MARIO VARGAS LLOSA s-a născut în 1936 la Arequipa şi a copilărit în Bolivia împreună cu mama şi bunicii materni, închipuindu-şi că tatăl lui murise şi că fusese un erou. In realitate, la cinci luni după căsătorie îşi părăsise soţia însărcinată şi avea să-şi revadă fiul abia zece ani mai târziu, când Mario se va întoarce în Peru. între 1950 şi 1952 urmează cursurile unei şcoli militare din Lima — experienţă descrisă în primul roman, *Oraşul şi câinii.* în 1955 se căsătoreşte cu o mătuşă, Julia Urquidi, provocând un mare scandal în familie, şi divorţează de ea în 1964, pentru ca, un an mai târziu, să se căsătorească cu verişoara lui, Patrida. Intre timp, lucrase în Franţa ca profesor de spaniolă şi jurnalist. După o tinereţe în care se apropiase de comunism, ia distanţă faţă de Fidel Castro, ba chiar îl acuză pe Gabriel Garda Mărquez, odinioară prieten, de servilism. Călătoreşte, predă la universităţi în America şi Europa, devine scriitor celebru prin forţa epică, luciditatea şi ironia sa. „Literatura şi politica se exclud reciproc", scrie Mario Vargas Llosa. „Scriitorul lucrează în singurătate, are nevoie de totală independenţă. Politicianul e total dependent, trebuie să facă tot felul de concesii, exact lucrul pe care scriitorul nu-l poate face."

MARIO VARGAS LLOSA

ELOGIU MAMEI VITREGE

Traducere din spaniolă de
ALMA MĂRIA MOLDOVAN
Ediţie revăzută şi necenzurată

HUMANITAS
BUCUREŞTI
Coordonatorul seriei
HORIA BÂRNA
Coperta seriei
IOANA DRAGOMIRESCU MARDARE
Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României
VARGAS LLOSA, MARIO
Elogiu mamei vitrege / Mario Vargas Llosa; trad.:
Alma Măria Moldovan. - Bucureşti: Humanitas, 2005
ISBN 973-50-0870-X
I. Moldovan, Alma Măria (trad.)
821.134.2(85)-31=135.1
MARIO VARGAS LLOSA
ELOGIO DE LA MADRASTRA, Tusquets Editores, 1997
© Mario Vargas Llosa, 1988
© HUMANITAS, 2005, pentru prezenta versiune românească
EDITURA HUMANITAS
Piaţa Presei Libere 1, 013701 Bucureşti, România
tel. 021/222 85 46, fax 021/224 36 32
www.humanitas.ro
Comenzi CARTE PRIN POŞTĂ: tel. 021/311 23 30,
fax 021/313 50 35, C.P.C.E. - CP 14, Bucureşti
e-mail: cpp@humanitas.ro
www.librariilehumanitas.ro
ISBN 973-50-0870-X

Pentru Luis G. Berlanga,

cu dragoste şi admiraţie
Trebuie să-ţi porţi viciile ca pe o mantie
împărătească, fără grabă. Ca pe un nimb pe
care-l ignori, prefăcându-te că nu-l observi.
Nu există decât fiinţe cu vicii ale căror
contururi nu se estompează în mocirla
străvezie a atmosferei.
Frumuseţea este un viciu, minunat, al formei.
CESAR MORO, *Iubirea până la moarte*

1

Ziua de naştere a donei Lucrecia

In ziua în care împlinise patruzeci de ani, dona Lucrecia a găsit pe pernă un bilețel cu un scris copilăresc, caligrafiat cu multă dragoste:
„La mulți ani fericiți, draga mea mamă vitregă!
Nu am bani să-ți cumpăr ceva, dar voi învăța mult, voi lua premiu şi acesta va fi darul meu.
Eşti cea mai bună şi cea mai frumoasă din lume şi eu te visez în fiecare noapte.
încă o dată: La mulți ani fericiți!
Alfonso."
Era trecut de miezul nopții, iar don Rigoberto se afla în baie, cu totul absorbit de obişnuitul său ritual de abluțiune de dinainte de culcare, care era complicat şi dura mult. (După pictura erotică, igiena corporală îi era ocupația favorită în timpul liber; problemele spirituale nu-l prea tulburau.)
Emoționată de bilețelul copilului, dona Lucrecia simți o pornire irezistibilă să meargă să-l vadă, să-i mulțumească. Aceste rânduri însemnau adevărata ei acceptare în familie. O fi treaz? Ce contează? Dacă nu, îl va săruta uşurel pe frunte, cu multă grijă, să nu-l trezească.
în timp ce cobora treptele acoperite de covoare din locuința scufundată în beznă, spre dormitorul lui Alfonso, se gândea: „L-am câştigat de partea mea, de-acum mă iubeşte." Şi vechile ei

temeri referitoare la copil începură să se destrame, ca o uşoară ceață risipită de soarele din Lima. Uitase să-şi pună capotul, era goală sub cămaşa de noapte vaporoasă, din mătase neagră şi formele ei albe şi durdulii, încă viguroase, păreau că plutesc în penumbra prin care se cernea lumina venită de pe stradă. Avea părul lung, lăsat liber pe umeri; nici nu apucase să-şi scoată cerceii, inelele şi colierul pe care le purtase la aniversare.
în odaia copilului — bineînțeles, Foncho citea întotdeauna până foarte târziu — era lumină.

Dona Lucrecia bătu uşor la uşă şi intră: „Alfonsito!" In conul gălbui de lumină răspândit de veioză, de după o carte de Alexandre Dumas, se ivi speriată o feţişoară ca a pruncului Isus. Cârlionţii aurii răvăşiţi, gura întredeschisă de uimire dezvelea două şiruri de dinţi de o strălucitoare albeaţă, ochii mari, albaştri, larg deschişi încercau să desluşească umbra din prag. Dona Lucrecia rămase nemişcată, privindu-l cu duioşie. Ce copil drăgălaş! Un îngeraş, unul din acei paji din gravurile galante pe care soţul ei le ascundea sub patru lacăte.

— Tu eşti, mamă vitregă?

— Ce scrisorică drăguţă mi-ai scris, Foncho. Este cel mai frumos dar pe care l-am primit de ziua mea, ţi-o jur.

Copilul fu dintr-un salt în picioare pe pat şi rămase înmărmurit. îi surâdea, cu braţele deschise. Pe când înainta spre el, şi ea zâmbitoare, dona Lucrecia surprinse — bănuise? — în ochii fiului său vitreg o privire care trecea de la bucurie la năuceală şi se pironea, uluită, pe bustul ei. „Dum-

nezeule mare, dar eşti aproape goală", se gândi. „Cum ai uitat de capot, zăpăcito. Ce privelişte pentru bietul prunc!" Băuse mai multe pahare decât s-ar fi cuvenit?

Dar Alfonsito o şi îmbrăţişase: „Să ţi se împlinească toate bucuriile, mamă!" Glasul lui proaspăt şi lipsit de griji copilărea noaptea. Dona Lucrecia simţi lipit de trupul ei înspicata alcătuire de oscioare plăpânde şi-i trecu prin minte imaginea unei păsăruici. Se gândi că dacă l-ar strânge în braţe cu prea mare avânt, copilul s-ar frânge ca o mlădiţă de rogoz. Aşa, el în picioare pe pat, aveau aceeaşi înălţime. îşi încolăcise braţele în jurul gâtului ei şi o săruta pătimaş pe obraji. Dona Lucrecia îl cuprinse şi ea în braţe şi una din mâini îi alunecă pe sub cămaşa de pijama de un albastru marin cu dungulite roşii; îl dezmierdă şi-l bătu uşurel pe spate, pipăindu-i cu vârfurile degetelor delicata unduire a şirei spinării. „Te iubesc mult, mamă!", murmură glăsciorul la urechea ei. Dona Lucrecia simţi două buze subţirele care îi adăstau pe lobul urechii, îl încălzeau cu boarea răsuflării, îl sărutau şi-l muşcau în joacă. I se păru că în timp ce-o mângâia, Alfonsito râdea înfundat. în suflet i se strecură tulburarea. Şi-i trecu prin gând că amicele ei o preveniseră că acest prunc vitreg va fi piedi-

ca cea mai mare, că din cauza lui niciodată nu va reuşi să fie fericită cu Rigoberto. Mişcată, îl sărută şi ea pe obraji, pe frunte, pe cârlionții ciufuliți, şi-n acest răstimp, ca venit din depărtări, fără să-şi dea prea bine seama, un fior nemaitrăit o străbătu din creştet până în tălpi, prin întreg
13
trupul, concentrându-se mai ales în acele părți — sâni, pântece, coapse, gât, umeri, obraji — unde simțea atingerea cu copilul. „într-adevăr, mă iubeşti mult?", întrebă încercând să se desprindă de el. Dar Alfonsito nu-i dădu drumul. Ba, mai mult, pe când îi răspundea îngânând: „Foarte mult, mamă, pe tine cel mai mult", se agăță şi mai strâns de ea. Apoi, mânuțele îi cuprinseră sânii şi-i împinseră capul pe spate. Dona Lucrecia se simți ca ciugulită de frunte, de ochi, de sprâncene, de bărbie... Când buzele subțirele le atinseră pe ale sale, strânse dinții, năucă. înțelegea, oare, Fonchito ce făcea? Trebuia să-l îndepărteze dintr-o smuci tură. Dar nu, nu, cum ar fi putut exista cea mai mică umbră de şiretenie în zburătăcirea zburdalnică a acestor buze ştrengare care de două-trei ori zăboviră o clipă pe ale ei, strivindu-le cu lăcomie.
— Bine, şi acum la culcare — spuse, în sfârşit, desprinzându-se de copil. Făcu eforturi să pară mai stăpână pe ea decât era. Dacă nu, nu te vei putea trezi să mergi la şcoală copile.
Copilul se vârî în pat, supus. O privea surâzător, cu obrajii îmbujorați şi cu o expresie de extaz. Cum putea fi ceva întinat în el? Fețişoara asta candidă, ochii plini de bucurie, trupul firav care se ghemuia şi se învelea cu cearşaful nu erau oare personificarea inocenței? Stricată eşti tu, Lucrecia. îl acoperi, îi aranja perna, îl sărută pe păr şi stinse lumina.
Când ieşi din odaie, îl auzi îngânând:
— Voi lua premiul întâi şi ți-l voi dărui ție, mamă.
14
— Promiți, Fonchito?
— Pe cuvânt de onoare.
în intimitatea complice a scării, pe când se întorcea în dormitor, dona Lucrecia simțea că ardea din cap până în picioare. „Dar nu e de febră", îşi spuse mirată. Era cu putință ca mângâierile inconştiente ale unui copil să o aducă în halul ăsta? Vei deveni o vicioasă, femeie. Să fie primul simptom de îmbătrânire? Pentru că, adevărul e

că era mistuită de flăcări şi avea picioarele umede. Ce ruşine, Lucrecia, ce ruşine. Şi deodată îi trecu prin minte amintirea unei prietene indecente care, la un ceai organizat pentru strângerea de fonduri pentru Crucea Roşie, i-a făcut să se înroşească şi să râdă nervos pe cei care erau cu ea la masă, când le-a povestit că ea se aprindea ca o torţă când, făcându-şi goală puşcă siesta, un copil de câţiva anişori, înfiat de ea, o scărpina pe spate.

Don Rigoberto era întins pe spate, gol, pe cuvertura grena cu imprimeuri care aduceau a scorpioni. în camera fără lumină, abia întrezărindu-se în penumbra care se cernea din stradă, silueta sa alburie, umbrită pe piept şi pe pubis, rămase liniştită până ce dona Lucrecia se descălţă şi se întinse alături, fără să-l atingă. Oare soţul ei adormise?

— Unde-ai fost? — îl auzi şoptind, cu vocea păstoasă şi molcomă pe care o cunoştea atât de bine. De ce m-ai părăsit, viaţa mea?

— Am fost să-i dau un pupic lui Fonchito. Mi-a scris o felicitare de ziua mea, despre care tu nu

ştiai nimic. Cât pe-aci să-mi dea lacrimile, aşa de drăgăstos a fost.

Ghici că el abia dacă o auzea. Simţi mâna dreaptă a lui don Rigoberto mângâindu-i coapsa. Ardea, ca o compresă cu apă fierbinte. Degetele lui cercetau neîndemânatice, prin cutele şi îndoiturile cămăşii de noapte. „îşi va da seama că sunt leoarcă", se gândi stingherită. A fost o nelinişte trecătoare, pentru că acelaşi val aprig care a făcut-o să tresară pe trepte îi inundă iar trupul, înfiorându-l.1 se păru că toţi porii i se deschid, însetaţi de dorinţe şi aşteptare.

— Fonchito te-a văzut în cămaşă de noapte? — bâigui înflăcărat glasul soţului. I-oi fi dat gânduri vătămătoare micuţului. Cine ştie, poate în noaptea asta va avea primul vis erotic.

îl auzi râzând, stârnit, şi râse şi ea: „Ce spui, prostuţule!" Imediat se făcu că-l loveşte, lăsând să-i cadă mâna stângă pe pântecul lui don Rigoberto. Dar ceea ce atinse era un mădular omenesc care se ridica şi zvâcnea.

— Ce-i asta? Ce-i asta? — exclamă dona Lucrecia, apucându-l, trăgându-l, dându-i drumul, regăsindu-l. Uite ce-am găsit, ei bine, se lasă cu surprize.

Don Rigoberto o şi cocoţase deasupra lui şi

o săruta cu desfătare, sorbindu-i buzele, despărțindu-i-le. îndelung, cu ochii închişi, pe când simțea vârful limbii soțului cercetându-i gura, plimbându-se peste gingii şi cerul gurii, trudindu-se să o guste şi să o cunoască de tot, dona Lucrecia se scufundă într-o buimăceală fericită, senzație densă şi palpitantă, care părea că-i înmoaie mem-
16
brele şi i le dezintegrează, făcând-o să plutească, să se scufunde, să se rotească. în adâncul plăcutei vâltori care erau ea şi viața ei, ca răsărind şi dispărând într-o oglindă care-şi pierde mercurul, se întrezărea din când în când o feţişoară intrusă, de înger rumen. Soțul îi ridicase cămaşa şi-i mângâia fesele cu o mişcare circulară şi metodică şi în acelaşi timp îi săruta sânii. îl auzea murmurând că o iubeşte, şoptind duios că doar o dată cu ea începuse pentru el viața adevărată. Dona Lucrecia îl sărută pe gât şi-i muşcă sfârcurile până îl auzi gemând, apoi îşi plimbă limba lin pe acele cuiburi care îl exaltau atât de mult pe don Rigoberto şi pe care şi le spălase şi parfumase cu multă grijă pentru ea înainte de culcare: subsuorile. îl auzi torcând ca un motan răsfățat, răsucindu-se sub trupul ei. Zorite, mâinile desfăcură picioarele dohei Lucrecia, cu un fel de exasperare. Se ghemui asupra lui, le potrivi, le deschise. Ea gemu, îndurerată şi fericită, pe când, într-un vârtej confuz, întrezărea o imagine de-a Sfântului Sebastian, străpuns de săgeți, răstignit şi tras în țeapă. Avea senzația că este străpunsă în mijlocul inimii. Nu se mai înfrâna. Cu ochii întredeschişi, cu mâinile sub cap, mişcându-şi sânii, călări pe acest mânz de amor care se legăna cu ea, în ritmul ei, mormăind cuvinte pe care abia le putea articula, până simți că piere.

— Cine sunt? — iscodi, oarbă. Cine spui că am fost?

— Nevasta regelui din Lidia, iubirea mea — izbucni don Rigoberto, pierdut în visul lui.
17

Candaules, regele Lidiei

Jacob Jordaens, *Candaules, regele Lidiei, i-l prezintă soției sale pe primul-ministru Giges* (1648), ulei pe pânză, Muzeul National din Stockholm.

Dunt Candaules, regele Lidiei, o țară micuță, situată între Ionia şi Caria, în inima acelui teritoriu care, multe veacuri mai târziu, se va numi Turcia. Lucrul de care sunt cel mai mândru din întreg regatul meu nu sunt munții crăpați de secetă, nici păstorii de capre care, când e nevoie, în-

fruntă năvălitorii frigieni şi eolieni şi pe dorienii veniți din Asia, punându-i pe fugă şi hoardele de fenicieni, lacedemonieni şi nomazii sciți care ajung să ne jefuiască şi atace hotarele, ci crupa Lucreciei, femeia mea.
Spun şi repet, crupa. Nu dosul, nici şezutul, nici bucile, nici fesele, ci crupa. Pentru că atunci când o călăresc, senzația care mă vrăjeşte este aceasta: simt că mă aflu pe o iapă musculoasă şi catifelată, numai nerv şi supunere. E o crupă dură şi, poate, atât de uriaşă cât spun legendele: că pe ea alerg prin regat ațâțând fantezia supuşilor mei. (Mi-au ajuns la urechi toate astea, dar pe mine nu mă supără, dimpotrivă, mă măgulesc.) Când îi poruncesc să îngenuncheze şi să sărute covorul cu fruntea, aşa încât s-o pot examina în largul meu, prețiosul obiect atinge cel mai fermecător volum. Fiecare emisferă este un paradis carnal; ambele, separate de o delicată despicătură de puf

aproape imperceptibil care se afundă în pădurea de albeață, negreață şi mătăsuri îmbătătoare care încoronează fermele columne ale muşchilor, mă fac să mă gândesc la un altar al religiei barbare a babilonienilor, pe care religia noastră a ras-o de pe fața pământului. Este țeapănă la atingerea mâinilor şi dulce la atingerea buzelor; nesfârşită la îmbrățişare şi fierbinte în nopțile reci, o pernă fragedă pe care să-ți odihneşti capul şi un izvor de plăceri la ceasul asaltului de amor. Să o pătrunzi nu e lucru uşor; mai degrabă dureros, la început, ba chiar eroic prin rezistența pe care aceste cărnuri trandafirii o opun atacului viril. E nevoie de o voință tenace şi de un penis zdravăn şi răzbătător care să nu dea înapoi de la nimic şi nimeni, aşa cum e al meu.
Când i-am spus lui Giges, fiul lui Dăscilo, garda şi ministrul meu, că eu eram mai mândru de isprăvile înfăptuite de penisul meu cu Lucrecia în somptuoasa corabie plină de velaturi a patului nostru nupțial decât de faptele eroice de pe câmpul de bătălie sau de echitatea cu care împart dreptatea, el s-a amuzat cu hohote de râs, crezând că e o glumă bună. Dar nu era: acesta e adevărul. Mă îndoiesc că mulți locuitori din Lidia s-ar putea lua la întrecere cu mine.
într-o noapte — eram beat — doar pentru a verifica acest lucru, l-am chemat în alcovul nostru pe Atlas, cel mai bine înzestrat dintre sclavii etiopieni. Am aranjat astfel ca Lucrecia să se ple-

ce în fața lui, iar lui i-am ordonat s-o încalece.
24
N-a izbutit, din cauză că era atât de intimidat de prezența mea sau, poate, pentru că era o provocare excesivă pentru forțele lui. De mai multe ori l-am văzut înaintând hotărât, asaltând, gâfâind şi retrăgându-se, biruit. (Cum episodul acesta mortifica memoria Lucreciei, pe Atlas l-am trimis după aceea să fie descăpățânat.)
Pentru că este absolut sigur că o iubesc pe regină. Totul în soția mea e dulce, delicat, în contrast cu splendoarea exuberantă a crupei sale: mâinile, picioarele, mijlocul, gura. Are un nas în vânt şi ochii galeşi, de ape tainic liniştite, pe care numai furia şi plăcerea le învolburează. Eu am studiat-o aşa cum fac erudiții cu vechile *in folio* din Templu şi, deşi, cred că o ştiu pe de rost, în fiecare zi — în fiecare noapte mai bine-zis — descopăr în ea ceva nou, care mă înduioşează: linia suavă a umerilor, ştrengarul oscior al cotului, finețea gleznei, rotunjimea genunchilor şi transparența albastră a păduricii subsuorilor ei.
Sunt bărbați care se plictisesc repede de femeia lor legitimă. Rutina căsniciei ucide dorința, filozofează, ce iluzie poate dăinui şi întări venele unui bărbat care se culcă luni şi ani la rând cu aceeaşi femeie. Dar pe mine, cu tot timpul îndelungat de căsnicie pe care-l avem, Lucrecia, doamna mea, nu mă satură. Niciodată nu m-a plictisit. Când mă duc la vânătoare de tigri sau de elefanți sau când plec la război, aducerea ei aminte îmi face inima să-mi zvâcnească la fel ca-n primele zile, iar când mângâi vreo sclavă ori vreo muiere oarecare ca să-mi mai astâmpăr singurătatea
25
nopților petrecute în cortul de campanie, mâinile îmi simt întotdeauna o strivitoare dezamăgire: acelea abia dacă sunt şezuturi, buci, fese, funduri. Dar a ei, ah, crupă iubită. De aceea, în adâncul inimii mele îi sunt credincios, de aceea o iubesc. De aceea îi compun poeme pe care i le şoptesc la ureche şi, în singurătatea noastră, mă pun pe brânci la pământ şi-i sărut tălpile. De aceea i-am umplut sipetele cu giuvaeruri şi pietre prețioase şi am comandat în toate colțurile lumii încălțări, veşminte şi podoabe pe care niciodată nu voi înceta să i le dăruiesc. De aceea o îngrijesc şi o venerez ca pe cea mai aleasă posesiune a regatului meu. Fără Lucrecia viața ar fi pentru mine moarte.
Povestea adevărată a ceea ce s-a întâmplat cu

Giges, garda şi ministrul meu, nu seamănă mult cu clevetirile care se vântură în lume. Nici una dintre versiunile pe care le-am auzit nu aduc, nici pe departe, cu adevărul. întotdeauna se întâmplă aşa: deşi plăsmuirea şi adevărul au aceeaşi inimă, feţele lor sunt precum ziua şi noaptea, precum focul şi apa. N-a fost vorba de nici un rămăşag, de nici un schimb, de nici un fel; totul s-a petrecut pe neaşteptate, într-o izbucnire bruscă de-a mea, lucrătură a întâmplării sau intrigă a vreunui zeu ghiduş.

Asistam la o interminabilă ceremonie sub cerul liber din vecinătatea Palatului, unde triburile vasale, venite să-mi prezinte tributurile, ne-au spart timpanele cu cântecele lor sălbatice şi ne-au orbit cu prăfăraia ridicată de acrobaţiile călăreţilor

lor. Acolo am mai văzut doi vrăjitori care vindecau relele cu cenuşă de cadavre arse şi un sfânt care se ruga rotindu-se pe călcâie. Acesta din urmă a fost impresionant: impulsionat de forţa credinţei sale şi de exerciţiile respiratorii care-i însoţeau dansul ritual — un gâfâit răguşit care părea să-i iasă din rărunchi — se preschimbă la un moment dat într-un fel de moară omenească şi, pe neaşteptate, viteza cu care se rotea îl făcu să dispară vederii noastre. Când din nou s-a întrupat şi s-a oprit, era asudat ca un cal de povară şi avea paloarea tâmpă a celor care au văzut un zeu sau mai mulţi.

Pornind de la vrăjitori sau de la sfânt, vorbeam, ministrul şi eu, în vreme ce degustam o cupă de vin grecesc, când bunul Giges, cu acea scânteiere maliţioasă pe care băutura i-o aprinde de obicei în priviri, coborî deodată glasul şi-mi şopti:

— Egipteanca pe care am cumpărat-o deunăzi are dosul cel mai frumos cu care Providenţa a hărăzit vreodată o muiere. Faţa e plină de imperfecţiuni; sânii mărunţi şi asudă din belşug; dar abundenţa şi generozitatea dosului îi compensează cu vârf şi îndesat toate neajunsurile. Numai când mă gândesc la el şi-mi vine ameţeala, Majestate.

— Arată-mi-l şi mie şi îţi voi arăta şi eu unul. Vom compara şi vom decide care e mai-mai, Giges.

Am băgat de seamă că se fâstâceşte, clipeşte şi întredeschide buzele fără să poată scoate o vorbă. A crezut că glumesc? S-a temut că n-a auzit bine? Garda şi ministrul meu ştia foarte bine

despre cine vorbesc. Am formulat propunerea asta fără să stau pe gânduri, dar, o dată spusă, un viermişor dulce începu să mă roadă pe creier şi să mă neliniştească.
— Ai amuţit, Giges. Ce-i cu tine?
— Nu ştiu ce să spun stăpâne. Sunt buimăcit.
— Ştiu asta. în fine, răspunde. Accepţi oferta mea?
— Majestatea Sa ştie că dorinţele Sale sunt şi ale mele.
Aşa a început totul. Ne-am dus mai întâi la reşedinţa lui şi, în fundul grădinii, unde se află băile de aburi, pe când transpiram şi masorul ne reîntinerea mădularele, am cercetat-o pe egipteancă. O femeie foarte înaltă, cu chipul devastat de cicatricele datorate obiceiului prin care cei din rasa ei închină fetele pubere sângerosului lor zeu. Deşi lăsase de mult tinereţea în urmă, era interesantă şi ispititoare, admit asta. Pielea de abanos îi strălucea printre norii de aburi, de parcă ar fi fost dată cu lac şi toate mişcările şi gesturile ei revelau o extraordinară mândrie. Nu era în ea nici urmă din acel abject servilism atât de frecvent la sclavi pentru a câştiga favoarea stăpânilor, ci, mai degrabă, o elegantă răceală. Nu ne înţelegea limba, dar descifra într-o clipă poruncile pe care stăpânul ei i le făcea cunoscute prin gesturi. Când Giges îi arătă ceea ce doream să vedem, ea, învăluindu-ne pe amândoi cu privirea ei mătăsoasă şi disprețuitoare, se întoarse pe jumătate, se înclină şi cu amândouă mâinile îşi ridică tunica, oferindu-ne privirii lumea ei din dos. Era vrednic de luat în seamă, într-adevăr şi cu adevărat mira-

culos pentru cine nu era soţul Lucreciei, regina. Ţeapăn şi sferic, da, cu nişte curbe suave şi cu o piele moale dar granulată, cu luciri albastre pe care privirea aluneca precum asupra mării. Am felicitat-o şi l-am felicitat şi pe garda şi ministrul meu că este proprietarul unor delicii atât de dulci. Ca să-mi împlinesc partea care-mi revenea din înţelegere, trebuia să acţionăm în cea mai mare taină. Episodul acela cu Atlas, sclavul, a fost deosebit de şocant pentru femeia mea, am spus-o deja; a consimţit doar pentru că Lucrecia îmi împlineşte toate capriciile. Dar am văzut-o ruşinându-se aşa de tare în timp ce Atlas şi ea dădeau o reprezentare atât de nerodnică a fanteziei pe care eu am urzit-o, încât m-am jurat să n-o mai supun vreodată la o încercare asemănătoare. Chiar şi

acum, după ce trecuse atâta amar de vreme de la întâmplarea aceea, când din bietul Atlas nu mai rămăseseră decât oasele lustruite în râpa împuțită, plină de vulturi şi şoimi, în care trupul lui a fost azvârlit, regina se trezea uneori noaptea, cutremurată de spaimă şi zbucium, se cuibărea în brațele mele, căci şi în somn umbra etiopianului o bântuia, revenea însufleţindu-se.
Aşa că, de data asta, am aranjat lucrurile fără ca iubita mea să ştie ceva. Cel puțin asta a fost intenția mea, deşi, readucându-mi mereu aminte şi scormonindu-mi toate ungherele memoriei să refac cele petrecute în noaptea aceea, uneori mă îndoiesc.
L-am condus pe Giges pe portița din grădină şi l-am dus în iatac; în răstimp subretele o dezbrăcau pe Lucrecia şi o parfumau şi ungeau cu

esențele care mie-mi făcea plăcere să le adulmec pe trupul ei. I-am arătat ministrului unde să se ascundă după draperiile de la balcon şi l-am rugat să încerce să nu facă nici o mişcare şi nici cel mai mic zgomot. Din cotlonul acela se putea cuprinde perfect cu privirea preafrumosul pat cu coloane cioplite cu trepte, cu draperii de atlaz roşu, încărcat cu pernițe, mătăsuri şi broderii, în care regina şi cu mine ne dădeam în fiecare noapte întâlnirile de dragoste. Am stins toate luminile, astfel încât încăperea rămase abia luminată de limbile foşnitoare ale focului din cămin.
Lucrecia intră un pic mai târziu, plutind învăluită într-o vaporoasă tunică semitransparentă de mătase albă, cu filigran de dantele la încheieturile mâinilor, la gât şi la mijloc. Purta un colier de perle, o bonetă, iar în picioare avea nişte papuci de lemn şi pâslă cu toc înalt.
Am avut-o aşa, înaintea privirii, un răstimp îndelungat, o devoram cu ochii şi-i dăruiam bunului meu ministru acest spectacol demn doar de zei. Pe când mă uitam la ea şi mă gândeam că şi Giges face la fel, această malițioasă complicitate care ne unea mă umplu de dorință. Fără să scot o vorbă, m-am năpustit asupra ei, am obligat-o să îngenuncheze pe pat şi am încălecat-o. Pe când o dezmierdam, chipul bărbos al lui Giges mi-a apărut înaintea ochilor şi ideea că el ne privea mă înfierbânta şi mai tare, presărându-mi plăcerea cu un condiment dulce-acrişor şi picant, până atunci nemaisimțit. Dar ea? Ghicea ceva? *Ştia ceva?* Pentru că cred că niciodată n-am sim-

ţit-o atât de zburdalnică, niciodată atât de laco-

mă în iniţiativă şi replică, atât de temerară în muşcături, sărutări şi îmbrăţişări ca de astă dată. Poate că era aşa pentru că presimţea că, în noaptea asta, ne bucuram de odaia înroşită de flăcările din cămin şi de dorinţă nu doi, ci trei.
Când, în revărsat de zori, Lucrecia era încă adormită, am alunecat uşor din pat şi am ieşit în vârful picioarelor, ca să-l conduc pe ministrul şi garda mea până la ieşirea din grădină: l-am aflat tremurând de frig şi uluială.
— Aveaţi dreptate, Majestate — bolborosi extaziat şi cuprins de groază. Am văzut şi totul este atât de extraordinar, încât nici nu-mi vine să cred. Am văzut cu ochii mei şi totuşi mi se pare c-am visat.
— Dă totul uitării, cât mai degrabă cu putinţă şi pe vecie, Giges — i-am poruncit. Ţi-am acordat această favoare dintr-o pornire stranie, fără să fi stat prea mult pe gânduri, ca o dovadă că te apreciez foarte mult. Dar, leagă-ţi limba. Nu mi-ar face deloc plăcere ca povestea asta să se transforme în bârfă de tavernă şi pălăvrăgeală de bâlci. Altfel s-ar putea să mă căiesc că te-am adus aici.
Mi-a jurat că nu va sufla în vecii vecilor vreun cuvânt.
Dar a făcut-o. Dacă nu, cum de se vânturau atâtea zvonuri despre întâmplare? Versiunile se contraziceau, erau care mai de care mai nesăbuite şi mai false. Ajung până la noi şi, chiar dacă la început ne sâcâiau, acum ne amuză. E ceva care a ajuns să facă parte din acest mic regat meridional al acestei ţări care peste veacuri se va numi Turcia. La fel ca şi munţii golaşi şi supuşii săi

rustici, la fel ca triburile năvălitoare, vulturii şi urşii săi. Dincolo de toate, nu-mi displăcea ideea că, o dată cu trecerea timpului, care înghite cu sine tot ceea ce există acum, tot ce mă înconjoară, pentru generaţiile viitoare va dăinui, pe apele naufragiului Lidiei, rotundă şi solară, generoasă precum primăvara, crupa Lucreciei, regina, femeia mea.
Urechile de miercuri
„Sunt aidoma melcilor care poartă tăinuită, în labirintul lor de sidef, muzica mării", îi zburau gândurile lui don Rigoberto. Urechile lui erau mari şi bine conturate; amândouă, cu toate că mai ales cea stângă, tindeau să se îndepărteze

de cap, de lungi ce erau, şi să se îndoaie spre sine, hotărâte să acapareze pentru ele toate sunetele din lume. Chiar dacă de copil se ruşina de mărimea lor şi de forma lor clăpăugă, învăţase să le accepte. Şi acum îşi dedica o seară întreagă pe săptămână îngrijirii lor, se simţea mândru de ele. Mai ales pentru că, după multe încercări şi insistenţe, a izbutit ca aceste total lipsite de graţie apendice să ia parte, împreună cu zburdălnicia gurii sau cu eficienţa pipăitului, la nopţile sale de amor. Şi Lucrecia le îndrăgea şi, în intimitate, risipea pentru ele dezmierdări surâzătoare. în vârtejul învălmăşelilor conjugale avea obiceiul să le alinte: „urechiuşe".

„Flori deschise, elitre sensibile, ascultătoare de muzică şi poveşti", poetiza don Rigoberto. îşi examina cu multă grijă cu lupa marginile cartilaginoase ale urechii stângi. Da, iar se iveau capetele perilor smulşi miercurea trecută. Erau trei, asimetrice, aidoma punctelor unde se întâlnesc laturile unui triunghi isoscel. îşi închipui cum ar fi

arătat întunecata mirişte în care s-ar fi transformat dacă i-ar fi lăsat să crească, dacă ar fi renunţat să-i extermineze, şi-l cuprinse o trecătoare senzaţie de greaţă. Cu îndemânarea pe care ţi-o dă o practică zeloasă, apucă aceste vârfuri păroase cu capătul pensetei şi le smulse, unul după altul. Smucitura şi gâdilătura care au însoţit extirparea îi produseră un delicios fior. I se năzări atunci că dona Lucrecia, cu dinţii ei albi şi regulaţi îi scărmăna, guguliţă, părul cârlionţat de pe pubis. Gândul aproape îi produse o erecţie. O înfrâna la vreme, închipuindu-şi o femeie păroasă, cu urechile năpădite de smocuri de păr lins şi de puf stufos, unde la rădăcină ar tremura picături de sudoare. Atunci îşi aduse aminte că un coleg de branşă de la asigurări povestise odată, după ce se întoarse dintr-un concediu petrecut în Caraibe, că regina indiscutabilă a unei case de toleranţă din Santo Domingo era o mulatră zdravănă care-şi etala între sâni un neaşteptat lăstăriş, încercă să şi-o închipuie şi pe Lucrecia cu o dotare asemănătoare — un mătăsos păr de cal — între sânii ei fildeşii şi simţi că-l apucă groaza.

„Sunt plin de prejudecăţi în materie de amor", îşi mărturisi. Dar pentru moment nu avea intenţia să renunţe la nici una dintre ele. Părul stătea bine la locul lui, era un puternic condiment sexual, cu condiţia să se afle la locul potrivit. Pe

cap, pe muntele Venerei, era bine venit şi absolut trebuincios, la subsuori, tolerabil câteodată, ca să probeze şi să verifice totul (se pare că era o obsesie europeană), dar pe braţe şi pe picioare nu; iar între sâni, niciodată!
36
Continuă să-şi scruteze urechea stângă ajutându-se de oglinzile convexe pe care le folosea când se bărbierea. Nu, în nici unul dintre ungherele, protuberantele şi curbele pavilionului urechii nu mai răsariseră alte fire de păr, în afară de aceşti trei muşchetari pe care îi descoperi într-o bună zi, uimit, acum câţiva ani.
„în noaptea asta nu voi face, ci voi auzi amorul", decise. Era cu putinţă, el reuşise de câteva ori şi asta o distra şi pe Lucrecia, cel puţin ca prolegomene. „Lasă-mă să-ţi ascult sânii", bolborosea şi aşezând întâi unul, apoi celălalt sfârc în grota cea mai sensibilă a urechii — i se mulau unul apoi celălalt în scoica urechii precum un picior într-un mocasin —, îi asculta cu ochii închişi, respectuos şi extatic, concentrat ca la înălţarea unei jertfe, până auzea cum în asprimea zgrunţuroasă a sfârcurilor urcau, din subterane străfunduri carnale, anumite cadenţe înăbuşite, poate răsuflarea porilor săi deschizându-se, poate tumultul sângelui zbuciumat de aţâţare.
îşi depila excrescenţele capilare din urechea dreaptă. Identifică imediat încă unul nevăzut până atunci: un perişor singuratic se legăna mârşav în mijlocul micii scobituri ca o perişoară a lobului urechii. îl smulse cu o uşoară smucitura şi, înainte de a-l arunca în chiuvetă pentru ca apa de la robinet să-l ducă în canal, îl cercetă cu dezgust. Oare vor mai răsări şi alţi peri în urechile sale mari în anii care vor urma? în orice caz el nu va abdica niciodată: chiar şi pe patul de moarte, dacă i-or mai rămâne forţe, va continua să-i
37
distrugă (ori, mai bine zis, să-i curețe?). Totuşi mai apoi, când trupul lui va zăcea fără viaţă, intruşii ar putea răsări în largul lor, creşte, sluţindu-i cadavrul. La fel se va întâmpla şi cu unghiile. Don Rigoberto îşi spuse că perspectiva aceasta deprimantă era un argument în favoarea incinerării. Da, focul va împiedica imperfecţia postumă. Flăcările îl vor face să dispară cât mai era desăvârşit, frustrând viermii. Acest gând îl alină.
Pe când făcea ghemotoace de vată şi le înfăşură pe vârful unui ac de păr şi le umezea în apă

cu săpun, ca să-şi cureţe ceara strânsă în urechi, se gândi că aceste pâlnii curate vor asculta nu peste mult, plimbându-se de la sâni până la buric, tumultul interior al nevestei sale. Aşa nu va trebui să se silească să surprindă tainica muzică a Lucreciei, căci o adevărată simfonie de sunete lichide şi solide, prelungi şi molcome, difuze şi dare se vor grăbi să-i dezvăluie viaţa din străfunduri. Anticipă cu recunoştinţă cât îl va înduioşa să desluşească, cu aceste organe pe care acum le cerceta cu de-amănuntul, cu o grijă exagerată, descotorosindu-le de stratul de grăsime care se forma în ele la un anumit interval de timp, ceva din existenţa de taină a trupului său: glande, muşchi, vase sanguine, fibre, foliculi, membrane, ţesuturi, tuburi, trompe, toată această bogată şi subtilă orografie biologică ce zăcea sub neteda epidermă a pântecelui Lucreciei. „Mi-e drag tot ce există înăuntrul sau în afara ei", gândi. „Pentru că în ea totul este sau poate fi erogen."
Nu exagera, purtat de duioşia care irupea în el întotdeauna când i se nălucea chipul ei în plăs-

muiri. Nu. Absolut, nu. Căci, datorită îndârjirii sale stăruitoare, izbutise să se îndrăgostească de fiecare părticică din femeia lui, să iubească separat şi împreună toate componentele acestui univers celular. Se simţea în stare să răspundă erotic, cu o neîntârziată şi vânjoasă erecţie, la stimulul oricăruia din nesfârşitele ingrediente, chiar şi cel mai infim, chiar şi — pentru omul de rând care era — cel mai de neconceput şi respingător. „Aici zace don Rigoberto, care a ajuns să îndrăgească atât *epigastrul,* cât şi vulva sau limba nevestei sale", filozofă că era un adevărat epitaf pentru lespedea de pe mormântul său. Ar fi mai ţinut emblema funerară? Aproape deloc. Se gândi cum va fi fascinat, peste puţin timp, de mişcările molcome şi apoase care îi uimeau auzul când îşi lipea lacom urechile pe pântecele ei moale şi, acum, auzea deja gingaşele zbenguieli ale aerului, voioase împotmoleli trosnitoare, gargara şi botezul vaginal sau trândava tolăneală a intestinului său şerpesc. Şi se auzea deja şoptind, orb de amor şi desfrâu, vorbele cu care obişnuia să-şi preamărească femeia pe când o dezmierda. „Şi zgomotele astea eşti tu, Lucrecia; ele sunt concertul tău, făptura ta sonoră." Era sigur că le-ar putea recunoaşte imediat, distinge de orice alt sunet produs de pântecele oricărei alte femei. Era

o ipoteză pe care nu va avea ocazia s-o verifice, pentru că niciodată nu va încerca să asculte amorul la altcineva. De ce-ar face-o? Nu era Lucrecia un ocean fără fund, pe care el, amant scafandru, nu va sfârşi vreodată să-l exploreze? „Te iubesc",

şopti, simţind din nou zorii unei noi erecţii. îşi îndepărtă mădularul cu un bobârnac, după ce îl îndoi, apoi izbucni în râs. „Cine râde de unul singur îşi aminteşte de răutăţile sale!", auzi cum îl dojeneşte, din dormitor, nevasta. Ah, dacă Lucrecia ar şti de ce râde!

Auzindu-i glasul, care-i confirma existenţa şi apropierea, îl năpădi fericirea. „Fericirea există", îşi repetă, ca în fiecare noapte. Da, dar cu condiţia s-o cauţi acolo unde e cu putinţă. în propriul trup, în cel al iubitei, de pildă; singur în baie, ore întregi sau doar clipe, într-un pat împărţit cu fiinţa atât de dorită. Pentru că fericirea era vremelnică, individuală, în mod excepţional dual㠄 rareori tripartită şi niciodată colectivă, municipală. Ea era ascunsă, perlă în cochilia ei marină, în anumite rituri şi fenomene ceremoniale care ofereau omului rafale şi oglindiri de perfecţiune. Trebuia să se mulţumească cu aceste fărâme ca să nu trăiască jinduitor şi deznădăjduit, încercând să atingă imposibilul. „Fericirea se ascunde în golul urechii mele", se gândi, bine dispus. Sfârşise să-şi cureţe labirintul ambelor urechi şi aici avea, sub ochii lui, ghemotoacele de vată umedă, impregnate cu scurgerea galben-unsuroasă pe care şi-o scosese. Mai rămânea să se şteargă, ca nu cumva acele picături de apă să cristalizeze în ele vreo impuritate înainte de a se evapora. Mai înfăşură două ghemotoace de vată şi-şi frecă uşurel cochilia urechii atât de delicat, de parcă şi-ar fi făcut un masaj sau s-ar fi mângâiat. Aruncă apoi ghemotoacele în closet şi tra-

se apa. Limpezi acul de păr pe care înfăşurase vata şi îl puse în caseta de aloe a soţiei sale.

îşi mai privi o dată urechile în oglindă, ca o ultimă verificare. Aici erau aceste conuri cartilaginoase, curate pe dinafară şi pe dinăuntru, gata să se plece să asculte cu respect şi fără sfârşit trupul iubitei.

Ochi ca licurici

„Dă împlineşti patruzeci de ani nici nu-i chiar aşa de îngrozitor", se gândi dona Lucrecia, întinzându-se în cameră pe întuneric. Se simţea tâ-

nără, frumoasă şi fericită. Atunci există fericirea? Rigoberto spunea că da, „câteodată şi doar pentru noi doi". Nu era o vorbă goală, o stare la care ajungeau doar nătărăii? Soţul o iubea, i-o dovedea în fiecare zi în mii de amănunte delicate şi în aproape fiecare noapte îi solicita favorurile cu o ardoare juvenilă. Şi el părea reîntinerit de când, acum trei luni, hotărâră să se căsătorească. Temerile care atâta vreme o inhibară — prima sa căsătorie fusese un dezastru şi divorţul o înfricoşătoare agonie provocată de avocăţeii lacomi — se risipiră. Din prima clipă luă în stăpânire noul cămin, cu o mână sigură. Primul lucru pe care l-a făcut a fost să schimbe decoraţiile din toate încăperile, pentru ca nimic să nu-i mai amintească de fosta soţie a lui Rigoberto, iar acum domina casa cu dezinvoltură, de parcă ar fi fost stăpâna de totdeauna. Numai bucătăreasa care fusese înainte de venirea ei îi arătase o oarecare ostilitate şi a trebuit s-o înlocuiască. Ceilalţi servitori se purtau foarte bine cu ea. Mai ales Justiniana care, promovată de dona Lucrecia la rangul de subretă, se

dovedi o adevărată binefacere: eficientă, deşteaptă, foarte curată, de o devoţiune de netăgăduit. Dar cea mai mare izbândă era relaţia ei cu copilul. Fusese cea mai mare îngrijorare a ei, înainte, ceva ce credea a fi un obstacol de netrecut. „Un fiu vitreg, Lucrecia", socotea când Rigoberto stăruia că trebuia să termine cu amorul lor semiclandestin şi să se căsătorească odată. „Nu va merge niciodată. Copilul ăsta te va urî în veci, îţi va face viaţa de nesuportat şi, mai devreme sau mai târziu, vei ajunge să-l urăşti şi tu. A fost oare vreodată o pereche fericită când între ei existau copii din altă căsătorie?"

Nu s-a întâmplat nimic din toate astea. Alfonsito o adora. Da, acesta era verbul exact. Poate chiar prea adevărat. Sub cearşafurile călduţe, dona Lucrecia se tolăni iarăşi, întinzându-se şi ghemuindu-se ca o şerpoaică trândavă. Nu-i promisese că va lua premiul întâi pentru ea? îşi aduse aminte feţişoara lui rumenă, triumful ochilor lui de culoarea cerului când îi întinse carnetul de note:

— Aici e darul meu de ziua ta, mamă. Pot să te sărut?

— Sigur că da, Fonchito. Poţi să-mi dai zece pupici.

Ii cerea şi îi dădea pupături mereu, cu o exaltare care, uneori, o făcea suspicioasă. Oare chiar

o iubea copilul atât de mult? Da, îl cucerise cu toate aceste alintări şi daruri când păşise în casa asta. Sau, oare, cum îşi închipuia Rigoberto stârnindu-şi dorinţa în poftele sale nocturne, în Alfonsito se trezea viaţa sexuală şi, poate, împrejurările i-au încredinţat ei rolul de inspiratoare? „Ce

nerozie, Rigoberto. E încă aşa de fraged, abia a fost la prima împărtăşanie. Ce absurdităţi îţi trec prin minte."
Dar, cu toate că n-ar fi admis cu glas tare asemenea lucru, şi cu atât mai puţin faţă de soţul ei, când era singură, ca acum, dona Lucrecia se întreba dacă copilul nu descoperea într-adevăr dorinţa, poezia născândă a trupului, folosindu-se de ea ca îmboldire. Atitudinea lui Alfonsito o intriga, uneori părea atât de nevinovată şi atât de echivocă. îşi aduse atunci aminte — era o scenă din adolescenţa ei pe care n-o va uita niciodată — de acel desen întâmplător pe care atunci l-a văzut schiţat pe graţioasele picioare ale unui pescăruş pe nisipul de la Club Regatas; ea se apropie să-l privească, sperând să afle o formă abstractă, un labirint de linii drepte şi curbe, şi ceea ce a văzut era mai degrabă un adevărat falus sălbatic! Era oare conştient Foncho de faptul că, întinzându-i braţele şi cuprinzând-o de gât aşa cum făcea, sărutând-o în felul ăsta apăsat, căutându-i buzele, trecea dincolo de limitele tolerabilului? Cu neputinţă de ştiut. Copilul avea o privire atât de deschisă, atât de dulce, încât donei Lucrecia i se părea cu neputinţă ca un cap atât de rubicond ca al acelui gingaş prunc care poza drept păstor la serbările de Crăciun ale Colegiului Santa Măria să poată ascunde gânduri murdare, scabroase.
„Gânduri murdare", murmură, cu gura înfundată în pernă, „scabroase, ha, ha, ha!" Se simţea foarte bine dispusă şi un fior fierbinte şi delicios îi curgea prin vene, de parcă sângele i s-ar

fi transformat în vin călduţ. Nu, Fonchito nu putea bănui că toate acestea erau un joc cu focul, efuziunile lui erau, fără îndoială, provenite dintr-un instinct obscur, un tropism inconştient. Dar, chiar şi aşa, nu se putea spune că nu era un joc periculos, adevărat, Lucrecia? Pentru că întotdeauna când îl vedea, mititel, îngenuncheat pe jos, privind-o de parcă atunci mama lui vitregă ar fi pogorât din Paradis, sau când braţele lui

şi trupul plăpând se lipeau de al ei şi buzele aproape nevăzute, atât erau de subţirele, i se lipeau de obraji şi i le atingeau pe ale sale — ea niciodată n-a îngăduit să adaste mai mult de o clipă —, dona Lucrecia nu se putea împiedica să fie străbătută de un fior care o stârnea, de o adiere de dorinţă. „Tu eşti cea care ai gânduri întinate şi scabroase, Lucrecia", şopti, strângându-se pe saltea, fără să-şi deschidă ochii. Va deveni într-o bună zi o bătrână ţipătoare, precum erau câteva dintre tovarăşele de bridge? O fi ăsta demonul amiezii? Liniştește-te, adu-ţi aminte că ai rămas văduvă două zile — Rigoberto, în călătorie de afaceri, cu treburi de asigurări, nu se va întoarce până duminică — şi, apoi, ajunge cu lâncezeala în pat. Scoală-te, leneşo! Făcând un efort să se scuture de plăcuta moleşeală, apucă interfonul şi-i porunci Justinianei să-i aducă dejunul.

Fata intră după cinci minute, cu tava, corespondenţa şi ziarele. Dădu la o parte perdelele, şi lumina umedă, tristă şi cenuşie de septembrie din Lima invada odaia. „Ce urâtă e iarna", gândi dona Lucrecia. Şi gândul o duse la soarele de vară, la plaja cu nisipul fierbinte din Paracas şi la dez-

rnierdarea sărată a mării pe piele. Ii lipsea atât de mult! Justiniana îi puse tava pe genunchi, îi aranja pernele ca să-i sprijine spinarea. Era o brunetă cu părul creţ, ochi vioi şi glas cântat.

— Este ceva ce nu ştiu dacă să vă spun, doamnă — murmură, cu o mutră tragicomică, în timp ce-i întindea capotul şi-i punea papucii de casă la picioarele patului.

— Acum trebuie să-mi spui, pentru că m-ai făcut curioasă — ripostă dona Lucrecia, muşcând dintr-o felie de pâine prăjită şi sorbind o gură de ceai. Ce s-a întâmplat?

— Mi-e ruşine, doamnă.

Dona Lucrecia o privi cu luare-aminte, amuzată. Era tânără şi, sub şorţul albastru al uniformei, formele trupului ei se insinuau proaspete şi mlădioase. Ce faţă o fi având când soţul ei făcea dragoste cu ea? Era măritată cu portarul unui restaurant, un negru înalt şi vânjos ca un atlet, care venea s-o conducă în fiecare dimineaţă. Dona Lucrecia o sfătuise să nu-şi complice viaţa cu copii, pentru că era încă prea tânără şi o dusese chiar ea la doctor să-i prescrie anticoncepţionale.

— Altă ceartă între bucătăreasă şi Saturnino?

— Este vorba de Alfonso, mai exact — Justi-

niana lăsă privirile în pământ, de parcă copilul ar fi putut-o auzi de la colegiul unde se afla, se prefăcu mai fâstâcită decât era. Aseară m-am gândit... Dar... să nu cumva să-i spuneți, doamnă. Dacă Fonchito ştie că v-am spus, mă omoară.
Pe dona Lucrecia o amuzau aceste fâstâceli şi nazuri cu care Justiniana îşi înflorea tot ceea ce spunea.
49
— Unde l-ai pescuit? Ce făcea?
— Vă spiona, doamnă.
Un instinct o avertiză pe dona Lucrecia ce urma să audă şi se puse în gardă. Justiniana îi arătă tavanul băii şi acum părea fâstâcită de-adevăratelea.
— Ar fi putut cădea în grădină, ba chiar să moară — şopti, rotindu-şi ochii în orbite. De aceea vă spun, doamnă. Când l-am dojenit, mi-a spus că nu era pentru prima dată. S-a cocoțat pe acoperiş de mai multe ori să vă spioneze.
— Ce spui?
„Ce ai auzit", răspunse copilul sfidător, aproape eroic. „Şi o s-o mai fac, chiar dacă alunec şi mor, dacă vrei să ştii."
„Dar ai înnebunit, Fonchito. Asta e foarte urât, aşa ceva nu se face. Ce ar spune don Rigoberto dacă ar afla că o pândeşti pe mama ta vitregă atunci când face baie? S-ar supăra, ți-ar da o ciomăgeală. Şi te mai poți şi nenoroci, uită-te cât e da înalt."
„Nu-mi pasă", răspunse copilul, cu semeție fulgerătoare în ochi. Dar, într-o clipă se potoli şi, dând din umeri, adăugă foarte smerit: „Dacă ştii că tata mă va bate, o să mă mai pârăşti şi atunci?"
„N-o să-i spun nimic, dacă-mi promiți că n-o să te mai urci aici niciodată."
„Asta nu-ți pot promite, Justita", exclamă copilul, mâhnit. „Eu nu promit dacă nu pot să mă țin de cuvânt."
— Nu născoceşti toate astea cu imaginația ta tropicală? băigui dona Lucrecia. Trebuia să râdă, să se supere?
50
— M-am frământat mult înainte de a-mi lua inima în dinți ca să vă spun, doamnă. Pentru că pe Fonchito, care-i aşa de bun, îl iubesc foarte mult. Dar am făcut-o pentru că dacă se mai urcă pe acoperişul ăla poate muri, v-o jur.
Dona Lucrecia se străduia în zadar să şi-l închipuie acolo sus, pitulat ca o sălbăticiune, pân-

dind-o.
— Dar nu-mi vine să cred. Aşa de cuminte, aşa de bine crescut. Nu-l văd făcând aşa ceva.
— Cred că Fonchito s-a îndrăgostit de dumneavoastră, doamnă — suspină fata, acoperindu-şi gura cu mâna şi zâmbind. Să nu-mi spuneți că nu v-ați dat seama de asta, pentru că n-o cred.
— Ce aiureli spui, Justiniana.
— Oare pentru iubire există o anumită vârstă, doamnă? Unii încep să iubească la vârsta lui Fonchito. Şi, mai ales el, care este aşa de nerăbdător pentru toate. Dacă dumneavoastră ați fi auzit ce mi-a spus, ați rămâne cu gura căscată. Aşa cum am rămas eu.
— Ce mai născoceşti acum, neroado?
„Ce ai auzit, Justita. Când îşi scoate halatul de baie şi se bagă în cada plină cu spumă, nu-ți pot spune ce simt. Este aşa, aşa... frumoasă... îmi dau lacrimile, ca atunci când mă împărtăşesc. Mi se pare că trăiesc un film, ți-o spun. Mi se pare ceva ce nu-ți pot explica. Poate de aceea plâng, nu?"
Dona Lucrecia a preferat să izbucnească în râs. Fata prinse curaj şi încredere şi zâmbi şi ea, cu priviri complice.
— Cred doar a zecea parte din ceea ce mi-ai spus — zise, în sfârşit, ridicându-se. Dar, chiar şi

aşa, trebuie făcut ceva cu tancul ăsta. Să curmăm aceste jocuri din rădăcină şi cât mai repede.
— Să nu cumva să-i spuneți domnului — o rugă Justiniana înspăimântată. S-ar supăra peste măsură şi poate l-ar şi bate... Fonchito nici măcar nu-şi dă seama că face ceva rău. Pe cuvânt că nu-şi dă. E ca un îngeraş, nu face diferență între bine şi rău.
— Nu-i pot povesti lui Rigoberto, sigur că nu — cugetă dona Lucrecia cu voce tare. Dar trebuie pus punct la prostia asta. Nu ştiu cum, dar imediat.
Se simțea cuprinsă de teamă şi indispusă, iritată pe copil, pe servitoare şi pe ea însăşi. Ce trebuia să facă? Să vorbească cu Fonchito şi să-l dojenească? Să-l amenințe că-i va spune totul lui Rigoberto? Care-i va fi reacția? S-ar simți rănit, trădat? S-ar fi transformat în ură dragostea pe care acum i-o purta?
Săpunindu-se îşi mângâie sânii zdraveni şi tari, cu sfârcurile sumețite, apoi talia încă suplă de unde porneau, ca două jumătăți de fruct, curbele prelungi ale şoldurilor, muşchii, fesele,

subsuorile depilate şi gâtul lung şi delicat împodobit cu o singură aluniţă. „N-o să îmbătrânesc niciodată", aproape se rugă ca în fiecare dimineaţă când făcea baie. „Chiar dacă ar trebui să-mi vând sufletul sau orice altceva. N-o să fiu niciodată urâtă sau nefericită. O să mor frumoasă şi fericită." Don Rigoberto o încredinţa că, spunându-şi, repetându-şi şi crezând aceste lucruri, ele se vor converti în realitate. „Magie simpatetică, iubirea mea." Lucrecia zâmbi: soţul ei era

atât de excentric, dar, într-adevăr o femeie nu se putea plictisi cu un asemenea bărbat.
Tot restul zilei, în timp ce dădea porunci servitorilor, făcea cumpărături, îşi vizita o prietenă, mânca, primea şi dădea telefoane, se întreba ce să facă cu copilul. Dacă-l trăda lui Rigoberto, şi l-ar fi făcut duşman şi, atunci, vechea premoniţie a infernului domestic ar fi devenit realitate. Poate cel mai înţelept era să dea uitării ceea ce-i dezvăluise Justiniana şi să adopte o atitudine distantă, să submineze treptat aceste fantezii care, fără îndoială, doar semiconştiente cum erau, le născocea ţâncul despre ea. Da, aşa era mai prudent: să-şi ţină gura şi, încet, încet, să-l îndepărteze.
în după-amiaza asta, când Alfonsito, după ce s-a întors de la colegiu, s-a apropiat de ea s-o sărute, şi-a îndepărtat de el imediat obrazul şi s-a cufundat în revista pe care o răsfoia, fără să-l întrebe ceva despre şcoală, nici dacă avea teme pentru a doua zi. Fără să-l privească în faţă, observă că feţişoara lui se întunecă şi deveni boţită. Dar nu se lăsă înduioşată şi seara îl lăsă să cineze singur, nu coborî să-i ţină tovărăşie ca altădată (ea cina rareori). Rigoberto o chemă nu mult după aceea, de la Trujillo. Toate afacerile i-au mers bine şi-i era foarte dor de ea. în seara asta îi simţea şi mai mult lipsa, în trista lui cameră de la hotelul turiştilor. Nimic nou acasă? Nu, nimic. Ai grijă de tine, iubirea mea. Dona Lucrecia ascultă puţină muzică, singură în cameră, apoi, când copilul veni să-i spună noapte bună, îi răspunse cu răceală. Puţin mai târziu, îi porunci Justinianei

să-i pregătească baia cu spumant, baie pe care o făcea întotdeauna înainte de culcare.
Pe când fata îi dădea drumul apei în cadă şi ea se dezbrăca, neliniştea care o bântuise toată ziua reveni iarăşi, mai adâncă. Fără voia ei, o chinuia amintirea acelei feţişoare deznădăjduite şi

surprinse. Dar, oare nu era acesta singurul mod de a termina cu o copilărie care putea deveni primejdioasă?
Era semiadormită în baie, cu apa până la gât, vălurind din când în când cu o mână sau un picior spuma, când Justiniana o strigă la uşă: pot intra, doamnă? O văzu apropiindu-se cu prosopul într-o mână şi cu halatul în cealaltă. Avea o expresie foarte alarmată. Imediat ştiu ceea ce avea să-i spună la ureche: „Fonchito e acolo, sus, doamnă." Ii dădu să înţeleagă că ştie despre ce-i vorba şi, cu un gest poruncitor, îi sugeră Justinianei să iasă.
Rămase nemişcată în apă vreme destul de îndelungată, evitând să-şi înalţe privirile spre tavan. Trebuia s-o facă? Să-l arate cu degetul? Să ţipe, să-l jignească? îşi imagină agitaţia de dincolo de tavanul de sticlă întunecată care era deasupra capului ei; îşi închipui făptura ghemuită, spaima şi ruşinea care îl vor domina. îi auzi ţipătul mânios, îl văzu luând-o la fugă. Ar fi alunecat, s-ar fi rostogolit până în grădină, cu un bubuit de bolid. Până la ea ar fi ajuns zgomotul sec al trupuşorului când s-ar fi izbit de balustradă, strivit de gardul viu, când s-ar fi încâlcit în crengile înflorite ale tufelor. „Fă un efort şi stăpâneşte-te", îşi spuse strângând din dinţi. „Evită un scandal.

Evită, mai ales, ceea ce s-ar putea transforma într-o tragedie."
Furia o făcu să tremure din creştet până în tălpi, dinţii îi clănţăneau, de parcă ar fi fost cuprinsă de friguri. Dintr-o dată îşi reveni. Fără să se acopere cu prosopul, fără să se sfiască sau să se ascundă, ca acei ochi nevăzuţi să nu aibă doar o imagine parţială şi trecătoare a trupului ei. Nu, dimpotrivă. Se ridică în vârful picioarelor, dezvăluindu-se întreagă şi, înainte de-a ieşi din cadă, se întinse, arătându-se cu generozitate şi neruşinare, pe când îşi scotea casca de plastic şi-şi scutura părul. Şi, ieşind din apă, în loc să-şi pună imediat halatul, rămase goală, cu trupul strălucind de picăturile de apă, întins, îndrăzneţ, sfidător. Se şterse alene, întâi pe braţe, trecând de mai multe ori prosopul pe piele, o dată, de două ori, încovoindu-se, înclinându-se, rămânând câteva clipe nemişcată, ca absorbită de un gând neaşteptat într-o postură de indecent abandon sau privindu-se în oglindă cu multă atenţie. Şi, cu aceeaşi prolixitate maniacală, îşi masă apoi corpul cu

cremă. Pe când se dichisea astfel în fața observatorului nevăzut, inima îi fremăta de mânie. Ce faci, Lucrecia? Ce fandoseli sunt astea, Lucrecia? Dar continuă să se etaleze cum n-o făcuse niciodată pentru nimeni, nici măcar pentru don Rigoberto, plimbându-se dintr-o parte în alta prin baie, goală, şi-şi peria părul, spălându-se pe dinți şi oprindu-se. Pe când juca acest spectacol improvizat, avea presimțirea că ceea ce făcea era un alt mod subtil de a-l învăța minte pe precocele desfrânat pitulat în noapte, acolo, sus, cu imaginile

unei intimități care-i vor face ferfeniță o dată pentru totdeauna această inocență ce-i servea drept alibi pentru cutezanța sa.

Când se băgă în pat, tot mai tremura. Stătu 0 bună bucată de vreme fără să poată adormi şi 1 se făcu dor de Rigoberto. Se simțea îngrețoşată de ceea ce făcuse, îl detesta pe copil din toți răunchii şi se înverşuna să nu dezlege ce însemnau acele valuri de căldură care, din când în când, îi electrizau sfârcurile. Ce-ai pățit, femeie? Nu se recunoştea. Or fi cei patruzeci de ani? Ori o urmare a acelor fantezii nocturne şi extravaganțe ale soțului ei? Nu, vina era în întregime a lui Alfonsito. „Copilul ăsta mă corupe", se gândi, nedumerită.

Când, în sfârşit, adormi, avu un vis voluptuos, care părea că însuflețeşte unul din acele tablouri din colecția tainică a lui don Rigoberto pe care el şi ea obişnuiau să le privească şi să le comenteze împreună nopțile, căutând să se inspire în felul în care vor face dragoste.

Diana după baie

A

â

Francois Boucher, *Diana după baie* (1742), ulei pe pânză, Muzeul Luvru, Paris.

Aceasta din stânga sunt eu, Diana Lucrecia. Da, eu, zeița stejarilor şi a pădurii, a fertilității şi a naşterilor, zeița casei. Grecii mă numesc Artemis. Sunt înrudită cu Luna şi frate îmi e Apollo. Dintre adoratorii mei, cei mai mulți sunt femeile şi plebeii. în cinstea mea au fost ridicate temple, în toți codrii Imperiului. In dreapta mea, apleca-

tă, privindu-mi piciorul, este Justiniana, favorita mea. Tocmai ne-am terminat scăldatul şi vom face dragoste.
Iepurele şi fazanii i-am vânat în zori cu săgeţile care, retrase din prăzi şi curăţate de Justiniana, s-au întors în tolba lor. Copoii sunt de decor; rareori îi folosesc când plec la vânătoare. în orice caz, niciodată pentru a prinde piese delicate precum cele de astăzi, căci le rod gâturile atât de tare încât devin necomestibile. Diseară vom mânca aceste animale cu carnea fragedă şi savuroasă, asezonate cu condimente exotice, şi vom bea vin de Capua până ne vom prăbuşi de istov. Ştiu să mă bucur. E un talent pe care mi l-am perfecţionat fără încetare, de-a lungul timpului şi al istoriei, şi pot afirma fără aroganţă că în acest domeniu am atins ştiinţa supremă. Vreau să spun: arta de a sorbi nectarul plăcerii tuturor fructelor vieţii — chiar şi al celor putrezite.
61
Personajul principal nu apare în tablou. Mai bine zis, nu se vede. Rătăceşte prin spate, ascuns între arbori, spionându-ne. Cu ochii săi frumoşi de culoarea zorilor meridionali larg deschişi şi cu faţa-i rotundă înfierbântată de dorinţă, va sta acolo, ghemuit, în transă, adorându-mă. Cu buclele sale blonde încurcându-i-se în frunziş şi micul membru palid ridicat în sus ca un drapel, sorbindu-ne şi devorându-ne cu fantezia lui de copil pur, e acolo. Faptul că ştim asta ne bucură şi adaugă o oarecare maliţie jocurilor noastre. Nu e nici zeu, nici animal, ci face parte din specia umană. Are grijă de capre şi cântă din surlă. II cheamă Foncîn. Justiniana l-a descoperit, la idele lui august, pe când eu fugăream un cerb prin pădure. Păstoraşul mă urmărea, uluit, poticnindu-se, fără a-şi lua ochii de la mine nici o clipă. Favorita mea spune că atunci când m-a văzut — trufaşă, cu părul incendiat de o rază de soare ce mă făcea să mă şi încrunt, cu toţi muşchii corpului încordaţi pentru a trage săgeata — copilul a izbucnit în lacrimi. Ea s-a apropiat să-l consoleze şi atunci a aflat că micuţul plângea de fericire.
— Nu ştiu ce mi se întâmplă, i-a mărturisit, cu obrajii scăldaţi în lacrimi, dar de câte ori apare doamna în pădure frunzele copacilor încep să lucească şi toate florile să cânte. Un duh incandescent îmi pătrunde în corp şi îmi încălzeşte sângele. O văd şi parcă mă desprind de pământ, mă transform în pasăre şi încep să zbor.

— Forma trupului tău i-a inspirat, precoce, la vârsta lui fragedă, limbajul dragostei, a filozofat Justiniana, după ce mi-a povestit episodul. E
62
amăgit de frumusețea ta așa cum pasărea colibri e amăgită de șarpele cu clopoței. Ai milă de el, Diana Lucrecia. Ce-ar fi să ne jucăm cu micul păstor? Distrându-l pe el, ne distrăm și noi.
Zis și făcut. Vânătorească înnăscută, ca și mine și, poate, mai mult decât mine, Justiniana nu se înșală niciodată în chestiunile care privesc plăcerea. Asta îmi place cel mai mult la ea, mai mult decât șoldurile-i bogate sau vălul seducător al pubisului ei, ce gâdilă atât de plăcut cerul gurii: fantezia ei rapidă și instinctul sigur cu care recunoaște, în tumultul acestei lumi, izvoarele de amuzament și plăceri.
De atunci ne jucăm cu el și, deși a trecut destul timp, jocul este atât de agreabil că nu ne plictisește, în fiecare zi ne amuză mai mult ca în precedenta, îmbogățind existența cu noutate și bună dispoziție.
Pe lângă farmecele lui fizice, de zeișor viril, Foncin îl are și pe cel spiritual al timidității. Cele două-trei încercări ale mele de a mă apropia de el și de a-i vorbi au fost zadarnice. Păleşte și, ca un mosc sălbatic, o ia la fugă până își pierde contururile printre crengi de parcă ar stăpâni arta necromanției. Justinianei i-a șoptit că simpla idee nu de a mă atinge, ci doar de a sta aproape de mine, de a-l privi în ochi și de a-i vorbi, îl amețește și îl nimicește. „O doamnă ca asta e de neatins", i-a spus. „Știu că dacă mă apropii de ea, frumusețea sa m-ar atrage cum atrage soarele Libiei fluturii."
De aceea ne jucam jocurile pe ascuns. Mereu altul, un simulacru al acelor piese de teatru în care zeii și oamenii se amestecă pentru a suferi și a
63
se ucide între ei, al acelor piese atât de apreciate de grecii cei sentimentali. Justiniana, prefăcându-se că era complicea lui și nu a mea — de fapt, șireata era a amândurora și mai presus de toate a ei înseși —, îl instalează pe păstoraș într-un loc stâncos, lângă peștera în care voi petrece noaptea. Și atunci, la lumina limbilor roșietice ale focului, mă dezbracă și îmi unge trupul cu mierea dulcilor albine de Sicilia. E o rețetă spartană pentru a păstra corpul neted și strălucitor și care, în plus, excită. Când ea se apleacă asupra mea, îmi masează picioarele, le mișcă și le expune curio-

zitătii castului meu admirator, închid ochii pe jumătate. In timp ce cobor prin tunelul de senzații şi vibrez în mici spasme voluptuoase, ghicesc prezența lui Foncin. Mai mult, îl văd, îl mângâi, îl strâng în brațe şi îl absorb înlăuntrul meu, fără a avea nevoie să-l ating. Conştiința faptului că în timp ce mă desfăt sub mâinile harnice ale favoritei mele, se desfată şi el, în acelaşi ritm, împreună cu mine, îmi sporeşte extazul. Trupuşorul lui inocent, lucind de sudoare în timp ce mă priveşte şi se mângâie privindu-mă, capătă o notă de tandrețe ce îmi nuanțează şi îndulceşte plăcerea.
Astfel, ascuns de mine de către Justiniana în frunzişul pădurii, micul păstor m-a văzut dormind şi trezindu-mă, aruncând sulița sau săgeata, îmbrăcându-mă şi dezbrăcându-mă. M-a văzut ghemuindu-mă pe două pietre şi slobozindu-mi urina aurie într-un izvor transparent din care, ceva mai jos, el se va grăbi să bea. M-a văzut decapitând gânsaci şi eviscerând porumbei pentru

a le oferi sângele zeilor şi a afla din măruntaiele lor misterele viitorului. M-a văzut mângâindu-mă şi satisfăcându-mă singură sau mângâindu-mi şi satisfăcându-mi favorita, şi ne-a văzut pe Justiniana şi pe mine, cufundate în pârâu, bând apa cristalină a cascadei fiecare din gura celeilalte, gustându-ne săli vele, sucurile şi sudoarea. Nu există exercițiu ori funcție, dezlănțuire ori ritual al trupului sau al sufletului pe care să nu le fi jucat pentru el, proprietar privilegiat al intimității noastre din ascunzătorile lui itinerante. El e bufonul nostru; dar e şi stăpânul nostru. Ne slujeşte şi îl slujim. Fără să ne fi atins sau să fi schimbat vreo vorbă, ne-am desfătat reciproc de nenumărate ori şi n-ar fi incorect să spunem că, în ciuda prăpastiei de netrecut pe care o deschid între mine şi el firile şi vârstele noastre diferite, suntem mai uniți decât cea mai pătimaşă pereche de amanți.
Acum, chiar în clipa asta, Justiniana şi cu mine vom juca pentru el, iar Foncin, pur şi simplu eternizat acolo, ascuns, între peretele de piatră şi pădure, va juca şi el pentru noi.
Pe scurt, această veşnică nemişcare se va însufleți şi va deveni timp, istorie. Copoii vor lătra, crângul va trilui, apa râului va curge cântând prin pietriş iar stuful şi trestia vor călători până-n

Orient, împinse de aceeaşi adiere jucăuşă ce va purta râsetele vesele ale favoritei mele. Ea se va mişca, se va apleca şi gurița ei cu buze de un roşu aprins îmi va săruta piciorul şi îmi va suge fiecare deget aşa cum se suge lămâia în după-amiezile fierbinți de vară. Curând vom fi contopite,

zbenguindu-ne prin mătasea şuierătoare a cuverturii azurii, cufundate în beția din care izvorăşte viața. în jurul nostru, copoii vor vâna aruncând spre noi aburi ieşiți din gâtlejurile lor neliniştite şi poate ne vor linge, excitați. Pădurea ne va auzi suspinând, vlăguindu-ne şi, deodată, țipând rănite de moarte. O clipă mai târziu ne va asculta râzând şi chicotind. Şi ne va vedea căzând într-un somn liniştit, încă înlănțuite.

E foarte posibil aşadar ca, văzându-ne prizoniere ale zeului Hypnos, cu infinite precauții ca zgomotul slab al paşilor săi să nu ne trezească, martorul jocului nostru să-şi abandoneze refugiul şi să vină să ne contemple de la marginea cuverturii azurii.

Iată-ne, el acolo şi noi aici, din nou imobili, într-o nouă clipă eternă. Foncîn, cu fruntea lividă şi obrajii îmbujorați, cu ochii deschişi plini de uimire şi recunoştință, cu un firicel de salivă curgând din gura-i fragedă. Noi, contopite şi perfecte, respirând în acelaşi ritm, cu expresia de plenitudine a celor ce ştiu să fie fericiți. Vom fi acolo toți trei, liniştiți, răbdători, aşteptând un artist al viitorului care, atâțat de dorință, ne va încremeni în somn şi, depunându-ne pe pânză cu penelul său, va crede că ne inventează.

Ablutiunile lui don Rigoberto

Don Rigoberto intră în baie, trase zăvorul şi oftă. Brusc puse stăpânire pe el o senzație plăcută şi desfătătoare, de alinare şi de aşteptare: în această solitară jumătate de oră va fi fericit. Aşa era în fiecare seară, câteodată mai mult, altă dată mai puțin, dar exigentul ritual pe care îl perfecționase de-a lungul anilor, ca un artist care îşi şlefuieşte şi cizelează capodopera, niciodată nu se întâmpla să nu ajungă la efectul miraculos: îl odihnea, îl împăca cu semenii, îl întinerea, îl însufleția, întotdeauna ieşea din baie cu senzația că, dincolo de toate, viața merita să fie trăită, cu toate neajunsurile ei. De aceea nu încetase niciodată s-o celebreze de când — cât e de atunci? — îi venise ideea să transforme ceea ce pentru mu-

ritorii de rând era o rutină pe care o executau cu o inconştienţă de maşini automate — să se spele pe dinţi, să-şi clătească gura, etcetera — într-un ritual rafinat, care, chiar şi pentru o clipă trecătoare, făcea din el o fiinţă desăvârşită.
De tânăr fusese un entuziast militant al Acţiunii Catolice şi visase să schimbe lumea. Curând înţelese că, asemeni tuturor idealurilor, colective, şi al său era un vis imposibil, condamnat la eşec. Spiritul său practic l-a îndemnat să nu-şi irosească timpul dând lupte pe care, mai devreme sau

mai târziu, le va pierde. Atunci îşi dădu seama că perfecţiunea era cu putinţă doar pentru individul izolat, constrâns la o sferă limitată în spaţiu (toaleta ori sănătatea trupească, ori practica erotică) şi în timp (abluţiunile şi efuziunile nocturne de dinainte de a adormi).
îşi scoase halatul, îl atârnă după uşă şi, gol, doar cu şlapii în picioare, se aşeză pe closet, care era despărţit de restul băii de un paravan lăcuit cu nişte figurine de culoare azurie care întruchipau dansatori. Stomacul lui era ca un ceas elveţian: disciplinat şi punctual se golea întotdeauna la aceeaşi oră, total, fără efort, ca şi când ar fi fost fericit că se debarasează de poliţele şi piedicile din timpul zilei. Şi asta de când, în cea mai de taină hotărâre din viaţa sa — atât de tainică, încât nici Lucrecia nu va ajunge s-o cunoască vreodată — se hotărâse ca în fiecare zi, pentru o scurtă perioadă de timp, să fie desăvârşit şi elaborase această ceremonie, iar de atunci nu mai încercase sufocantele constipaţii nici demoralizatoarele diaree.
Don Rigoberto miji ochii şi împinse uşor. Nici nu era nevoie de altceva: imediat simţi gâdilitura binefăcătoare în rect şi senzaţia că, acolo, lăuntric, în partea de jos a pântecelui, ceva ascultător o lua din loc şi năvălea deja pe acea poartă de ieşire care, pentru a-i uşura trecerea, se lărgea. Cât despre anus, acesta începuse să se dilate, înainte de vreme, pregătindu-se de expulsia celui sortit să fie eliminat, ca imediat după aceea să se închidă şi să se bosumfle, cu miile sale de pliuri, de parcă i-ar fi făcut în ciudă: „Te-ai dus, obraznicule, şi nu te vei mai întoarce niciodată."

I

Don Rigoberto zâmbi, vesel: „A elimina, a defeca, a excreta sunt oare sinonime cu a te bucura?", se gândi. Da, de ce nu. Cu condiția să o faci încet și concentrat, degustând trăirea, fără nici o umbră de grabă, imprimând mușchilor intestinului o cutremurare suavă și susținută. Nu trebuia să împingă, ci să călăuzească, să însoțească, să escorteze cu delicatețe alunecarea obolului spre poarta de ieșire. Don Rigoberto mai oftă o dată, cu toate cele cinci simțuri absorbite de ceea ce se petrecea înlăuntrul trupului său. Aproape că putea vedea spectacolul: acele expansiuni și retrageri, acele seve și mase în acțiune, toate în călduța negură trupească și într-o liniște care din când în când era întreruptă de o asurzitoare chiorăială sau de zglobiul vântuleț stârnit la ieșire. Auzi, în sfârșit, discreta pleoscăială cu care cel dintâi obol nepoftit al măruntaielor sale se scufundă — plutea, se afunda? — în apa din fundul scoicii. Vor mai cădea trei sau patru la fel. Opt era recordul său olimpic, rezultat al unui prânz copios, cu ucigătoare amestecuri de grăsimi, făinoase, amidon și fecule stropite cu vinuri și alcooluri; de obicei, elimina cinci oboluri; când pornea al cincilea, după câteva clipe de așteptare, pentru a da mușchilor, intestinelor, anusului și rectului timpul necesar ca să-și recâștige pozițiile ortodoxe, îl năpădea această plăcere intimă ce și-a îndeplinit datoria, aceeași senzație de curățenie spirituală pe care o avea de prunc, la colegiul La Recoleta, după ce se spovedea de păcate și îndeplinea canoanele la care îl supunea părintele confesor.

„Dar să-ți cureți pântecele e mult mai puțin incert decât să-ți cureți sufletul", se gândi. Stomacul lui era acum curat, nu încăpea nici o îndoială, își desfăcu picioarele, se aplecă, își înclină capul și pândi: aceste volume cilindrice și întunecate, pe jumătate cufundate în scoica de faianță verde, dovedeau că avea dreptate. Ce proaspăt spovedit putea, precum el acum, să vadă (o și dorea) și să palpeze necurățeniile pestilențiale pe care căința, spovedania, penitența și mila lui Dum-

nezeu le scoteau din suflet? Când era credincios practicant — acum, era doar primul — niciodată nu l-a părăsit îndoiala că, în pofida confesiunii, nu conta cât de confuză ar fi fost, mai rămânea ceva întinat atârnat de pereții sufletului, nişte pete rebele şi tenace pe care penitența nu reuşea să le desprindă.
Era, de altminteri, o senzație pe care o avea uneori, chiar dacă mai mârşavă şi fără zbucium, de când citise într-o revistă un articol despre cum îşi purificau intestinele tinerii novici dintr-o mânăstire budistă din India. Operația consta din trei exerciții de gimnastică, o coardă şi un bazin pentru scaun. Avea simplitatea şi claritatea obiectelor şi actelor desăvârşite, precum cercul sau împreunarea. Autorul textului, un profesor belgian de yoga, se antrenase timp de patruzeci de zile pentru a domina tehnica. Descrierea celor trei exerciții prin intermediul cărora novicii grăbeau evacuarea nu era totuşi destul de clară ca să şi le imagineze într-un mod integral şi să le imite. Profesorul de yoga dădea asigurări că prin intermediul celor trei flexionări, torsiuni şi rotații, sto-

macul se dezlega de toate impuritățile şi de tot ce prisosea din dieta (vegetariană) la care erau supuşi novicii. Odată îndeplinită această etapă de purificare a pântecelui, tinerii — cu o undă de melancolie, don Rigoberto îşi închipui craniile lor rase şi trupuşoarele lor austere acoperite cu o tunică de culoarea şofranului sau poate a zăpezii — procedau la luarea poziției adecvate: blajini, înclinați, cu picioarele uşor depărtate şi cu tălpile bine înfipte în pământ, ca să nu se mişte nici măcar un milimetru, în timp ce corpul lor — ofidian care înghițea zăbavnic nesfârşitul viermişor — absorbea, prin contracții peristaltice, acea coardă care, îndoindu-se şi dezdoindu-se şi înaintând calm şi inexorabil prin umedul labirint intestinal, împingea într-un mod irezistibil toate acele rămăşițe, aderențe, nimicuri şi excrescențe pe care obolurile emigrante le lăsau în urmă.
„Se vor purifica aşa cum se curăță o puşcă", se gândi, încă o dată plin de invidie. îşi imagină căpețelul murdar al şiretului răsucit spre lume prin ochiul de fereastră al dosului, după ce a străbătut şi curățat toate aceste lăuntrice cărări întortocheate şi întunecoase, şi-l văzu ieşind şi căzând în scoică precum o serpentină mototolită. Acolo va rămâne, nefolositor, cu ultimele impurități pe

care le-a deplasat prezența sa, gata pentru jertfă. Ce bine trebuie că se simțeau tinerii aceia! Ce uşori! Ce fără de prihană! Niciodată nu-i va putea imita nici măcar în acea experiență. Dar don Rigoberto era sigur că, dacă ei îl întreceau în tehnica de sterilizare a intestinelor, în toate celelalte

73

IL

ritualul său de toaletă era nesfârşit mai scrupulos şi mai tehnic decât cel al acelor tineri exotici. Dădu un excrement final, discret şi neauzit, poate prin sine. O fi adevărată acea anecdotă conform căreia eruditul bibliograf Marcelino Menendez y Pelayo, care suferea de constipație cronică, şi-a petrecut o bună parte din viață, în casa sa din Santander, stând pe closet, scremându-se? Pe don Rigoberto l-au asigurat că în casa muzeu a celebrului istoric, poet şi critic, turiştii puteau contempla masa de scris portabilă pe care el o comandase special, ca să nu-şi întrerupă cercetările şi caligrafiile cât timp lupta împotriva avarului pântece înverşunat să nu se desprindă de slinul fecal depozitat acolo după copioasele şi vârtoasele ospețe spaniole. Pe don Rigoberto îl emoționa să şi-l închipuie pe intelectualul robust, cu o frunte atât de înaltă şi cu o credință religioasă atât de fermă, sfios în latrina sa personală, învelit poate cu o manta groasă în pătrățele pe genunchi, ca să reziste în aerul rece de munte, scremându-se ore în şir şi în acelaşi timp, impasibil, continuând să cerceteze cu de-amănuntul vechile *in folio* şi prăfuitele incunabule ale istoriei Spaniei în căutarea heterodoxiilor, impietătilor, schismelor, blasfemiilor şi extravaganțelor doctrinare pe care le cataloga. Se şterse cu patru bucăți de hârtie igienică, cu grijă împăturite, apoi trase apa. Se aşeză apoi pe bideu, îl umplu cu apă călduță şi se săpuni foarte minuțios pe fund, pe falus, testicule, pubis, între picioare şi pe fese. Apoi se limpezi şi se şterse cu un prosop curat.

74

Azi era marți, zi de picioare. Avea zilele săptămânii împărțite pe organe şi membre: luni, mâinile; miercuri, urechile; joi, nasul; vineri, părul; sâmbătă, ochii; duminică, pielea. Elementul variabil al ritualului nocturn era cel care îi conferea un aer schimbător şi reformist. Faptul că se

concentra în fiecare seară asupra unei părți a trupului îi permitea să-şi facă datoria cu mai mult zel față de curățenia şi ocrotirea trupului său; şi, astfel, să-l cunoască şi să-l iubească şi mai mult. Fiecare organ şi parte din corp fiind stăpân al preocupărilor sale pentru una din zilele săptămânii, era garantată perfecta echitate în grija față de ansamblu; nu existau favoritisme, neglijări, nimic din odioasele ierarhii în tratarea şi considerarea părții şi a întregului. Se gândi: „Trupul meu este acel ceva imposibil: societatea egalitară."
Umplu lavaboul cu apă călduță şi, aşezat pe capacul closetului, îşi ținu picioarele la înmuiat 0 bună bucată de vreme, ca tălpile, călcâiele, degetele, gleznele, maleolele să i se dezumfle şi să 1 se înmoaie. Nu avea bătături, nici picior plat, în schimb avea gleznele excesiv de ieşite în afară. Vai, era o deformație minoră, imperceptibilă pentru cel care nu-l supunea unui examen clinic. Cât despre mărimea, proporția, forma degetelor şi a unghiilor, nomenclatura şi orografia oaselor, totul părea aproape normal. Pericolul erau durităților şi bătăturile care, din când în când, căutau să-l slutească. Dar el ştia să taie răul din rădăcină, întotdeauna la vreme.
Avea piatra ponce la îndemână. începu cu piciorul stâng. Aici la marginea călcâiului, unde

frecarea cu pantoful era mai mare, începuse deja să se insinueze o formă adventivă, bătătorită care, la vârfurile degetelor, avea aspectul unui zid netencuit. îşi trecu de mai multe ori piatra ponce deasupra bătăturii, o rase până când aproape dispăru. Cu bucurie, simți din nou că acea margine îşi recăpătase netezimea şi moliciunea. Deşi cu buricele degetelor nu simți alt loc tare, nici început de bătături, răzui prevăzător cu piatra ponce tălpile şi gleznele, ba chiar şi cele zece degete de la picioare.
Apoi, cu foarfecele şi pila deja puse la îndemână, începu să-şi taie unghiile şi să le pilească: una din cele mai mari plăceri. Aici, cel mai mare pericol pe care trebuia să-l ocolească era panarițiu. Avea o metodă infailibilă, drept urmare a observării răbdătoare şi a imaginației sale practice: să-şi taie unghiile în formă de semilună, lăsând la extremități două cornulețe, neatinse, care, datorită formei, depăşeau carnea, fără să se incrusteze niciodată în ea. Aceste unghii sarazine, de

altminteri, puteau, grație conformației lor de semilună în ultimul pătrar, să fie mai ușor spălate; vârful pilei pătrundea cu ușurință în aceste văgăuni sau albii dintre unghii și carne în care putea să se strângă praful, să se adune sudoarea, să se adăpostească un rest de murdărie. Când sfârși de tăiat, spălat și pilit unghiile, își frecă grijuliu toate pliurile până le lăsă nevătămate de prezența acelor misterioase resturi albe, cristalizate în cutele pielii picioarelor din cauza frecării, a lipsei de aerisire și a transpirației.

Odată terminată această treabă, își contemplă și pipăi picioarele cu o afectuoasă satisfacție. Aruncă în closet unghiile și murdăriile pe care le strânsese pe o bucățică de hârtie igienică și trase apa. Apoi își săpuni și clăti picioarele cu multă conștiinciozitate. Iar, după ce le șterse, le pudră cu un talc aproape transparent, care răspândea un miros suav și viril, de heliotrop în zori de zi. Ii mai rămânea să completeze părțile invariabile ale ritualului: gura și subsuorile. Deși se concentra asupra lor cu toate cele cinci simțuri, având tot timpul necesar pentru asigurarea succesului operațiunii, stăpânea într-un asemenea mod ritualul, încât putea să-și scindeze și să-și consacre, parțial, atenția și unui principiu de estetică, câte unul pentru fiecare zi din săptămână, unul extras din acel manual, acele tabele sau precepte elaborate de el însuși, tot în taină, acestor enclave nocturne, care, sub alibiul toaletei, constituiau religia sa particulară și maniera lui personală de materializare a utopiei.

In vreme ce aranja pe placa de marmură ocru, cu vinișoare albe, ingredientele proscomidiei bucale — vas plin cu apă, fir de mătase, pastă de dinți, periuță — alese unul din postulatele de care era mai sigur, un principiu de care, odată formulat, nu se îndoise niciodată: „Tot ce strălucește este urât și, mai cu seamă, oamenii stălucitori." își umplu gura cu apă și și-o clăti voinicește, privind în oglindă cum i se umflau obrajii, cât el continua să-și clătească gura ca să desprindă cele mai mărunte resturi, pitite pe gingii sau atârnate superficial între dinți. „Există orașe strălucitoare,

tablouri şi poeme strălucitoare, sărbători, peisaje, afaceri şi disertaţii strălucitoare", cugetă. Trebuiau să fie evitate ca o monedă calpă, chiar dacă este imprimată cu multe culori ţipătoare sau ca aceste băuturi tropicale pentru turişti, împodobite cu fructe şi steguleţe şi îndulcite cu sirop. Avea deja înfăşurată între degetul mare şi arătătorul de la cele două mâini o bucată de douăzeci de centimetri de mătase pentru curăţat dinţii, începu, ca de obicei, cu dinţii de sus, de la dreapta la stânga, apoi de la stânga la dreapta, având incisivii ca punct de pornire. Băga firul în îngustul interstiţiu şi ridica cu el marginile gingiei, locul în care se depuneau întotdeauna odioasele firimituri de pâine, fibre de carne, resturi vegetale, bucăţele şi coji de fructe. Cu o copilărească exaltare vedea cum apăreau aceste prezenţe degenerate, eradicate de firul de mătase şi de îndemânaticele sale acrobaţii. Le scuipa în chiuvetă şi se uita cum alunecau şi dispăreau în canal, târâte de vârtejul format de micul jet de apă care curgea din robinet. în răstimp se gândea: „Există păr strălucitor care încoronează creiere opace sau le face să fie opace. Cuvântul cel mai urât în castiliană este briantină." Când termină să scobească şirul de sus de dinţi, se mai clăti o dată în gură şi limpezi firul de mătase în jetul de apă de la robinet. Apoi, cu acelaşi fir şi cu un profesionalism identic, începu curăţarea dinţilor şi a măselelor din partea de jos. „Există discuţii strălucitoare, muzică strălucitoare, boli strălucitoare, precum alergia la polen, guta, depresiile sau stresul. Există, bine-

înţeles, străluciri strălucitoare." îşi clăti gura din nou şi aruncă bucata de mătase în coşul de gunoi. Acum se putea spăla pe dinţi cu periuţa şi pasta. O făcu, mişcând periuţa de dinţi de sus în jos, domol şi apăsând uşor, ca părul periuţei — natural, niciodată de plastic — să pătrundă în intimitatea acelor scobituri osoase în căutare de reziduuri de mâncare care au scăpat de firul de mătase. Perie întâi partea posterioară şi apoi cea din faţă. Când îşi clăti pentru ultima oară gura, îl năpădi o plăcută senzaţie de mentă şi lămâie, atât de răcoritoare şi proaspătă, de parcă dintr-o

dată în acea cavitate mărginită de gingii şi cerul gurii cineva ar fi dat drumul unui ventilator, ar fi aprins sistemul de aer condiționat, iar dinții şi măselele sale n-ar mai fi fost aceste oase tari şi insensibile, ci s-ar fi pătruns de o sensibilitate aidoma celei a buzelor. „Dinții mei strălucesc", cugetă cu un dram de mâhnire. „Bine, ar putea fi excepția care confirmă regula." „Există", gândi, „tălpi strălucitoare ca petalele de trandafiri. Şi animale strălucitoare, precum pisica de Angora." Brusc, i se năzări că o vede pe dona Lucrecia goală, zbenguindu-se cu o duzină de pisici de Angora, care se frecau de toate curbele trupului ei frumos, mieunând şi, speriat că-l încearcă o erecție prematură, se zori să-şi spele subsuorile. O făcea de mai multe ori pe zi: dimineața, când făcea duş şi, în baia companiei de asigurări, la prânz, înainte de a ieşi să ia masa. Dar doar acum, în timpul ritualului de seară, o făcea conştient şi cu plăcere, nici mai mult, nici mai puțin, de parcă ar fi fost vorba de o plăcere interzisă. îşi udă cu

apă călduță cele două subsuori, apoi brațele, frecând cu forță, ca să activeze circulația sângelui. Apoi, umplu chiuveta cu apă caldă în care turnă puțin săpun parfumat, până văzu suprafața lichidă acoperindu-se cu spumă. Cufundă pe rând fiecare braț în temperatura dezmierdătoare şi-şi săpuni cu răbdare şi dragoste subsuorile, sucind şi răsucind părul întunecat în apa plină de clăbuci. Intre timp, mintea sa îi zbura: „Există parfumuri strălucitoare, cum e cel de trandafir sau cel de camfor." In sfârşit, se şterse şi-şi dichisi subsuorile cu apă de colonie cu o mireasmă foarte discretă, care aducea cu mirosul pielii înmuiate în apă de mare sau cu o briză marină care a adiat deja, contaminându-se, cu sere de flori. „Sunt desăvârşit", cugetă, privindu-se în oglindă, adulmecându-se. Nu era în gândul său nici o brumă de vanitate. Această grijă atât de sârguincioasă față de trupul lui nu țintea să-l facă mai dichisit sau mai puțin urât, cochetării care într-un fel biruiau cultul — de cele mai multe ori într-un mod inconştient — disprețuitului ideal gregar — nu era întotdeauna „frumos" pentru ceilalți? —, ci îl făceau să simtă că astfel stăvilea prin ceva crunta lucrare a timpului, că astfel înfrâna ori întârzia fatidica deteriorare impusă de mârşava Natură pentru tot ce există. Senzația de a mântui această luptă îi făcea bine sufletului. Dar, pe

lângă toate acestea, de când se căsătorise şi fără ca Lucrecia s-o ştie, se lupta din răsputeri împotriva decadenței propriului trup, în numele soției sale. „Ca Amadis pentru Oriana", gândi. „Pentru tine şi ție, dragostea mea."

80

Perspectiva că, o dată ce va stinge lumina şi va ieşi din baie, va afla patul femeii sale, aşteptându-l într-o senzuală semisomnolență, cu toate înflăcărările atente şi gata să fie deşteptate la dezmierdările lui, îl înfiora din creştet până-n tălpi. „Ai împlinit patruzeci de ani şi niciodată n-ai fost mai frumoasă", şopti, înaintând spre uşă. „Te iubesc, Lucrecia."

Cu o clipă înainte ca baia să rămână în întuneric, îşi dădu seama într-una din oglinzile de la masa de toaletă că emoțiile şi himerele sale îi schimbaseră făptura într-o siluetă războinică, într-un profil care avea ceva dintr-un minunat animal din mitologiile medievale: unicornul.

7

Venus cu amor şi muzică

Tizian, *Venus, Amor şi Muzica,* ulei pe pânză, Muzeul Prado, Madrid.

xia este Venus, italianca, fiica lui Jupiter, sora Afroditei, grecoaica. Iar cântărețul la orgă îi dă lecții de muzică. Pe mine mă cheamă Amor. Micuț, blând trandafiriu şi înaripat, am mii de ani şi sunt neprihănit ca o libelulă. Cerbul, păunul şi căprioara care se zăresc pe fereastră sunt tot atât de reali ca şi perechea de îndrăgostiți care se plimbă înlănțuiți la umbra plopilor din crâng. In schimb, satirul de la fântână, de pe țeasta căruia țâşneşte apa dintr-un vas de alabastru, nu este: este o bucată de marmură toscană, pe care a modelat-o un îndemânatic artist venit din sudul Franței.

Şi noi trei suntem vii şi treji ca şi pârâul care coboară de la munte cântând printre pietre sau ca larma papagalilor pe care i-a vândut lui don Rigoberto, stăpânul nostru, un negustor din Africa. (Animalele captive se plictisesc acum într-o colivie din grădină.) E în amurg şi nu peste mult timp se va lăsa înserarea. Când noaptea va veni cu zdrențele sale plumburii, orga va amuți, iar eu şi profesorul de muzică va trebui să plecăm, pentru ca stăpânul a tot ce se vede aici să intre în acest lăcaş şi să-şi ia în stăpânire doamna. Venus, atunci, datorită voinței şi desăvârşitei noastre trude, va fi gata să-l primească şi să-l veselească aşa cum norocul şi rangul lui o merită.

87
Adică, cu văpaie de vulcan, senzualitate de ofidian şi înfumurări de pisică de Angora.
Tânărul profesor şi cu mine nu suntem aici ca să ne distrăm, ci ca să muncim, cu toate că, e adevărat, orice lucru făcut cu eficacitate şi convingere se transformă în plăcere. Sarcina noastră este să deşteptăm bucuria trupească a doamnei, înviorând spuza fiecăruia din cele cinci simţuri până devin vâlvătăi şi să-i umplem capul bălai cu plăsmuiri nelegiuite. Aşa-i place lui don Rigoberto să i-o predăm: fierbinte şi avidă, cu toate prejudecăţile morale şi religioase înlăturate şi cu mintea şi trupul mustind de pofte. E o treabă plăcută, dar deloc uşoară; cere răbdare, viclenie şi îndemânare în arta de a sintoniza furia instinctului cu subtilitatea spiritului şi duioşia inimii.
Muzica reiterativă şi bisericoasă a orgii creează atmosfera propice. In general, se crede că orga, atât de mult asociată cu misa şi cu cântările religioase, ar desenzualiza, ba chiar că ar face ca umilul muritor să-şi dea uitării propria carne când se scaldă în undele acestei muzici. Crasă eroare; de fapt, muzica de orgă, obsesionant de languroasă, cu tărăgăneli suave, nu face altceva decât să-l deconecteze pe creştinul secolului nostru de contingenţă, izolându-i spiritul în aşa fel încât să se poată dărui unui lucru exclusiv şi deosebit: lui Dumnezeu şi mântuirii, da, în nenumărate cazuri; dar, de asemenea, în multe altele, păcatului, pierzaniei, desfrâului şi altor truculente sinonime municipale a ceea ce exprimă acest cuvânt neprihănit: plăcerea.
88
Pe doamna noastră acordurile de orgă o potolesc şi o fac să se reculeagă; o blândă nemişcare aidoma extazului o vrăjeşte şi atunci îşi mijeşte ochii, să se poată concentra şi mai mult la melodia care, pe măsură ce o invadează, îndepărtează de spiritul ei preocupările şi pizmele de peste zi, o goleşte de tot ce nu-i muzică, senzaţie pură. Aşa e începutul. Profesorul cântă cu măiestrie şi dezinvoltură, fără nici o grabă, într-un suav crescendo moleşitor, alegând melodii ambigue care ne călătoresc tainic spre austerele retrageri din lume disciplinate de San Bernardo, spre procesiunile de stradă care se transformă pe neaşteptate într-un păgân carnaval şi, de aici, fără tranziţie, spre corul gregorian al unei mănăstiri sau la misa cântată într-o catedrală cu risipă de cardinali şi, în fine,

până la urmă la promiscuul dans al măştilor, într-o vilă din împrejurimi. Curge vinul puhoaie şi sunt pritociri suspecte în umbrarele din grădină. O preafrumoasă ciobănită, aşezată pe genunchii unui bătrânel lasciv şi burtos, îşi scoate masca deodată. Cine-o fi oare? Unul din flăcăii de la grajduri? Ori nătărăul androgin de la țară cu mădular de bărbat şi țâțe de muiere?
Doamna mea vede aceste năluciri, pentru că eu i le descriu la ureche, cu glas şoptit fățarnic, în ritmul melodiei. înțelepciunea mea traduce notele în forme, culori, figuri şi acțiuni incitante complice de orgă. Asta fac chiar în clipa aceasta, pe jumătate cocoțat în spatele ei, cu feţişoara mea bucălată sumeţită precum un spic peste umărul ei: îi murmur poveşti ce-o îndeamnă la păcat.

Plăsmuiri ce-o amuză şi-o fac să zâmbească, năluciri ce-o înfioară şi-o înflăcărează.
Profesorul nu se poate opri nici o clipă din cântat: în orgă şi-a dăruit întreaga ființă. Don Rigoberto l-a prevenit: „Dacă aceste tuburi vor înceta chiar şi pentru o singură clipă să sufle, voi înțelege că ai cedat ispitei de a o pipăi. Atunci te voi pedepsi şi-ți voi înfige acest pumnal în inimă şi-ți voi azvârli stârvul câinilor. Acum vom şti ce-i mai puternic în tine, flăcăule: dorința pentru frumoasa mea sau dorința de-a trăi." Este dorința de-a trăi, bineînțeles.
Dar, în răstimp ce atinge clapele, are dreptul să privească. E un privilegiu care-l onorează şi-l exaltă, care-l face să se simtă zeu sau monarh. Se foloseşte de el cu o satisfacție voluptuoasă. Privirile lui, de altminteri, îmi uşurează şi complementează sarcina, deoarece, doamna, bănuindu-i fervoarea şi jindul care istovesc ochii acelui chip imberb şi presimțindu-i febrilele dorințe pe care le trezeşte în acest adolescent sensibil voluptuoasele sate forme albe, nu poate să nu se simtă mişcată şi pradă poftelor senzuale.
Mai ales când organistul o priveşte acolo unde o priveşte acum. Ce află sau ce caută în acest ungher venusian tânărul cântăreț? Ce încearcă să răzbată virginele sale pupile? Ce-l magnetizează într-un asemenea hal în acest triunghi de piele transparentă, străbătută de vinişoare albăstrii ca nişte râulețe, care umbresc defrişata pădurice a pubisului? Eu n-aş şti să spun şi cred că nici el. Dar este ceva acolo care-i atrage privirile în fiecare zi pe înserat, cu puterea unei fatalități ori cu

magia unei vrăji. Ceva ca bănuiala că la poalele însoritului munte al Venerei, în frageda despicătură pe care o ocrotesc strunjitele columne ale muşchilor doamnei, puhavă, trandafirie, jilavă de rouă intimităţii sale, se tăinuieşte fântâna vieţii şi a plăcerii. Foarte curând, domnul nostru, don Rigoberto, se va înclina să soarbă din ea ambrozia. Cântăreţul la orgă ştie că această băutură îi este de-a pururi neîngăduită, pentru că nu peste mult va intra într-o mănăstire de călugări dominicani. E un flăcău pios, care din cea mai fragedă pruncie a simţit chemarea Domnului şi pe care nimeni şi nimic nu-l vor îndepărta de chemare. Cu toate că, aşa cum mi-a mărturisit, aceste vegheri crepusculare îl fac să simtă sudori de gheaţă şi-i bântuie visele cu demoni cu ţâţe şi buci de muiere, acestea nu i-au şubrezit vocaţia religioasă, înainte, bine: l-au convins de necesitate, să-şi salveze sufletul şi să-i ajute şi pe alţii să şi-l salveze pe al lor, să renunţe la deşertăciuni şi la carnea acestei lumi. Poate priveşte cu atâta îndârjire rostogolita grădină plină de făgăduinţe a stăpânei sale, doar ca să se încerce pe sine şi să-i dovedească lui Dumnezeu că este în stare să reziste ispitelor, chiar şi celei mai luciferice: neveştedul trup al doamnei noastre.

Nici ea, nici eu nu avem aceste probleme de conştiinţă şi de morală. Eu pentru că sunt un mic zeu păgân şi, culmea, inexistent, nimic altceva decât o născocire a oamenilor, iar ea pentru că e o soţie ascultătoare şi care se supune acestor vegheri pregătitoare pentru noaptea conjugală din respect pentru soţul ei, care i le programează în

cele mai mici amănunte. Este vorba, prin urmare, de o femeie supusă voinţei stăpânului ei, aşa cum trebuie să fie o nevastă creştină, astfel încât, dacă există vreun păcat în aceste agape senzuale, e de bănuit că întunecă doar sufletul celui care, pentru desfătarea sa personală, le concepe şi le porunceşte.

La fel delicata şi anevoioasa pieptănătură a doamnei, cu buclele, ondulări, cochete şuviţe libere, înălţări şi căderi, şi podoabele din perle exotice, este un spectacol orchestrat de don Rigoberto. El a dat instrucţiuni exacte coafezelor şi tot el trece în revistă în fiecare zi totul, ca un şef trupa sa de mercenari, armata de podoabe de zestre ale doamnei ca să le aleagă pe cele care vor străluci

în noaptea asta în pletele sale, îi vor încolăci gâtul, vor atârna în urechile ei străvezii şi-i vor face prizoniere degetele şi încheieturile. „Tu nu eşti tu, ci fantezia mea", spune ea că-i şopteşte când o iubeşte. „Azi nu vei fi Lucrecia, ci Venus, şi azi te vei transforma din peruviană în italiancă şi din pământeană în zeiță şi simbol."
Poate o fi aşa în alambicatele himere ale lui don Rigoberto. Dar ea este pe mai departe reală, concretă, vie ca un trandafir nerupt de pe ramură ori ca o păsăruică ce cântă. Nu-i o femeie frumoasă? Da, foarte frumoasă. Mai ales în clipa asta, când instinctele ei au început să se trezească, amintite de savanta alchimie a notelor prelungi de orgă, de înfioratele priviri ale cântăreţului şi de fierbintele pierzanii ce i le picur în ureche. Mâna mea stângă simte, aici, pe pieptul ei, cum pielea-i tot mai încordată şi cum se înfierbântă. Sân-

gele începe să-i clocotească. Aceasta-i clipa în care atinge plenitudinea sau (ca să mă exprim mai cult) aceea pe care filozofii o numesc absolutul iar alchimiştii transsubstanță.
Cuvântul care-i rezumă cel mai bine trupul este: inflamat. Stârnită de freneticele mele născociri, totul în ea devine arcuire şi proeminență, sinuoasă elevare, blândă, moliciune încordată. Aceasta-i consistența pe care un bun degustător ar trebui s-o prefere pentru perechea sa în ceasul de dragoste: fragedă abundență ce pare că stă să se reverse, dar care se menține nestrămutată, sprintenă, mlădioasă ca roadele-n pârg, precum aluatul de curând frământat, acea tandră țesătură pe care italienii o numesc *morbidezza,* cuvânt care până şi aplicat la pâine sună lasciv. Acum că e incendiată lăuntric, cu mintea fosforescându-i de lubrice imagini, eu mă voi cățăra pe spatele ei şi mă voi rostogoli pe satinata-i geografie a trupului, iar ea va fremăta la atingerea aripilor mele în cele mai prielnice locuri şi mă voi zbengui ca un cățelandru năuc pe molatica pernă a pântecelui ei. Zburdălniciile mele o fac să râdă şi-i încing trupul până-l transformă-n jăratic. Deja aducerea mea aminte îi aude râsul năvalnic ce vine, un râs ce stinge geamătul de orgă şi acoperă de lichidă salivă buzele profesorului nevârstnic. Când râde sfârcurile îi devin vârtoase şi i se înalță de parcă o nevăzută gură ar suge din ele, iar muşchii pântecelui îi vibrează sub neteda piele îmbibată-n miresme de vanilie, sugerând

bogata comoară ascunsă de moliciuni şi seve ale intimităţii sale. In clipa aceasta nările mele în

freamăt pot adulmeca aroma de râncedă brânză a tainicelor sale seve. Mireasma acestei mustiri de amor îl scoate din minţi pe don Rigoberto, care — ea mi-a povestit —, în genunchi, ca cel care se roagă, o soarbe şi se îmbibă de ea până se îmbată de fericire. E, mă încredinţează, cel mai bun afrodiziac, mai bun ca orice elixir din netrebnice amestecuri pe care le vântură spre vânzare îndrăgostiţilor vrăjitorii şi codoaşele din oraşul acesta. „Cât timp îţi voi simţi balsamul acesta îţi voi fi rob", spune ea că spune el, cu limba grea de beţia iubirii.

De-ndată se va deschide uşa şi vom auzi molcomul foşnet al paşilor lui don Rigoberto stinşi pe covor. De-ndată îl vom vedea arătându-se la marginea patului să constate dacă am fost destoinici eu şi profesorul, dacă am apropiat josnica realitate de nălucirile fanteziei sale. Ascultând râsul doamnei, văzând-o, sorbind-o, va înţelege că s-a întâmplat ceva din toate acestea. Va face atunci un imperceptibil gest de aprobare, care va însemna pentru noi porunca de-a pleca. Organistul va amuţi; cu o adâncă îngăduinţă, profesorul se va retrage prin *patio-ul* cu portocali, iar eu voi ţâşni pe fereastră şi mă voi îndepărta zburând spre noaptea înmiresmată a câmpiei. în alcov vor rămâne ei doi şi murmurul tandrei lor înfruntări.

8

Sarea lacrimilor sale

J ustiniana avea ochii ca două farfurii şi nu înceta să gesticuleze. Mâinile păreau a fi aripile unei mori de vânt:

— Alfonso, pruncul ăsta, spune că se va omorî! Pentru că dumneavoastră nu-l iubiţi, spune! — clipea des, înspăimântată. Vă scrie o scrisoare de adio, doamnă.

— Asta e altă nerozie dintre cele care...? — bâigui dona Lucrecia, uitându-se la ea prin oglinda de toaletă. Ai păsărele în cap, nu?

Dar chipul subretei nu arăta că s-ar ţine de şotii şi dona Lucrecia, care îşi pensa sprâncenele, scăpă din mână penseta şi, fără să mai pună alte întrebări, o luă la fugă pe scări în jos, urmată de Justiniana. Uşa de la camera copilului era încuiată cu cheia. Mama vitregă bătu la uşă: „Alfonso, Alfonsito". Nu primi nici un răspuns, nici nu

se auzi vreo mişcare înăuntru.
— Foncho! Fonchito! — insistă dona Lucrecia, bătând încă o dată în uşă. Simţea un sloi de gheaţă pe spinare. Deschide-mi! Ce-i cu tine? De ce nu-mi răspunzi? Alfonso!
Cheia se învârti în broască, scârţâind, dar uşa nu se deschise. Dona Lucrecia trase aer în piept. Pământul era iarăşi tare sub picioare, lumea se reordona, după ce fusese un alunecător tumult.
97
— Lasă-mă singură cu el — îi porunci Justinianei. Intră în odaie, încuie uşa şi rămase cu spatele la ea. Făcea eforturi să-şi reprime indignarea care o stăpânea, acum că îi trecuse spaima. Puştiul, încă în cămaşa şi în pantalonii de uniformă de la şcoală, şedea la masa de lucru, cu capul plecat. îşi înălţă fruntea şi o privi, nemişcat şi trist, mai frumos ca niciodată. Cu toate că mai pătrundea lumină pe fereastră, avea veioza aprinsă, iar în rotocolul auriu de lumină care cădea pe sugativa verzuie dona Lucrecia zări o scrisoare pe jumătate scrisă, cu cerneala încă neuscată şi un penar deschis aproape de mânuţa lui cu degetele pătate de cerneală.
Se apropie cu paşi uşori.
— Ce faci? — şopti.
îi tremurau vocea şi mâinile, pieptul i se zbuciuma.
— Scriu o scrisoare — răspunse copilul imediat, cu hotărâre. Ţie îţi scriu.
— Mie? — zâmbi ea, încercând să pară măgulită. O pot citi?
Alfonso acoperi scrisoarea cu mâna. Era ciufulit, dar foarte serios.
— încă nu. în privirile lui era o semeţie matură, iar tonul îi era sfidător. E o scrisoare de despărţire.
— De despărţire? Poate pled undeva, Fonchito?
— Să mă omor — îl auzi spunând, privind-o fix pe dona Lucrecia, fără să se mişte. Dar, după câteva clipe, chipul i se schimonosi iar ochii i se tulburară: Pentru că tu nu mă mai iubeşti.
98
Auzindu-l spunând asta, pe jumătate îndurerat, pe jumătate agresiv, cu feţişoara schimonosindu-se într-o grimasă pe care zadarnic încerca să şi-o stăpânească şi folosind vorbe de îndrăgostit mânios, cuvinte care distonau atât de mult cu figura sa imberbă, dona Lucrecia a rămas dezarmată. Stătea mută, cu gura căscată, fără să gă-

sească un cuvânt de răspuns.
— Dar ce nerozii vorbeşti, Fonchito? — şopti în cele din urmă, reuşind să se stăpânească numai pe jumătate. Că eu nu te mai iubesc? Dar, sufletul meu, e ca şi cum ai fi băiatul meu. Eu pe tine...
Tăcu, pentru că Alfonso, năpustindu-se asupra ei şi cuprinzând-o de mijloc, izbucni în plâns. Suspina, cu faţa lipită de pântecele donei Lucrecia, cu trupuşorul cutremurat de gemete şi de o tânguire de căţelandru flămând. Era un copil, da, nu era nici o îndoială, prin deznădejdea cu care plângea şi lipsa de pudoare cu care îşi arăta suferinţa. Luptând din răsputeri ca să nu se lase biruită de emoţia care o strângea de gât şi-i umezise ochii, dona Lucrecia îl mângâie pe creştet. Tulburată, hărţuită de sentimente contradictorii, îl asculta vărsându-şi necazul, bâiguindu-şi tânguirile.
— De câteva zile nu vorbeşti cu mine. Te întreb ceva şi-mi întorci spatele. Nu mă mai laşi să te sărut nici dimineaţa, nici ca să-ţi spun noapte bună şi când vin de la şcoală te uiţi la mine de parcă te-ar supăra că mă vezi intrând în casă. De ce, mamă? Ce ţi-am făcut?
Dona Lucrecia îi spunea că nu-i aşa, îl săruta pe păr. Nu, Fonchito, nimic din ce spui nu-i

adevărat. Ce bănuieli mai erau şi astea, copile! Şi, cât mai blând cu putinţă, încerca să-i explice. Cum să nu-l iubească? Sufleţelule, foarte mult! Doar trăia numai pentru el şi-l purta în minte când era la şcoală sau când juca fotbal cu prietenii. Pur şi simplu i s-a părut că nu-i bine să fie atât de dependent de ea, că se topea în aşa hal după mama lui vitregă. I-ar putea face rău, prostuţule, să fii atât de impulsiv şi vehement în sentimente. Din punct de vedere emoţional, era de preferat să nu depindă aşa de mult de cineva, mai ales de ea, cu atât de mult mai mare decât el. Dragostea lui, interesele trebuiau să fie împărtăşite cu altcineva, să fie îndreptate mai ales asupra altor copii de aceeaşi vârstă cu el, prietenii lui, verişorii lui. Aşa va creşte mai repede, cu o personalitate proprie, aşa va fi un bărbat cu un adevărat caracter, încât ea şi don Rigoberto vor putea fi mândri de el.
Dar, în vreme ce dona Lucrecia vorbea, ceva în sufletul ei dezminţea ceea ce spunea. Era sigură că nici copilul nu-i prea acorda atenţie. Poate nici n-o auzea. „Nu cred nici un cuvânt din ce

spun", se gândi. Acum, când încetase să mai ofteze, cu toate că mai era scuturat din când în când de un suspin, Alfonsito părea concentrat la mâinile mamei sale vitrege. I le prinsese în ale sale şi le săruta încetişor, sfielnic, cu smerenie. Apoi, în vreme ce le alinta de obrazul catifelat, dona Lucrecia îl auzi vorbind în şoaptă, de parcă s-ar fi adresat doar degetelor pe care le strângea cu putere: „Eu pe tine te iubesc mult, mamă vitregă...

Să nu te mai porți cu mine aşa niciodată, pentru că altfel mă omor. îți jur că mă omor."

Şi, atunci, a fost de parcă în ea s-ar fi năruit un zăgaz şi un torent năvalnic ar fi irupt împotriva prudenței şi a rațiunii sale, supunându-le, făcând pulbere principii ancestrale pe care niciodată nu le-a pus la îndoială, ba chiar şi instinctul de conservare. Se aplecă, îşi sprijini un genunchi pe podea ca să fie la aceeaşi înălțime cu copilul aşezat, îl îmbrățişa şi îl dezmierdă, descătuşată, simțindu-se alta şi de parcă ar fi fost în inima unei vijelii.

— Niciodată — repetă, cu greutate, pentru că emoția abia îi permitea să articuleze cuvintele, îți promit că niciodată nu mă voi mai purta aşa cu tine. Răceala din zilele astea era prefăcută, micuțule. Ce proastă am fost, vrând să-ți fac un bine, te-am făcut să suferi. Iartă-mă, inimioară...

Şi, în acelaşi timp, îi săruta părul ciufulit, fruntea, obrajii, simțind pe buze sarea lacrimilor sale. Când gura copilului îi căută gura, nu şi-o retrase, închizând ochii pe jumătate, se lăsă sărutată şi răspunse sărutului. Peste o clipă, prinzând curaj, buzele tancului stăruiră şi îmboldiră şi atunci ea le întredeschise pe ale ei şi lăsă ca o viperă nervoasă, un şerpişor sprinten, stângaci şi înspăimântat la început, apoi cutezător, să-i exploreze gura şi să o cutreiere, săltând de la un capăt la altul, peste gingii şi dinți şi nici nu-i dădu la o parte mâna, pe care o simți pe neaşteptate pe piept. Zăbovi acolo o clipă, liniştită, de parcă ar fi sorbit putere, iar după aceea se mişcă şi, făcându-se căuş, îi mângâie sânul cu o frământare plină de

evlavie, cu o apăsare molcomă. Cu toate că în adâncul sufletului ei, un glas o zorea să se ridice şi să plece, dona Lucrecia rămase nemişcată. Ba, mai mult, îl strânse pe ţânc în braţe şi, dezinhibată, continuă să-l sărute cu un elan şi o descătuşare care creşteau în ritmul în care îi creştea dorinţa. Pe când, ca în vis, simţi frâna unei maşini şi glasul soţului, strigând-o.

Sări în picioare dintr-un salt şi-şi reveni, înspăimântată; spaima ei îl molipsi şi pe copil şi-i umplu ochii de groază. Văzu hainele mototolite ale lui Alfonso, urmele de ruj pe buze. „Du-te şi te spală", îi porunci, în grabă, arătându-i unde, iar ţâncul înţelese şi o tuli la baie.

Ea ieşi năucă din odaie şi, împleticindu-se, străbătu salonaşul care dădea în grădină. Se închise în baia rezervată pentru oaspeţi. Era istovită de parcă ar fi alergat. Se privi în oglindă şi izbucni într-un hohot de râs isteric pe care îl înăbuşi astupându-şi gura. „Smintito, nebuno", se ocărî, în vreme ce-şi spăla faţa cu apă rece. Apoi se aşeză pe closet şi trase apa. îşi făcu cu migală toaleta, îşi aranja hainele şi-şi drese trăsăturile descompuse şi rămase acolo până se simţi din nou senină, stăpână pe ea şi pe gesturile ei. Când ieşi să-şi sărute soţul, era proaspătă şi zâmbitoare, de parcă nimic nefiresc nu i s-ar fi întâmplat. Dar, deşi don Rigoberto nu observă nimic deosebit şi i se păru tot atât de drăgăstoasă, revărsând alintări şi atenţii şi-i ascultă cu interesul obişnuit toate isprăvile de peste zi, în dona Lucrecia era o tainică nelinişte care n-o părăsi nici o clipă, o ne-

plăcere care, din când în când, îi stârnea un cutremur şi îi zgândărea pântecele.

Puştiul cină cu ei. Era discret şi formal, la fel ca întotdeauna. Cu un râs săltăreţ omagia glumele tatălui, ba-i mai ceru să mai spună şi altele, „glume din alea negre, care sunt şi puţin porcoase, papă". Când privirile i se încrucişau cu ale tatălui, dona Lucrecia se mira că nu afla în privirea lui deschisă, de un albastru pal, nici măcar umbra unui nor, nici o străfulgerare de şiretenie

sau de complicitate.
Câteva ore mai târziu, în intimitatea întunecată a alcovului, don Rigoberto bâigui din nou că o iubea şi, acoperind-o cu sărutări, îi mulţumi pentru zilele şi nopţile pe care i le dăruia, pentru nesfârşita fericire care îi copleşea numai datorită ei. „De când ne-am căsătorit, învăţ necontenit să trăiesc, Lucrecia", îl auzi că-i şoptea, exaltat. „Dacă n-ai fi fost tu, aş fi murit fără să cunosc atâta înţelepciune şi fără măcar să bănuiesc ce înseamna cu adevărat să te bucuri." Ea îl asculta înduioşată şi fericită, dar nici măcar acum nu putea să nu se gândească la puşti. Totuşi această alăturare intrusă, această prezenţă uimită şi îngerească nu sărăcea, ci dimpotrivă, îi condimenta plăcerea cu o esenţă tulburătoare, înfrigurată.
— Nu mă întrebi cine sunt? — murmură, în sfârşit, don Rigoberto,
— Cine, cine, iubirea mea? — îi răspunse cu nerăbdare pătimaşă, alintându-l.
— Un monstru — îl auzi spunând, deja departe, de neatins în zborul fanteziei sale.

9

Scurtă biografie omenească

Francis Bacon, *Cap I* (1948), ulei şi tempera, colecţia Richard S. Zeisler, New York.

Mi-am pierdut urechea stângă din cauza unei muşcături, când mă băteam cu alt om. Dar, prin spărtura subţire care mi-a rămas, aud clar toate zgomotele lumii. Văd şi lucrurile, chiar dacă pieziş şi cu anevoinţă. Fireşte, cu toate că la o primă aruncătură de ochi nu pare, această protuberantă albăstruie, de la stânga gurii mele, este un ochi. Faptul că se află aici, cuprinzând forme şi culori, este o minune a ştiinţei medicale, o mărturie a progresului extraordinar care caracterizează timpurile pe care le trăim. Eu trebuia să fiu osândit la beznă veşnică, de la marele incendiu — nu-mi mai aduc aminte dacă a fost produs de un bombardament sau de un atentat — din care toţi supravieţuitorii au rămas lipsiţi de vedere şi de păr, din cauza oxizilor. Am avut norocul să pierd doar un ochi; celălalt a fost salvat de către oftalmologi, după şaisprezece intervenţii chirurgicale. E lipsit de gene şi lăcrimează, dar îmi permite să mă distrez uitându-mă la televizor şi, mai ales, să detectez cu repeziciune apariţia duşmanului. Cubul de sticlă în care mă aflu este casa mea. Văd prin pereţii ei, dar nimeni nu mă poate ve-

dea din afară; un sistem foarte convenabil pentru siguranța căminului, în epoca aceasta de teribile uneltiri. Pereții de sticlă ai locuinței mele sunt,
109
evident, antigloanțe, antimicrobi, antiiradiații și antifonici. Sunt întotdeauna parfumați cu mireasmă de subsuori și mosc, care pe mine — acum știu că doar pe mine — mă amuză.
Am un miros foarte ascuțit și din cauza nărilor trăiesc cele mai mari bucurii, dar și sufăr cel mai mult. Oare trebuie să numesc nas acest organ membranos și uriaș care înregistrează toate mirosurile, chiar și pe cele mai subtile? Mă refer la umflătura cenușie, cu cruste albe, care începe la înălțimea gurii și coboară, crescând, până la grumazul meu de taur. Nu, nu este o gură umflată, nici mărul lui Adam umflat de acromegalie. Este nasul meu. Știu că nu-i nici frumos nici de folos, căci excesiva lui sensibilitate îmi provoacă un chin de nedescris când putrezește un șobolan în împrejurimi sau trec materii duhnitoare prin canalele care-mi străbat locuința. Chiar și așa, eu îl venerez și uneori mă gândesc că nasul meu este sălașul sufletului meu.
Nu am nici mâini, nici picioare, dar cele patru cioturi sunt bine cicatrizate și călite, astfel încât mă pot deplasa cu ușurință pe jos, ba chiar și pe stradă, dacă e nevoie. Dușmanii n-au izbutit să mă atingă până acum cu nici una din urgisirile lor. Cum mi-am pierdut mâinile și picioarele? Un accident de muncă, poate; sau, cine știe, vreun medicament pe care l-a luat mama ca să aibă o sarcină fără probleme (știința nu nimerește în toate cazurile, din nefericire).
Sexul meu este intact. Pot face dragoste cu condiția ca flăcăiandrul ori femeiușcă ce-mi servește de partener să-mi dea voie să mă rânduiesc
110
în așă fel încât furunculele mele să nu-i frece trupul, pentru că, dacă îmi plesnesc, țâșnește din ele un puroi atât de împuțit și sufăr dureri atroce. Sunt deosebit de lasciv și, într-un anumit sens, s-ar putea spune că sunt un voluptuos. Este adevărat că deseori mă încearcă nereușite sau umilitoarea ejaculare precoce. Dar, alteori, am orgasme prelungite și repetate care îmi dau senzația că sunt diafan și radios ca arhanghelul Gabriel. Scârba pe care o inspir ibovnicelor mele se schimbă în atracție, ba chiar în delir, o dată ce — cu ajutorul alcoolului ori al drogurilor în-

totdeauna — îşi învinge precauţia iniţială şi primesc să ne înlănţuim pe un pat. Muierile ajung chiar să mă iubească, iar băietanii să se depraveze cu hidoşenia mea. In adâncul sufletului, pe o femeie frumoasă o fascinează întotdeauna bestia, după cum dovedesc atâtea fabule precum şi mitologiile, şi se întâmplă rareori ca în inima unui tinerel înzorzonat să nu se cuibărească ceva pervers. Niciodată nu mi s-a tânguit vreun amant că ar fi fost aşa. Ei şi ele îmi mulţumesc că i-am îndrumat în rafinatele combinaţii ale monstruosului şi în dorinţa care produce plăcere. Cu mine au învăţat că totul este sau poate fi erogen şi că, asociată cu amorul, funcţia organică cea mai josnică, induzându-le şi pe cele de dinjos de pântece, se spiritualizează şi înnobilează. Dansul gerunziilor care dănţuiesc cu mine — eructând, urinând, defecând — îi însoţeşte după aceea ca o melancolică amintire a vremurilor trecute, ca o cădere în jeg (ceva care pe toţi îi ispiteşte dar spre care

puţini se încumetă să se îndrepte) făcută în compania mea.

Cea mai de seamă sursă a făloşeniei mele este gura. Nu-i adevărat că-i căscată pentru că urlu de disperare. O ţin aşa ca să-mi arăt dinţii albi şi fluizi. Nu i-ar invidia oricine? Abia dacă-mi lipsesc vreo doi-trei. Ceilalţi se păstrează zdraveni şi devoratori. Dacă trebuie, sfarmă pietre. Dar preferă să sfâşie piept de pasăre şi pulpe de viţel, să se înfigă în mamele şi muşchi de găină şi clapon sau gâturi de păsărele. Să mănânci carne este un prerogativ al zeilor.

Nu sunt nefericit şi nici nu vreau să fiu compătimit. Sunt aşa cum sunt şi gata. Faptul că ştiu că alţii sunt într-o stare mai jalnică este o mare consolare, bineînţeles. Este cu putinţă ca Dumnezeu să nu existe, dar asta, la aceste înălţimi ale istoriei, cu toate câte ni s-au întâmplat, mai are vreo importanţă? Că lumea ar fi putut să fie mai bună decât este? Da, poate, dar de ce să-ţi pui astfel de întrebări? Am supravieţuit şi, dincolo de toate aparenţele, fac parte din specia umană.

Uită-te bine la mine, iubirea mea. Recunoaşte-mă, recunoaşte-te.

10

Tabular si senzual

„A fost odată un bărbat de un nas legat", recită don Rigoberto, iniţiind, cu o invocaţie poe-

tică, ceremonia de joi. Şi-şi aduse aminte de Jose Măria Eguren, gingaşul poet care, considerând că din punct de vedere fonetic cuvântul „nas" este foarte vulgar, l-a franţuzit şi i-a spus *nez* în poemele sale.
Era foarte hidos nasul lui? Depindea de oglinda în care se uita. Era rotund şi vulturesc, fără complexe de inferioritate, curios faţă de lumea asta, foarte sensibil, tubular şi ornamental. Cu toată grija şi prevederile lui don Rigoberto îl năpădeau din când în când puzderie de coşuri, dar săptămâna asta, judecând după ceea ce spunea oglinda, nu apăruse nici unul pe care să-l strângă şi să dezinfecteze apoi locul cu apă oxigenată. Printr-un inexplicabil capriciu, pe o bună parte din nas, mai ales în extremitatea sa inferioară, acolo unde se curbează şi se deschide în două nări, lucea o coloraţie stacojie, cu o nuanţă de vin vechi, de Burgundia, ca aceea care îi trădează pe beţivi. Dar don Rigoberto bea cu atâta cumpătare, la fel cum şi mânca, aşa încât acele rumeneli nu aveau altă cauză posibilă, după părerea lui, decât incoerenţele şi nestatorniciile doamnei Natura. Dacă nu cumva — chipul soţului donei Lucrecia se

destinse într-un zâmbet până la urechi — sensibilul lui nas nu trăia îmbujorat aducându-şi aminte de dezmăţatele lucruri pe care le adulmeca în patul conjugal. Don Rigoberto observă că cele două orificii ale organului său respirator se lărgiră imediat, anticipând acele brize seminale — „emulsionante miresme", se gândi — care, peste puţin timp, pătrunzând pe aici, îl vor impregna până în măduva oaselor. Se simţi blajin şi recunoscător. La treabă deci, căci fiecare lucru îşi avea timpul şi locul său: încă nu era momentul de respiraţii, neruşinatule.
îşi suflă puternic nasul în batistă, întâi o nară, apoi pe cealaltă, în vreme ce cu degetul arătător îşi astupa nara opusă, până era sigur că nasul i se curăţase de mucozităţi şi serozităţi. Atunci, cu lupa de filatelist în mâna stângă, lupă pe care o folosea la cercetarea timbrelor şi a tablourilor erotice din colecţia lui şi pentru minuţiozitatea toaletei, în mâna dreaptă cu forfecuţa pentru unghii, purcese să-şi elibereze nările de acei perişori neestetici ale căror capetele negre începeau să se ivească în afară, cu toate că au fost nimicite doar în urmă cu şapte zile. Treaba asta necesita concentrarea unui miniaturist oriental ca să poată

fi dusă la bun sfârşit cu bucurie şi fără să se taie. Lui don Rigoberto îi producea o liniştitoare odihnă spirituală, cu ceva mai puțin de acea stare de „vid şi plin" descrisă de mistici.

Voința de fier de a-şi domina ingratele arbitrarietăți ale trupului, obligându-l să existe între anumite reguli estetice, fără să depăşească limi-

tele fixate de gustul său suveran — şi de cel al Lucreciei, într-o anumită măsură — datorită unor tehnici de extirpare, tăiere, smulgere, stropire, frecare, tundere, pilire, etcaetera, pe care a ajuns să le stăpânească aidoma unui eminent artizan, îl izola de restul lumii şi-i producea această miraculoasă senzație — care atingea apogeul când se contopea în întunericul alcovului cu femeia lui — că a ieşit din timp. Ceva mai mult decât o senzație: o certitudine fizică. Toate celulele lui erau în clipa aceea eliberate — hârş, hârş cu forfecuța argintată şi hârş, hârş firişoarele retezate cădeau domol, lipsite de greutate, prin aer, hârş, hârş de la nări spre vârtejul de apă din chiuvetă hârş, hârş — suspendate, dezlegate de deteriorarea întâmplării, de coşmarul de-a fi. Aceasta era însuşirea magică a ritului, iar oamenii primitivi au descoperit-o în zorii istoriei: să convertească ceva efemer în adevărate clipe veşnice, în neprihănitul a fi. El redescoperise această înțelepciune de unul singur, pe seama şi riscul său. Cugetă: „Modul de a te sustrage momentan de la josnica decadență şi de la înrobitoarele reguli de politețe, de la convențiile abjecte ale turmei, ca să atingi, pentru o scurtă paranteză a zilei, o natură suverană." Se gândi: „Aceasta este o anticipare a nemuririi." Cuvântul nu i se păru excesiv. în clipa aceasta se simțea — hârş, hârş, hârş, hârş — incoruptibil; şi imediat, în brațele şi între picioarele nevestei sale, se va simți monarh. Se gândi: „Un zeu".

Odaia de baie îi era templu; chiuveta, altarul de jertfe; el era supremul sacerdot şi celebra misa

l

care în fiecare seară îl purifica şi îl izbăvea de viață. „Peste o clipă voi fi demn de Lucrecia şi

voi fi cu ea", îşi spuse. Contemplându-l, îi vorbi robustului său nas cu un ton cald: „îți spun că foarte curând vom fi, tu şi eu, în rai, hoțul meu bun." Cele două orificii îi fremătară, hulpave, adulmecând viitorul. Dar, în loc de ademenitoarele miasme ale stăpânei casei, simțiră asepticul miros de apă şi săpun cu care don Rigoberto, cu ajutorul aspersiunilor manuale şi al mişcărilor capului aidoma unui cal îşi ferchezuia acum interiorul nărilor deja curate.

Odată terminată partea delicată a ritului *nazal,* mintea i s-a putut lăsa din nou în voia închipuirii şi asocie imediat iminentul pat matrimonial, în care Lucrecia zăcea aşteptându-l, cu numele greu de pronunțat al istoricului şi eseistului olandez Johan Huizinga, din ale cărui eseuri unul i-a ajuns la inimă, obsedându-l ideea că ar fi fost scris pentru el, pentru ea, pentru ei doi. Limpezindu-şi nasul cu apă curată, picurată cu o pipetă, don Rigoberto se întrebă: „N-o fi patul nostru spațiul magic despre care vorbeşte *Homo Ludens?* Da, prin antonomasie. După olandez, cultura, civilizația, războiul, sportul, legea, religia au izvorât din acest teritoriu convențional, adevărate arborescente şi frunzişuri, fericite unele, perverse altele, din irezistibila pornire omenească spre joc. Năstruşnică teorie, fără îndoială, chiar subtilă, dar de bună seamă falsă. Totuşi pudicul umanist n-a aprofundat această intuiție genială aplicând-o domeniului care ar fi confirmat-o,

acolo unde aproape totul se clarifica, datorită luminii sale.

„Spațiu magic, teritoriu feminin, pădure a simțurilor", căută metafore pentru micul meleag în care sălăşluia în această clipă Lucrecia. „împărăția mea este un pat", decretă. îşi limpezi mâinile, apoi se şterse. Patul uriaş cât o şură permitea perechii să se zbenguie comod într-o direcție sau alta, să se întindă, ba chiar să se rostogolească în mişcătoare şi zvăpăiată îmbrățişare, fără riscul de a se răsturna pe jos. Era moale, dar zdravăn, cu arcuri puternice şi perfect nivelate, aşa încât trupurile puteau să se tolănească în voie, să-şi întindă oricare dintre membre, fără să dea de cea mai neînsemnată asperitate sau piedică ce ar fi putut conspira împotriva unui anumit fel de gimnastică, poziție, cutezanță ori ghiduşie sculpturală în timpul jocurilor de dragoste. „Mănăstire a incontinenței", improviza don Rigoberto, inspi-

rat. „Saltea-grădină în care florile femeii mele se deschid şi răspândesc pentru acest privilegiat muritor tainicele lor esenţe."
în oglindă văzu că nările lui începuseră să fremete, ca două gâtlejuri flămânde. „Lasă-mă să te respir, iubirea mea." O va adulmeca şi respira din tălpi până-n creştet, cu conştiinciozitate şi silinţă, adăstând mai mult în anumite părţi cu o mireasmă aparte şi specială, cu grabă în altele, insipide; o va cerceta şi iubi nazal, auzind-o protestând uneori între hohote de râs sufocant: „Aici nu, dragostea mea, mă gâdilă." Don Rigoberto simţi un uşor abur de nerăbdare. Dar nu

se grăbi; cine aşteaptă nu deznădăjduieşte, se pregăteşte să se bucure cu mai mult discernământ şi înţelepciune.
Ajungea la finalul ceremoniei, când, venind din grădină, strecurându-se prin încheieturile geamurilor, urcă până la nările lui pătrunzătorul parfum de caprifoi. închise ochii şi inspiră. Era un parfum mătăsos acesta al incoerentei plante agăţătoare. Rămânea mai multe zile închisă în sine, fără să-şi elibereze aroma verde, de parcă ar fi tezaurizat-o şi îmbogăţit-o şi, deodată, în anumite clipe misterioase din zi sau din noapte, în funcţie de umezeala mediului ori de mişcările lunii şi ale stelelor, sau de anumite discrete cataclisme petrecute acolo, jos, în sânul gliei, unde se odihneau rădăcinile, descărca asupra lumii această răsuflare dulce-acrişoară şi tulburătoare care te ducea cu gândul la femei brunete, cu părul lung şi ondulat la care, în vârtejul dansului, în deşănţata volbură a fustelor, se întrezăreau muşchi catifelaţi, fese întunecate, glezne fine şi, văpaie fulgerătoare, smocul unui pubis frunzos.
Acum da — don Rigoberto avea ochii întredeschişi şi era de parcă întreaga energie i-ar fi fugit din restul trupului ca să se refugieze în organele sale reproducător şi olfactiv — nările aspirau caprifoiul donei Lucrecia. Şi-n vreme ce călduţa şi densa mireasmă, cu reminiscenţe de mosc, de tămâie, de varză umedă, de anason, de peşte în oţet, de violete în înflorire, de sudoare de fecioară, se înălţa ca o emanaţie vegetală ori ca o lavă sulfuroasă până la creierul lui, irupându-l de dorinţă,

nasul lui, devenit senzitiv, putea acum să simtă şi acea pădure iubită, atingerea vâscoasă a crăpăturii cu buze incandescente, gâdilătura umedului

pufuleț ale cărui mătăsoase filamente îi tulburau orificiile nazale exacerbând efectul de narcotic aburos pe care i-l oferea trupul iubitei.
Făcând un mare efort intelectual — repetă cu voce tare teorema lui Pitagora — don Rigoberto opri la jumătate erecția care se pornea să se iveasca şi, descoperind acel căpețel îndrăgostit, îl stropi cu apă rece, îl domoli şi-l făcu să se întoarcă, sfios, în discretul său capişon de pliuri. Contemplă înduioşat blajinul cilindru care, senin de-acum, mlădios, legănându-se molatic ca limba unui clopot, îi prelungea partea de jos a pântecelui. îşi spuse iarăşi că era un mare noroc că părinților lui nu le-a trecut prin minte să-i facă circumdzie: prepuțul era un sârguincios producător de senzații plăcute şi era sigur că, privat de această membrană translucidă, i-ar fi fost mai sărăcăcioase nopțile de dragoste, poate ar fi fost o privare tot atât de gravă ca o vrăjitorie care i-ar fi abolit mirosul. Şi subit şi-a adus aminte de acei îndrăzneți extravaganți pentru care a aspira miresme insolite şi considerate respingătoare pentru mirosul comun era o necesitate vitală, nici mai mult nici mai puțin decât a mânca şi a bea. încercă să şi-l închipuie pe poetul Friedrich Schiller af undându-şi avid nările sale sensibile în merele putrede care îl stimulau şi-l predisp uneau la creație şi dragoste, aşa cum pe don Rigoberto îl inspirau statuetele erotice. Şi fantază mai apoi asupra

nelinştitoarei rețete private a elegantului istoric al Revoluției Franceze, Michelet — una din fanteziile lui era să privească menstruarea iubitei sale Athene — care, când îl biruiau oboseala şi descurajarea, părăsea manuscrisele, pergamentele şi fişele pe care le studia şi se ducea pe furiş, ca un hoț, până la latrina locuinței. Don Rigoberto şi-l şi închipuia înaintea ochilor: cu jiletcă, redingotă la două rânduri şi poate plastron, îngenuncheat cu evlavie în fața oalei de noapte, absorbind cu o copilărească delectare împuțitele miasme, care, ajunse la mezenterul romanticului său creier, îi redau entuziasmul şi energia, prospețimea trupului şi a spiritului, avântul intelectual şi generoasele idealuri. „Comparându-mă cu aceşti originali, cât sunt de normal", se gândi. Dar nu se simți nici descurajat, nici inferior. Fericirea pe care a aflat-o în solitarele lui practici igienice şi, mai ales, în dragostea pentru femeia lui i se păreau compensații suficiente pentru faptul că era atât

de normal. De ce, având toate astea, ar mai fi avut nevoie de bogăție, faimă, extravaganță, genialitate? Modesta obscuritate care era viața lui în ochii celorlalți, această existență de rutină de mandatar al unei companii de asigurări, ascundea ceva de care, era sigur, puțini oameni de seama lui se bucurau ori măcar bănuiau că exista: fericirea posibilă. Trecătoare şi tainică, da, chiar minimă, dar certă, palpabilă, noptatică, vie. Acum o simțea în jurul lui ca pe o aureolă şi peste câteva minute el va fi ea, şi fericire va însemna femeia lui cu el şi cu ea, uniți în această trinitate adâncă de doi, care, grație plăcerii, erau unu, sau, mai bine zis,

trei. O fi rezolvat, oare, taina Trinității? zâmbi: nu era asta, zănaticule. Doar nițică înțelepciune ca să opună un momentan antidot frustrărilor şi contrarietăților de care era tăbăcită existența. Cugetă: „Fantezia corodează viața, har Domnului." Păşind pragul dormitorului, oftă, tremurător.

11
Desert

— O să-ți spun ceva ce nu ştii, mamă vitregă — exclamă Alfonso, cu o luminiță tremurătoare în pupile. în tabloul din salon eşti tu.
Avea chipul năvalnic şi vesel şi aştepta, cu un zâmbet ştrengăresc, ca ea să ghicească în ceea ce tocmai'insinuase o intenție ascunsă.
„Iarăşi e un prunc", gândi dona Lucrecia din găoacea călduță de moleşeală în care se afla, la mijlocul drumului între veghe şi somn. Acum câteva clipe era un bărbățel lipsit de prejudecăți, cu un instinct sigur, care călărea pe ea ca un dibaci cavaler. Acum, era din nou un copil, care se amuza jucându-se de-a v-ați ascunselea cu mama sa adoptivă. Era gol goluț, în genunchi, aşezat pe jos, la picioarele patului şi ea nu putu rezista ispitei de a întinde mâna şi a o pune pe acest muşchi bălan, de culoarea mierei, acoperit de un puf abia bănuit, lucind de sudoare. „Aşa trebuie să fi fost zeii greci", gândi. „Amoraşii din tablouri, pajii prințeselor, spiriduşii din *O mie şi una de nopți, spintria* din cartea lui Suetoniu." îşi afundă mâinile în această carne tânără şi spongioasă şi se gândi, cu o voluptuoasă înfiorare: „Eşti fericită ca o regină, Lucrecia."
— Ştiu că în salon este un Szyszlo — şopti, cu dezgust. Un tablou abstract, micuțule.

127
Alfonso izbucni într-un hohot de râs.
— Păi asta eşti tu — afirmă. Şi, imediat, se înroşi până la urechi, ca pălit de o rază fierbinte de soare. L-am descoperit azi-dimineață, mamă vitregă. Dar nici dacă mă omori nu-ți spun cum.
Izbucni iarăşi în râs şi se lăsă pe brânci în pat. Ramase aşa o bună bucată de vreme, cu fața afundată în pernă, cutremurat de hohote de râs. „Ce i-o fi trecut prin căpuşorul ăsta nebun", şopti dona Lucrecia, răvăşindu-i părul care era fin ca nisipul sau ca o pulbere de orez. „Vreun gând năstrușnic, ştrengarule, de aceea ai roşit."
Petrecuseră noaptea împreună pentru prima oară, profitând de o călătorie de afaceri în provincie a lui don Rigoberto. Dona Lucrecia dăduse liber tuturor servitorilor cu o noapte înainte, aşa că erau singuri acasă. în ajun, după ce mâncaseră împreună şi se uitaseră la televizor, aşteptând să plece Justiniana şi bucătăreasa, urcară în dormitor şi făcură dragoste înainte de culcare. Şi mai făcură o dată când se treziră, numai cu puțin timp înainte, o dată cu revărsatul zorilor. Dincolo de draperiile de culoarea ciocolatei, ziua creştea cu repeziciune. Se auzeu deja forfotă de oameni şi zgomot de maşini pe stradă. Curând vor veni servitorii. Dona Lucrecia se dezmetici somnoroasă. Luară un mic dejun copios, cu sucuri de fructe şi ouă răscoapte. La prânz, ea şi Alfonsito vor merge la aeroport să-l aştepte pe soțul ei. Niciodată nu i-a spus, dar amândoi ştiau că don Rigoberto era încântat să-i zărească pe amândoi salutându-l cu mâinile fluturând sus, când cobora din avion şi, de câte ori puteau, îi făceau această plăcere.
128
— Acum ştiu ce vrea să însemne un tablou abstract — cugetă copilul, fără să-şi ridice fața din pernă. Un tablou porcos! Nu-mi miroase a bine, mamă vitregă.
Dona Lucrecia se aplecă, se apropie de el. îşi lipi obrazul de spatele lui neted, fără o picătură de grăsime, cu o strălucire ca de chiciură, pe care abia se întrezărea, ca un mărunțel lanț muntos, şira spinării. închise ochii şi i se păru că aude molcoma curgere a sângelui timpuriu pe sub această piele mlădioasă. „Aceasta-i viața zvâcnind, viața viețuind", cugetă, uimită.
De când făcuse dragoste cu țâncul pentru prima oară, îşi pierduse toate scrupulele şi acest sentiment de vinovăție care înainte o chinuia atâta. S-a

întâmplat a doua zi după episodul cu scrisoarea şi după ameninţările lui cu sinuciderea. A fost ceva atât de neaşteptat, încât, atunci când dona Lucrecia îşi aducea aminte, i se părea imposibil, ceva netrăit, ci visat sau citit. Don Rigoberto tocmai se încuiase în baie pentru ceremonia nocturnă de igienă iar ea, în halat şi cămaşă de noapte, coborî să-i spună lui Alfonsito noapte bună, aşa cum îi promisese. Ţâncul sări din pat în întâmpinarea ei. înlănţuit de gâtul ei, îi căută buzele şi-i mângâie sfielnic sânii, iar în răstimp amândoi ascultau, deasupra capetelor lor, ca pe o muzică de fond, pe don Rigoberto fredonând fals melodia unei zarzuela şi contrapunctul marcat de şuvoiul de apă în chiuvetă. Şi deodată, dona Lucrecia simţi pe trupul ei o prezenţă împungătoare, virilă. A fost mai puternică decât conştiinţa pericolului, o izbucnire nestăvilită. Se lăsă

să alunece pe pat şi în acelaşi timp îl trase după sine şi pe ţânc, fără brutalitate, de parcă s-ar fi temut să nu-l sfarme. Desfăcându-şi halatul şi dând la o parte cămaşa de noapte, îl potrivi şi-l îndrumă cu o mână nerăbdătoare. II simţise trudindu-se, gâfâind, sărutând-o, mişcându-se, stângaci şi firav, ca un micuţ animal care învaţă să umble. II simţise, la foarte puţină vreme după aceea, scoţând un geamăt, terminând.

Când reveni în dormitor, toaleta lui don Rigoberto încă nu era terminată. Inima donei Lucrecia era o darabană furtunatică, un galop orb. Se simţea uluită de cutezanţa ei şi — i se părea minciună — de jindul ei de a-şi îmbrăţişa soţul. Dragostea pentru el crescuse. Şi chipul tancului era aici, în mintea ei, înduioşând-o. Era cu putinţă să fi făcut dragoste cu el şi acum să aştepte să facă acelaşi lucru cu tatăl lui? Da, era. Nu simţea nici remuşcări, nici ruşine. Nici nu se considera o cinică. Era de parcă lumea i s-ar fi aşternut la picioare, supusă. O stăpânea un neînţeles sentiment de orgoliu. „în seara asta m-am simţit mult mai bine decât ieri şi decât oricând", îl auzi pe don Rigoberto spunând, mai târziu; „Nu am cum să-ţi mulţumesc pentru fericirea ce mi-o dai." „Nici eu, dragostea mea", şopti dona Lucreda, tremurând. Din noaptea aceea avea certitudinea că întâlnirile clandestine cu ţâncul, într-un anumit fel obscur şi răsucit, îi îmbogăţeau relaţiile matrimoniale, relief ându-le şi reînnoindu-le. Dar ce fel de morală mai e şi asta, Lucrecia?, se întreba, spe-

riată. Cum e cu putință să fi devenit așa, la anii tăi, peste noapte? Nu putea înțelege; dar nici nu
130
se străduia să descopere. Prefera să se abandoneze acestei situații contradictorii, în care actele sale sfidau şi încălcau principiile, în urma acestei intense exaltări riscante care devenise pentru ea sinonimă cu fericirea. într-o dimineață, când îşi deschise ochii, îi trecu prin minte această frază: „Am cucerit suveranitatea." Se simți norocoasă şi emancipată, dar nu putu să precizeze de ce.
„Poate că n-am impresia că fac ceva rău, pentru că şi Fonchito are aceeaşi impresie", se gândi, atingând trupul copilului cu buricele degetelor. „Pentru el este un joc, o ştrengărie. Şi asta e tot ce facem, nimic mai mult. Nu este amantul meu. Cum ar putea fi la vârsta lui?" Atunci ce era? Amoraşul ei, îşi spuse. *Spintria* ei. Era copilaşul pe care pictorii renascentişti îl adăugau în scenele de alcov, pentru că, în contrast cu această puritate, părea mai plină de ardoare lupta amoroasă. „Datorită ție, Rigoberto şi eu ne iubim şi ne bucurăm mai mult", gândi, sărutându-l pe gât cu vârful buzelor.
— Ți-aş putea explica de ce tabloul ăsta este portretul tău, dar îmi vine nu ştiu cum — şopti copilul, cu fața ascunsă în pernă. Vrei să-ți explic, mamă vitregă?
— Da, da, te rog — dona Lucrecia urmărea cu adorație vinişoarele sinuoase care se întrezăreau în anumite părți ale trupului, ca nişte pârâiaşe albăstrii. Cum poate fi portretul meu un tablou în care nu sunt figuri, ci doar forme geometrice şi culori?
Copilul îşi înălță fața, ghiduş.
131
— Gândeşte-te şi vei vedea. Aminteşte-ți cum e tabloul şi cum eşti tu. Nu cred că nu te prinzi. E atât de uşor! Ghiceşte şi-ți voi da un premiu, mamă vitregă.
— Numai azi-dimineață ți-ai dat seama că acest tablou este portretul meu? — întrebă dona Lucrecia tot mai intrigată.
— Cald, cald — o aplaudă copilul. Dacă mergi pe drumul ăsta, descoperi imediat. Vai, ce ruşine, mamă vitregă!
Izbucni în râs şi-şi ascunse iarăşi capul între cearşafuri. Pe pervazul ferestrei o păsăruică începu să ciripească. Scotea un sunet strident şi ve-

sel, care sfredelea dimineața și părea că celebrează lumea, viața. „Ai dreptate că ești veselă", gândi dona Lucrecia. „Lumea e frumoasă și merită să trăiești în ea. Cip, cirip."
— Este portretul tău secret deci — bolborosi Alfonsito. Silabisea fiecare cuvânt și făcea pauze misterioase, căutând un efect teatral. Este ceea ce nimeni nu știe nici nu vede la tine. Doar eu. Ah, și tata, bineînțeles. Dacă nici acum nu ghicești, nu vei ghici niciodată, mamă vitregă.
îi scoase limba și se strâmbă la ea, în vreme ce o observa cu acea privire de un albastru lichid sub a cărei suprafață cristalină, inocentă, donei Lucrecia i se părea uneori că ghicește ceva pervers, ca acele bestii tentaculare care înoată în adâncul paradiziacelor oceane. Oare realmente Fonchito insinua ceea ce ea tocmai presimțea? Sau, mai bine zis, înțelegea țâncul ce însemna ceea ce sugera? Fără îndoială doar într-un mod, deocamdată inform, instinctiv, care nu ajungea

până la rațiune. Era oare copilăria acest amalgam de viciu și nevinovăție, de sfințenie și păcat? încercă să-și aducă aminte dacă ea, în vremuri foarte îndepărtate, fusese, aidoma lui Fonchito, curată și murdară în același timp, dar nu reuși, își odihni pe mai departe obrazul pe spatele rumen al pruncului și fu cuprinsă de invidie. Ah, cine ar mai putea proceda întotdeauna cu această semiconștiență de animal cu care el o dezmierda și o iubea, fără s-o judece sau să se judece?
„Sper să nu suferi când vei crește, copilaș", îi dori.
— Cred că am ghicit — spuse, după o clipă. Dar nu cutez s-o spun, pentru că, într-adevăr, e o porcărie, Alfonsito.
— Sigur că e — fu de acord copilul, rușinat. Din nou se îmbujorase. Chiar dacă e așa, e adevărul, mamă vitregă. Așa ești tu, nu-i vina mea. Dar ce contează, din moment ce nimeni nu va ști niciodată, nu-i așa?
Și, fără tranziție, în una din acele intempestive schimbări de ton și de temă în care părea că urcă sau coboară mai multe trepte ale vârstei, adăugă:
— Nu se face prea târziu ca să mergem la aeroport, să-l întâmpinăm pe tata? Ce rău o să-i pară dacă nu ajungem.
Ceea ce se întâmpla între ei nu alterase câtuși de puțin — în orice caz ea nu-și dădea seama — relația lui Alfonso cu don Rigoberto; donei Lu-

crecia i se părea că el îşi iubeşte tatăl tot atât de mult, ba, poate chiar mai mult ca înainte, judecând după dovezile de dragoste pe care i le dădea. Nici nu părea că simte faţă de el cea mai

mică neplăcere sau conştiinţă încărcată. „Lucrurile nu pot fi atât de simple şi să iasă totul aşa de bine", îşi spuse. Şi totuşi până acum totul era perfect. Cât va mai putea dăinui această armonioasă fantezie? îşi spuse încă o dată că dacă acţiona cu inteligenţă şi prudenţă, nimic nu putea sfărâma iluzia întrupată în care i se transformase viaţa. Era sigură, pe deasupra, că dacă această situaţie încurcată se menţinea, don Rigoberto era fericitul beneficiar al fericirii ei. Dar, ca întotdeauna când se gândea la asta, un presentiment aruncă o umbră asupra acestei utopii: lucrurile acestea se petreceau aşa doar în filme şi în romane, femeie. Fii realistă: mai devreme sau mai târziu, se va sfârşi rău. Realitatea nu era niciodată aşa perfectă ca ficţiunile, Lucrecia.
— Nu, mai avem vreme, dragostea mea. Mai sunt două ore până la venirea avionului de la Piura. Asta numai dacă nu întârzie.
— Atunci o să trag un pui de somn, sunt istovit — căscă ţâncul. Cuibărindu-se căută căldura trupului donei Lucrecia şi-şi sprijini capul pe umărul ei. O clipă mai târziu, cu glas stins, toarse: Crezi că dacă iau premiul de cel mai bun elev la sfârşitul anului, tata o să-mi cumpere motocicleta pe care i-am cerut-o?
— Da, o să ţi-o cumpere — îi răspunse, strângându-l cu delicateţe şi legănându-l ca pe un nou-născut. Dacă nu ţi-o cumpără el, ţi-o cumpăr eu, nu-ţi face griji.
Când Fonchito adormi, respirând tihnit — ea putea simţi, ca ecouri în trup, simetricele bătăi ale inimii lui —, dona Lucrecia rămase nemişca-

tă, ca nu cumva să-l trezească, scufundată într-o liniştită somnolenţă. Pe jumătate toropită, mintea ei hoinărea printr-un vălmăşag de imagini, dar, din când în când, una dintre ele prindea forţă şi i se fixa ca un nimb insinuant în conştiinţă: tabloul din salon. Ceea ce i-a spus copilul o tulbura nitel şi o umplea de o tainică nelinişte sufletească, întrucât sugera în această fantezie infantilă oarecare profunditâţi morbide şi o acuitate nebănuită.
Mai târziu, după ce se sculase şi mâncase, în

vreme ce Alfonsito făcea duş, coborî în salon şi stătu vreme îndelungată în faţa tabloului lui Szyszlo şi-l contemplă. Era de parcă nu-l mai văzuse niciodată până atunci, de parcă tabloul, aidoma unui şarpe sau fluture, şi-ar fi schimbat aparenţa şi fiinţa. „Pruncul ăsta e un lucru serios", cugetă tulburată. Ce alte surprize ascundea în acest căpuşor de zeu elen? în seara asta, după ce-l întâmpinase pe don Rigoberto la aeroport şi-l ascultase povestind despre călătorie, au despachetat şi s-au bucurat de darurile aduse pentru ea şi copil (aducea din fiecare călătorie): frişca, fluiere şi două pălării de pai fin de Catacaos. Apoi cinară toţi trei, ca o familie fericită. Perechea se retrase devreme în alcov. Abluţiunile lui don Rigoberto au fost mai scurte decât altă dată. Când s-au reîntâlnit în pat, soţii s-au îmbrăţişat cu pasiune, ca după o lungă despărţire (de fapt doar trei zile şi două nopţi). întotdeauna era aşa, de când s-au căsătorit. Dar, când, după digresiunile iniţiale în întuneric, credincios liturghiei nocturne, don Rigoberto murmură

cuprins de visul lui amăgitor: „Nu mă întrebi cine sunt?", ascultă de data asta un răspuns care depăşea pactul tacit: „Nu. întreabă-mă tu, mai bine." Urmă o pauză atonă, ca îngheţarea scenei într-un film. Dar, după câteva clipe, don Rigoberto, om al ritualurilor, înţelese şi o iscodi, îngrijorat: „Cine, cine eşti, cerul meu?" „Sunt cea din tabloul din salon, tabloul abstract", răspunse ea. Se lăsă tăcere, o pauză, un râs între iritat şi dezamăgit, o lungă linişte electrică. „Nu-i momentul pentru...", începu el s-o dojenească. „Nu glumesc", îl întrerupse dona Lucrecia, închizându-i ochii cu câte un sărut. „Asta sunt şi nu înţeleg cum de nu ţi-ai dat seama până acum." „Ajută-mă, dragostea mea", se însufleţi el, revenindu-şi şi foindu-se. „Explică-mi. Vreau să înţeleg." Ea îi explică iar el înţelese.

Mult mai târziu, când, după ce-au stat de vorbă şi au râs, epuizaţi şi mulţumiţi se pregăteau să se odihnească, don Rigoberto sărută mâna soţiei sale, mişcat:

— Cât te-ai schimbat, Lucrecia. Acum nu numai că te iubesc din tot sufletul. Te şi admir. Sunt sigur că mai am multe de învăţat de la tine.

— în patruzeci de ani, se învaţă multe lucruri — hotărî ea, mângâindu-l. Uneori, Rigoberto, acum

de pildă, mi se pare că mă nasc încă o dată. Şi că nu voi muri niciodată.
Asta să fi fost suveranitatea?

12

Labirint de dragoste

L

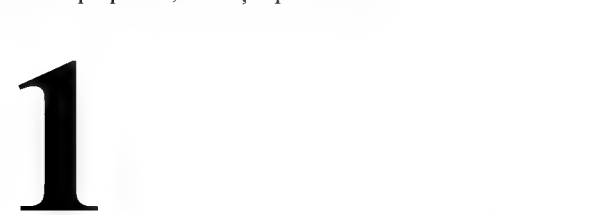

Fernando de Szyszlo, *Drumul spre Mendieta 10* (1977), acrilic pe pânză, colecție particulară.

1

La început n-o să mă vezi nici n-o să înțelegi, dar trebuie să ai răbdare şi să priveşti. Cu stăruință şi fără prejudecăți, cu libertate şi dorință, să te uiți. Cu fantezia dezmărginită şi sexul predispus — de preferință, în teacă — să priveşti. Aici se pătrunde ca o novice într-o mănăstire de călugărițe ori ca un iubit în peştera iubitei: cu hotărâre, fără calcule meschine, dăruind totul, neaşteptând nimic şi, în adâncul sufletului, cu încredințarea că asta este pentru totdeauna. Numai cu această condiție, încet, încet, suprafața de întunecate nuanțe de vioriu şi violet va începe să se mişte, să facă ape, să se încarce de sens şi să se desfăşoare drept ceea ce este cu adevărat: un labirint de dragoste.
Figura geometrică din partea centrală, chiar la jumătatea tabloului, această siluetă plană de pachiderm cu trei picioare este un altar, un jertfelnic sau, dacă spiritul tău face alergie la simbolismul religios, un decor de teatru. Tocmai s-a sfârşit de oficiat o ceremonie excitantă, cu reverberații delicioase şi crude, iar ceea ce vezi sunt vestigiile şi urmările ei. Ştiu pentru că eu am fost fericita victimă; de asemenea, inspiratoarea, actrița. Aceste pete de roşeață de pe labele diluvianei făpturi sunt sângele meu şi sperma ta care țâşnesc

şi îngheață. Da, viața mea, aceea ce zace pe piatra de ceremonie (sau, dacă preferi, ornamentul prehispanic), această creatură vâscoasă de răni

ticăloase şi plăpânde membrane, de cavităţi negre şi glande care supurează cenuşiu, sunt eu însămi, înţelege-mă: eu, văzută de dinăuntru şi de jos, când tu mă pârjoleşti şi mă storci. Eu, erupând şi revărsându-mă sub atenta ta privire libertină de bărbat care a oficiat cu eficienţă şi, acum, contemplă şi filozofează.
Pentru că şi tu te afli aici, dragule. Mă priveşti de parcă m-ai autopsia, ochi care privesc ca să vadă şi minte alertă de alchimist care elucubrează reţetele fosforescente ale plăcerii. Cel din stânga, drept în partea cu reflexe maronii, cel cu semilune sarazine în mir, învăluit într-o mantie de pene ţipătoare, metamorfozat în totem, cel cu pinteni şi cu un penaj roşu-aprins, acela care stă cu spatele şi mă observă — cine altcineva ar putea fi decât tu? Tocmai te-ai ridicat de jos şi ai devenit un spectator curios. Acum o clipă erai orb şi îngenuncheat între muşchii mei, incendiindu-mi patimile ca un servitor abject şi harnic. Acum te bucuri privindu-mă şi cugeti. Acum ştii cum sunt. Acum ţi-ar plăcea să mă dizolvi într-o teorie.
Suntem impudici? Suntem totali şi liberi, mai bine zis, şi telurici pentru că nu putem mai mult. Ne-au sfâşiat epiderma şi ne-au înmuiat oasele, descoperindu-ne viscerele şi cartilajele, expunând la lumină tot ceea ce, în timpul misei sau al reprezentării amoroase pe care am săvârşit-o împreună, a apărut, a crescut, a asudat şi a excretat. Ne-au lăsat fără de taine, iubirea mea. Aceasta

sunt eu, sclav şi stăpân, ofranda ta. Despicată în două de cuţitul dragostei ca o turturică. Sfâşiată şi zvâcnind, eu. Lentă masturbare, eu. Şiroi de seve, eu. Labirint şi senzaţie, eu. Ovar magic, sământă, sânge şi rouă din zori de zi, eu. Acesta este chipul meu pentru tine, la ceasul simţurilor. Aceasta sunt eu când, pentru tine, îmi lepăd pielea de fiecare zi şi cea de sărbătoare. Acesta mi-o fi, poate, sufletul. Al tău, numai al tău.
Timpul e suspendat, bineînţeles. Aici nu vom îmbătrâni, nici nu vom muri. Ne vom bucura veşnic în acest semiîntuneric de amurg care deja siluieşte noaptea, luminaţi de o lună pe care îmbătarea noastră a triplat-o. Luna adevărată este cea din mijloc, întunecată precum o aripă de corb; cea care o escortează, culoarea vinului tulbure, ficţiunea.
Au fost abolite şi sentimentele altruiste, metafizica, istoria, judecata neutră, impulsurile şi

operele de binefacere, solidaritatea cu specia, idealismul civic, simpatia pentru cel de un sânge cu tine; au fost şterşi toţi oamenii care nu sunt tu şi eu. A dispărut tot ce ne-ar fi putut distrage şi sărăci în ceasul egoismului suprem, care este al iubirii. Acum, nimic nu ne stăvileşte, nici nu ne inhibă, ca pe monştri ori ca pe zei.
Acest sălaş triadic — trei labe, trei lune, trei spaţii, trei ferestre şi trei culori dominante — este tărâmul instinctului pur şi imaginaţia care-l serveşte, precum limba ta şerpească şi saliva ta dulce m-au servit pe mine şi s-au servit de mine. Ne-am pierdut numele şi prenumele, faţa şi părul, respectabila aparenţă şi drepturile civile. Dar am

câştigat magie, taină şi mulţumire trupească. Am fost o femeie şi un bărbat şi acum suntem ejaculare, orgasm şi o idee fixă. Am devenit sacri şi obsesivi.
Cunoaşterea noastră reciprocă este totală. Tu eşti eu şi tu, iar tu sunt eu şi tu. Ceva atât de desăvârşit şi simplu ca o rândunică ori ca legea gravitaţiei. Perversitatea vicioasă — ca s-o spun cu cuvinte în care nu credem şi pe care amândoi le disprețuim — este reprezentată de aceşti trei privitori exhibiţionişti din colţul de sus din stânga. Sunt ochii noştri, contemplarea pe care o executăm cu atâta osteneală — cum faci tu acuma —, despuierea esenţială pe care fiecare o pretinde celuilalt în fiesta amorului şi această fuziune care nu se poate exprima adecvat decât traumatizând sintaxa: eu mi te dărui, mi te masturbezi, ne sorbim.
Acum nu mai privi. Acum închide ochii.
Acum, fără să-i deschizi, priveşte-mă şi priveşte-te aşa cum ne-au reprezentat în acest tablou la care atâţia se uită şi atât de puţini văd. De-acum ştii că, chiar înainte de-a ne cunoaşte, ne-a îndrăgostit şi ne-a căsătorit cineva, cu penelul în mână, care a anticipat în ce îngrozitoare glorie ne-a convertit, în fiecare zi şi în fiecare noapte de mâine, fericirea pe care noi am ştiut s-o născocim.

13

Cuvinte urâte

— IN u-i aici mama vitregă? — întrebă Fonchito, decepţionat.
— Nu va întârzia mult — îl linişti don Rigoberto, închizând în grabă *Tlie Nude,* de sir Kenneth Clark, pe care-l avea pe genunchi. Cu o spaimă bruscă se întorcea la Lima, acasă, la biroul lui, din aburii umezi şi feminini din ticsita *Baie turceas-*

că a pictorului Ingres, în care era scufundat. — S-a dus să joace bridge cu amicele ei. Intră, intră Fonchito. Să stăm o clipă de vorbă.
Copilul zâmbi, acceptând. Intră, se aşeză pe marginea canapelei mari şi confortabile, de piele măslinie, sub cele douăzeci şi trei de tomuri legate ale colecţiei *Les maîtres de l'amour,* îndrumată şi prefaţată de Guillaume Apollinaire.
— Povesteşte-mi de Santa Măria — îl îndemnă tatăl, în vreme ce ascundea cartea cu trupul lui, o s-o scoată din nou peste câteva clipe din vitrina cu zăvor în care păstra comorile sale erotice. Cum îţi merge şcoala? N-ai greutăţi cu engleza?
Şcoala mergea foarte bine şi profesorii erau foarte buni, papa. înţelegea tot şi purta lungi conversaţii cu părintele MacKey; era sigur că şi anul acesta va fi premiantul clasei. O să-i dea poate premiu special.

Don Rigoberto îi zâmbi, satisfăcut. într-adevăr, micuţul ăsta nu făcea decât să-i aducă bucurii. Un fiu model; elev bun, cuminte, drăgăstos. A avut noroc cu el.
— Vrei o coca-cola? — îl întrebă. Tocmai îşi turnase două degete de whisky şi umbla cu vasul cu gheaţă. îi întinse lui Alfonso un pahar şi se aşeză lângă el. Trebuie să-ţi spun ceva, fiule. Sunt foarte mulţumit de tine şi poţi conta pe motocicleta pe care mi-ai cerut-o. O s-o ai săptămâna viitoare.
Copilului îi străluciră ochii. Un zâmbet larg îi umplu chipul de entuziasm.
— Mulţumesc, tăticule! — îl îmbrăţişa şi-l sărută pe obraji. Motocicleta pe care şi-o dorea aşa de mult! Ce minune, taţi!
Don Rigoberto îl dădu la o parte, râzând. îi aranja părul zburlit, cu o discretă mângâiere.
— Trebuie să-i mulţumeşti Lucreciei — adăugă. Ea a insistat să-ţi cumpăr motocicleta cât mai repede, fără să mai aştept examenele.
— Ştiam eu — exclamă copilul. E atât de bună cu mine. încă mai bună, cred, decât era mama mea.
— Mama ta vitregă te iubeşte mult, micuţule.
— Şi eu pe ea — afirmă pruncul, imediat, cu vehemenţă. Cum să n-o iubesc dacă e cea mai bună mamă vitregă din lume!
Don Rigoberto sorbi o înghiţitură şi degustă: un foc plăcut îi străbătu limba, gâtlejul şi acum cobora printre coaste. „Nemaipomenită lavă", im-

proviza. Cu cine o fi semănând fiul lui aşa de drăguţ? Chipul îi părea înconjurat de o aură radioasă

şi răspândea prospeţime şi sănătate. Nu cu el, de bună seamă. Nici cu mama lui, pentru că Eloisa, cu toate că era atrăgătoare şi arăta bine, n-a avut niciodată asemenea trăsături fine, nici ochii aşa de limpezi, nici pielea de o asemănătoare transparenţă, nici aceste bucle de aur curat. Un heruvim, un boboc de trandafir, un arhanghel de pe o gravură de la prima împărtăşanie. Ar fi mai bine pentru el ca nu peste mult să se bărbierească un pic, femeilor nu le erau pe plac bărbaţii cu faţă de păpuşică.

— Nu ştii ce bucurie îmi faci că te înţelegi atât de bine cu Lucrecia — adăugă după o clipă. De asta îmi era mai frică atunci când ne-am căsătorit, acum pot să-ţi spun. Că n-o să vă înţelegeţi, că tu n-o s-o accepţi. Ar fi fost o mare nenorocire pentru toţi trei. Şi Lucreciei îi era foarte frică. Acum, când văd cât de bine vă înţelegeţi, îmi vine să râd de acele spaime. Dar voi vă iubiţi aşa de mult, încât câteodată sunt chiar gelos, apoi mi se pare că mama ta vitregă te iubeşte mai mult decât pe mine şi că şi tu o preferi pe ea tatălui tău.

Alfonso râse cu hohote, bătând din palme, iar don Rigoberto îl imită, amuzat de explozia de bună dispoziţie a fiului său. Un motan mieună undeva, departe. Trecu o maşină pe stradă, cu radioul dat la maximum şi câteva secunde nu se auziră decât trompetele şi maracas cântând o melodie tropicală. Apoi, se porni glasul Justinianei, care fredona un cântec, în timp ce dădea drumul maşinii de spălat.

— Ce înseamnă orgasm, papă? — întrebă pe neaşteptate pruncul.

Pe don Rigoberto îl înecă un acces de tuse. Bâigui ceva, dar se gândea: ce trebuie să răspund? încercă să adopte o expresie firească şi serioasă, fără să surâdă.

— Bine, nu-i un cuvânt urât — clarifică, cu prudenţă. Sigur că nu. E relaţionat cu viaţa sexuală, cu plăcerea. S-ar putea spune că e culminarea plăcerii fizice. Ceva ce simt nu numai oamenii, ci şi multe specii de animale. O să ţi se vorbească despre asta, la cursul de biologie, sigur. Dar, mai ales, să nu te gândeşti că este un cuvânt obraznic. Unde ai auzit cuvântul ăsta, micuţule?

— L-am auzit la mama mea vitregă — spuse

Fonchito. Cu o expresie ştrengărească, îşi duse degetul la buze, în semn de complicitate. Am ştiut că numai asta putea însemna. Să nu-i spui că tu mi-ai explicat, papă.
— Nu, n-o să-i spun — şopti don Rigoberto.
Mai luă o înghiţitură de whisky şi-l privi ţintă pe Alfonso, intrigat. Oare ce se ascundea în acest căpşor bălai, dincolo de fruntea asta senină? Trebuie să afli. Nu se spunea că sufletul unui prunc este o fântână de nepătruns? Se gândi: „Nu trebuie să cercetez mai mult." Apoi: „Trebuie să schimb discuţia." Dar ispita curiozităţii sau atracţia instinctivă a primejdiei a fost mai puternică şi, de parcă nici că i-ar fi păsat, întrebă:
— Ai auzit cuvântul ăsta la mama ta vitregă? Eşti sigur?
Copilul dădu din cap de mai multe ori, cu aceeaşi înfăţişare între zâmbitor şi ştrengar. Avea obrajii rumeni, iar în ochi străfulgera hazul.

— Mi-a spus că a avut un orgasm delicios — explică, cu un glas cântat de privighetoare.
De data asta don Rigoberto scăpă whisky-ul din mână; încremeni de surpriză, văzu cum se rostogoleşte paharul pe covorul cu arabescuri plumburii din studio. l-l dădu, murmurând:
— Nu-i nimic, era aproape gol. Să te mai servesc cu unul, papă? Ştiu cum îţi place, am văzut cum ţi-l prepară mama vitregă. Don Rigoberto făcu semn din cap că nu. A auzit bine? Da, bineînţeles: pentru asta avea urechile mari. Ca să audă bine ce i se spune. Creierul începu să-i trosnească de parcă era un rug. Această discuţie mersese prea departe şi era absolut necesar s-o curme o dată pentru totdeauna, sub pedeapsa a ceva imponderabil de o deosebită gravitate. Pentru o clipă, i se năzări un minunat castel din cărţi de joc, care se năruia. Era perfect lucid şi ştia ce trebuia să facă. Gata, s-a terminat, să vorbim despre altceva. Dar şi de data asta cântul sirenelor genunii a fost mai puternic decât raţiunea şi bunul-simţ.
— Ce născociri sunt astea, Foncho? — rostea cuvintele foarte rar, dar, chiar şi aşa, îi tremura vocea. Cum s-o fi auzit pe mama ta vitregă spunând aşa ceva? Nu se poate, copile.
Copilul protestă, mânios, cu o mână în sus.
— Ba da, papa. Bineînţeles că am auzit-o. Păi, mi-a spus-o chiar mie. Nu mai departe decât ieri seară. îţi dau cuvântul meu. De ce te-aş minţi? Nu te-am minţit niciodată, nu-i aşa?

— Nu, nu, ai dreptate. Tu întotdeauna spui adevărul.
151
Nu putea controla neplăcerea care pusese stăpânire pe el ca o febră. Neliniştea era ca un tăun stupid, îi dădea târcoale feţei, braţelor, iar el nu-l putea alunga, nici nu se putea feri de el. Se ridică în picioare şi, plimbându-se cu paşi mari, îşi mai puse o înghiţitură de whisky, lucru mai degrabă neobişnuit, pentru că niciodată nu bea mai mult de un pahar înainte de cină. Când reveni la locul lui, întâlni ochii de un verde-albăstrui ai lui Fonchito: se uitau cu nevinovăţie prin studio, ca de obicei. îi surâse şi, făcând un efort, şi el îi zâmbi.
— Aha, aha, bâigui don Rigoberto, după câteva secunde de funestă tăcere.
Nu ştia ce să spună. Era cu putinţă ca Lucrecia să-i facă mărturisiri de acest fel, să-i vorbească pruncului despre ceea ce făceau ei noaptea? Sigur că nu, ce tâmpenie. Erau fanteziile lui Fonchito, ceva tipic pentru vârsta lui: descoperea răutatea, înflorea curiozitatea sexuală, libidoul înfiripat îi sugera fantezii cu scopul de a provoca discuţii despre fascinantul tabu. Cel mai bun lucru, să uite toate astea şi să dizolve momentul nefast cu banalităţi.
— N-ai teme pentru mâine? — îl întrebă.
— Le-am făcut deja — răspunse copilul. Am avut numai una, papă. Compoziţie pe temă liberă.
— A, da? — insistă don Rigoberto. Şi ce temă ai ales?
Faţa copilului se roşi iarăşi ca para focului de o bucurie plină de candoare şi don Rigoberto simţi năprasnic că-l cuprinde groaza. Ce se întâmplă? Ce se va întâmpla?
152
— Despre ea, papă, despre cine să fie — bătea din palme — i-am dat ca titlu: „Elogiu mamei vitrege". Cum ţi se pare?
— Foarte bine, este un titlu bun — răspunse don Rigoberto. Şi, aproape fără să se gândească, cu un râs fals, adăugă: Pare un titlu demn de o nuvelă erotică.
— Ce înseamnă erotic? — cercetă copilul, foarte serios.
— Se referă la amorul fizic — lămuri don Rigoberto. Sorbea din pahar, cu înghiţituri mici, fără să-şi dea seama. Anumite cuvinte, ca şi ăsta, dobândesc sens cu timpul, datorită experienţei,

e ceva care are mai mare importanţă decât definiţiile. Toate astea vor veni încet, încet, la vremea lor; nu-i nici un motiv să te grăbeşti, Fonchito.
— Cum spui tu, papă — aprobă copilul, deschizând şi închizând ochii; genele lui erau enorme şi-i adumbreau pleoapele cu o irizare viorie.
— Ştii că mi-ar plăcea să citesc acest „Elogiu mamei vitrege"?
— Sigur, tăticule — se entuziasma copilul. Se ridică în picioare dintr-un salt şi o luă la fugă. Aşa, dacă am vreo greşeală, să mi-o corectezi.
în cele câteva minute cât întârzie Fonchito să se întoarcă, don Rigoberto simţi că-i creşte neliniştea. Prea mult whisky, poate? Nu, ce chestie. Această presiune în tâmple era un semn că se va îmbolnăvi? La birou avea mai mulţi colegi gripaţi. Nu, nu era asta. Ce, atunci? îşi aminti acea frază din *Faust* care l-a mişcat atâta când era un băieţandru: „îl iubesc pe cel care doreşte imposibilul." I-ar fi plăcut să-i fie deviză în viaţă şi,

X

într-un anumit fel, cu toate că într-un mod secret, îl alina senzaţia că a atins acel ideal. De ce îl năpădea acum neliniştitoarea presimţire că o genune i se deschidea sub picioare? Ce fel de pericol îl ameninţa? Cum? Unde? Se gândi: „Este absolut cu neputinţă că Foncho s-o fi auzit pe Lucrecia spunând «Am avut un orgasm delicios»." Izbucni iarăşi într-un hohot de râs şi râse, dar fără nici o brumă de veselie, făcând o mutră jalnică, pe care i-o restituia cristalul de la raftul cu destrăbălări. Apăru Alfonso. Ţinea caietul în mână. l-l întinse fără să scoată un cuvânt, privindu-l fix în ochi, cu acea privire azurie potolită şi atât de ingenuă încât, aşa cum spunea Lucrecia, „făcea oamenii să se simtă întinaţi". Don Rigoberto îşi puse ochelarii şi aprinse lampa cu picior. începu să citească cu glas tare caracterele clar caligrafiate cu cerneală neagră, dar la jumătatea primei fraze amuţi. Continuă să citească în tăcere, mişcând uşor buzele şi clipind des. Deodată şi buzele încetară să se mişte. Se întredeschiseră, ridicându-se, până îi imprimară chipului o expresie tâmpă şi stupidă. Un firişor de salivă i se prelingea dintre dinţi şi pată reverul sacoului, dar el păru că n-a băgat de seamă, căci nu se şterse. Ochii i se mişcau de la stânga spre dreapta, uneori rapid, alteori molcom,

şi după câteva momente reveneau, de parcă n-ar fi înţeles bine sau de parcă n-ar fi putut accepta că ceea ce citise era într-adevăr scris acolo. Nici măcar o singură dată, cât dură lectura, lenta, nesfârşita lectură, nu s-au desprins ochii lui don Rigoberto de caiet ca să se uite la copil care, fără

îndoială, continua, din acelaşi loc, să-i iscodească reacţiile, aşteptând să termine de citit şi să spună şi să facă ceea ce era de spus şi de făcut. Ce trebuia să spună? Ce trebuia să facă? Don Rigoberto simţi că are mâinile umede. Câteva picături de sudoare îi alunecară de pe frunte pe caiet şi întinseră cerneala în mai multe pete amorfe. înghiţindu-şi saliva, gândi la întâmplare: „A iubi imposibilul are un preţ, care, mai devreme sau mai târziu, se plăteşte."

Făcu un suprem efort, închise caietul şi privi. Da, aici era Fonchito, observându-l cu frumoasa lui faţă plină de fericire. „Aşa trebuie că era Luzbel", cugetă, în vreme ce ducea la gură paharul gol, în căutare de încă o sorbitură. Din zăngănitul cristalului pe dinţii lui îşi dădu seama că tremur ui mâinii era foarte puternic.

— Ce înseamnă asta, Alfonso? — bolborosi, îl dureau măselele, limba, mandibula. Nu-şi recunoştea propria voce.

— Ce, papa?

îl privea de parcă nu înţelegea ce voia să spună.

— Ce înseamnă aceste... fantezii — gângavi, cu înspăimântătoarea confuzie care îi strângea inima ca într-un cleşte. Ai înnebunit, băieţaşule? Cum de-ai putut născoci asemenea murdării atât de indecente?

Tăcu, pentru că nu mai ştia ce să spună şi se simţea scârbit şi surprins de ceea ce-a spus. Feţişoara copilului se stinse, întristându-se. îl privea fără să înţeleagă, cu ceva dureros în pupile dar şi cu o undă de tulburare. în fine, după câteva clipe, don Rigoberto auzi cum se deschide poarta

dinspre stradă şi ascultă glasul melodios al donei Lucrecia spunând bună seara majordomului. Reuşi să se gândească că bogata şi originala lume nocturnă de vise şi dorinţe în libertate, pe care cu atâta stăruinţă o zidise, tocmai plesnea ca un balon de săpun. Şi, pe neaşteptate, maltratata sa fantezie dori, cu deznădejde, să se strămute: era o fiinţă solitară, castă, slobodă de ispite, la adăpost de toţi demonii cărnii şi ai sexului.

Da, da, acesta era el. Anahoretul, sfântul, călugărul, îngerul, arhanghelul care suflă în cereasca trompetă şi care coboară în grădină să ducă vestea bună sfintelor fecioare.
— Salut, salut, cavaler şi cavaleraş — cântă din pragul biroului dona Lucrecia.
Mâna ei albă ca neaua trimitea tatălui şi fiului sărutări în zbor.

14

Junele trandafiriu

Fra Angelico, *Bunavestire* (circa 1437), frescă, Mănăstirea San Marco, Florența.

(„ăldura amiezii mă adormi şi nu l-am simțit când a venit. Dar am deschis ochii şi era aici, la picioarele mele, înnimbat de o lumină trandafirie. Era aici cu adevărat? Da, n-am visat. Trebuie să fi intrat pe poarta din spate, pe care părinții mei o lasă deschisă sau, poate, sărind gardul viu din grădină, un gard pe care orice băiețandru îl poate trece fără efort.
Cine era? Nu ştiu, dar, sunt sigură, a fost aici, chiar în acest coridor, îngenuncheat la picioarele mele. L-am văzut şi l-am auzit. Tocmai acum a plecat. Sau ar trebui să spun mai bine că s-a topit? Da: îngenuncheat la picioarele mele. Nu ştiu de ce a îngenuncheat, dar n-a făcut-o ca să râdă de mine. De la început m-a tratat cu atâta blândețe şi respect şi mi-a arătat atâta venerație şi smerenie încât zbuciumul care m-a cuprins când l-am văzut, atât de aproape, un străin, s-a evaporat precum rouă în fața soarelui. Cum e cu putință să nu fii cuprinsă de silă când stai singură cu un străin? Ba, mai mult, cu cineva care a pătruns nu se ştie cum în grădina locuinței mele? Nu înțeleg. Dar tot timpul cât junele a stat aici, vorbindu-mi cum se vorbeşte unei femei importante şi nu unei fete umile cum sunt eu, m-am simțit

mai ocrotită decât mă simt când sunt înconjurată de părinți ori decât în fiecare sâmbătă în Templu. Cât de frumos era! N-ar fi trebuit să spun asta, dar adevărul e că niciodată n-am mai văzut o făptură atât de armonioasă şi de suavă, cu forme atât de desăvârşite şi cu un glas atât de mângâietor. Abia dacă mă puteam uita la el; de fiecare dată când ochii îmi adăstau pe obrajii săi fragezi, pe fruntea lui senină ori pe genele lungi care-i adumbreau ochii mari, plini de bunătate şi înțelepciune, îmi simțeam chipul aidoma unor călduroşi zori de zi. Asta o fi, proslăvit la trupul

întreg, ceea ce simt fecioarele când se îndrăgostesc? Această căldură care nu vine din afară, ci de dinăuntrul trupului, din adâncul inimii? Prietenele mele din sat sporovăiesc deseori despre asta, ştiu, dar cum mă apropii de ele amuţesc, căci ştiu că-s foarte sfioasă şi că anumite lucruri — ăsta, de pildă, iubirea mă tulbură într-atât încât faţa mi se aprinde ca para focului şi încep să mă fâstâcesc. E rău să fii aşa? Esther spune că, de timidă şi ruşinoasă ce sunt, niciodată nu voi şti ce-i iubirea. Iar Deborah mereu încearcă să mă încurajeze: „Trebuie să fii mai îndrăzneaţă, dacă nu, viaţa ta va fi tristă."

Dar junele trandafiriu spunea că eu sunt aleasa, că, dintre toate femeile, m-au însemnat pe mine. Cine? De ce? Pentru ce? Ce faptă bună sau rea am făcut ca cineva să mă prefere? Eu ştiu foarte bine puţinul pe care-l merit. în sat sunt multe fete mai frumoase, mai harnice, mai curajoase, mai ştiutoare, mai viteze decât mine. De ce să mă

aleagă, atunci, tocmai pe mine? Pentru că sunt mai retrasă şi mai sperioasă? Pentru răbdarea mea? Pentru că mă am bine cu toată lumea? Pentru dragostea cu care mulg capra şi voia bună cu care fac treburile simple de fiecare zi, ca dereticatul casei, udatul grădinii şi pregătirea bucatelor pentru părinţii mei? Nu cred că mai am şi alte merite, dacă astea sunt merite şi nu defecte. Deborah mi-a spus odată: „Tu eşti lipsită de aspiraţii, Măria." Poate e adevărat. Ce să fac dacă aşa m-am născut: îmi place viaţa, iar lumea mi se pare frumoasă aşa cum este. De aceea or fi spunând că sunt simplă. Fără îndoială că sunt, căci întotdeauna am evitat complicaţiile. Dar am şi eu nişte dorinţe. Mi-ar plăcea să nu-mi moară niciodată căprita, de pildă. Când îmi linge mâna mă gândesc că într-o zi va muri şi atunci mi se strânge inima. Mi-ar mai plăcea ca nimeni să nu sufere vreodată.

Tânărul spunea lucruri absurde, dar cu un glas atât de melodios şi candid încât nici n-am cutezat să râd. Că mă binecuvânta pe mine şi rodul pântecelui meu. Asta spunea. O fi un mag, poate? Or fi cuvintele astea un fel de descântec pentru sau împotriva cuiva, a ceva? N-am ştiut să întreb. La vorbele lui n-am reuşit decât să bâigui ceea ce răspund când părinţii mei mă dăscălesc sau mă dojenesc: „Bine, voi face aşa cum spuneţi, domnule." Şi mi-am acoperit pântecele cu

mâinile, speriată. „Rodul pântecelui meu" însemna că voi avea un prunc? Ce fericită aş fi! Doamne dă să fie un băiat aşa de dulce şi tainic ca tânărul care a venit să mă vadă.
163
Nu ştiu dacă să mă bucur sau să mă necăjesc pentru vizita asta. Presimt că începând de acum o să mi se schimbe viaţa. Cum? Va fi spre binele sau spre nefericirea mea? De ce, în culmea bucuriei care mă cuprinde când îmi aduc aminte de vorbele dulci ale acestui june, simt, imediat, frică, de parcă deodată s-ar căsca pământul şi aş zări la picioarele mele o prăpastie bântuită de monştri înspăimântători şi care mă obligă să sar în picioare?
A spus lucruri drăguţe, care sunau foarte frumos, dar greu de înţeles. „Destin extraordinar, destin supranatural", între altele. La ce se referea? Felul meu de-a fi mă predispune mai degrabă la obişnuit, la lucruri comune. Tot ce iese în evidenţă sau distonează, orice gest sau acţiune care violează obişnuinţa sau firescul mă inhibă şi mă dezarmează. Când cineva, în faţa mea, întrece măsura şi devine ridicol, mi se aprind obrajii şi sufăr pentru el. Mă simt în apele mele numai când sunt sigură că ceilalţi nu mă bagă în seamă. „Măria este atât de discretă, încât pare invizibilă", râde de mine Raquel, vecina mea. Mie îmi face plăcere s-o aud spunând asta. E adevărat: pentru mine, să trec nevăzută înseamnă să fiu fericită. Dar asta nu înseamnă că sunt fără visuri şi fără sentimente. Doar că niciodată nu m-am simţit atrasă de extraordinar. Prietenele mele mă lasă cu gura căscată când le aud: ar vrea să călătorească, să aibă mulţi servitori, să se logodească cu un rege. Pe mine aceste fantezii mă intimidează. Ce-aş face eu pe alte meleaguri, printre oameni altfel decât mine, auzind cum se vorbeşte o altă
164
limbă? Şi ce regină vrednică de plâns aş fi eu, care îmi pierd glasul şi-mi tremură mâinile numai când se află în preajmă un necunoscut care mă ascultă? Ceea ce-i cer vieţii este un soţ de treabă, copii sănătoşi şi o viaţă liniştită, lipsită de foame şi de frică. Ce-a vrut să spună tânărul acela cu „destin extraordinar, supranatural"? Sfiala mea m-a împiedicat să-i răspund ceea ce-ar fi trebuit: „Nu sunt pregătită pentru asta, eu nu sunt cea despre care vorbeşti dumneata. Du-te la frumoasa Deborah mai bine, sau la casa Raquelei,

cea deşteaptă. Cum mă poți dumneata vesti pe mine că voi fi regina oamenilor? Cum poți spune că se vor ruga mie în toate limbile pământului şi că numele meu va străbate veacurile precum astrele cerului? Dumneata te înşeli, ai greşit fata şi casa, domnule. Eu sunt un nimic pentru lucrurile astea măreţe. Eu aproape nu exist."
înainte de a pleca, junele s-a înclinat şi a sărutat poalele tunicii mele. O clipă, i-am zărit spatele: purta în spinare un curcubeu, de parcă şi-ar fi odihnit acolo aripile un fluture.
Acum a plecat şi m-a lăsat cu capul împuiat de nedumeriri. De ce m-a tratat ca pe o doamnă, dacă încă sunt fecioară? De ce m-a numit regină? De ce am zărit o strălucire de lacrimi în ochii lui când mi-a prorocit că voi suferi? De ce m-a numit maică dacă sunt fecioară? Ce s-a întâmplat? Ce va fi cu mine după vizita asta?

Epilog

— Niciodată n-ai remuşcări, Fonchito? — întrebă Justiniana, imediat. Strângea şi împăturea hainele pe care copilul şi le scotea şi le arunca apoi cu mişcări ce aduceau a pase de baschet.
— Remuşcări? — se miră glasul cristalin. Şi de ce, Justiniana?
Ea, aplecată să strângă o pereche de ciorapi cu romburi verzi şi grena, îl spiona prin oglinda comodei: Alf onso tocmai se aşezase pe marginea patului şi-şi punea pantalonii de pijama, întinzând şi ghemuindu-şi picioarele. Justiniana văzu ivindu-i-se picioarele albe şi zvelte, cu călcâiele rozalii, îl văzu mişcând cele zece degete de la picioare, de parcă ar fi făcut exerciții. In sfârşit, privirea ei o întâlni pe a pruncului, care imediat îi zâmbi.
— Nu fă mutra asta de mâță blândă, Foncho — spuse ridicându-se. îşi frământa fusta pe şolduri, iscodindu-l perplexă. Simțea că iarăşi se va lăsa învinsă de furie. Eu nu sunt ea. Pe mine nu mă cumperi cu feţişoara asta, nici nu mă amăgeşti. Spune-mi adevărul odată. Nu ai remuşcări? Nici măcar una?
Alfonso izbucni într-un hohot de râs, îşi desfăcu brațele şi se lăsă să cadă în pat pe spate. Tropăi, cu picioarele în sus, şutând şi primind o minge

imaginară. Râsul lui era puternic şi elocvent şi Justiniana nu descoperi în el nici o umbră de băta-

ie de joc sau de rea intenție. „Pisoiule", gândi, „cine să-l mai înțeleagă pe mucosul ăsta?"
— îți jur pe Dumnezeu că habar n-am despre ce-i vorba — exclamă copilul, așezându-se. își sărută cu convingere degetele încrucișate, în semn de sinceritate. Sau îmi spui o ghicitoare? Justita?
— Bagă-te în pat odată, că poți răci. N-am nici o poftă să am grijă de tine.
Alfonso o ascultă fără comentarii. Sări, ridică cearșafurile, alunecă între ele cu agilitate și-și aranja perna la spate. Apoi rămase încremenit uitându-se la fată cu o privire răsfățată și încrezută, de parcă ar fi primit un premiu. Șuvițe de păr îi acopereau fruntea, iar ochii lui mari scăpărau în semiîntunericul în care se afla, căci lumina de la veioză îi cădea pe obraji. Avea gura, aproape fără buze, întredeschisă și-și arăta șirul de dinți strălucitori pe care tocmai și-i spălase.
— îți vorbesc despre dona Lucrecia, drăcușorule, și știi foarte bine asta, nu te mai preface — spuse ea. Nu-ți pare rău de ce-ai făcut?
— Ah, despre ea era vorba — exclamă copilul, decepționat, de parcă povestea asta era prea vădită și plicticoasă pentru el. Ridică din umeri și nu ezită nici măcar o clipă să răspundă. De ce mi-ar părea rău? Dacă ar fi fost mama, mi-ar fi părut. Sau poate era?
Nu era ranchiună, nici mânie în tonul lui când vorbea de ea, nici vreo tresărire a feței: dar această indiferență, de bună seamă, o irita pe Justiniana.

— Ai brodit așa lucrurile încât tatăl tău s-o dea afară din casă ca pe un câine — șopti, potolită, tristă, fără să-și întoarcă măcar capul spre el, cu ochii țintuiți pe parchetul lustruit. Ai mințit-o mai întâi pe ea, apoi l-ai mințit pe el. Ai făcut în așa fel încât să se despartă, când erau așa de fericiți. Din vina ta, ea trebuie că e acuma cea mai nefericită femeie din lume. Iar don Rigoberto, de când s-a despărțit de mama ta vitregă, și el pare un suflet chinuit. Nu-ți dai seama cât a îmbătrânit în câteva zile? Nici asta nu te face să-ți pară rău? Și a devenit un bisericos și un evlavios cum nu s-a pomenit. Bărbații devin așa când simt că vor muri. Și totul din vina ta, banditule!
Se întoarse spre copil, speriată, gândindu-se că a spus mai mult decât era prudent să spună.
— Dar eu n-am făcut nimic, Justita — bâigui, clipind des din ochi, iar ea văzu că mărul lui Adam urca și cobora precum un mic animal hăituit. Eu

n-am minţit pe nimeni niciodată şi cu atât mai puţin pe tata.
Justiniana simţea că-i ard obrajii.
— Ai minţit pe toată lumea, Fonchito! — ridică vocea. Dar tăcu imediat ducându-şi mâna la gură, pentru că în clipa aceea se auzi, sus, cum începe să curgă apa în baie. Don Rigoberto începuse abluţiunile sale nocturne, care, de la plecarea donei Lucrecia, erau mult mai scurte. Acum se culca întotdeauna foarte devreme şi nu-l mai auzeai fredonând zarzuele în vreme ce făcea baie.
Când Justiniana începu din nou să vorbească, o făcu cu voce joasă, dojenindu-l pe ţânc cu un gest al degetului arătător: Şi m-ai minţit şi pe

mine, bineînţeles. Când mă gândesc că m-ai dus de nas cu povestea că te vei omorî pentru că dona Lucrecia nu te iubea...
Acum da, deodată, chipul copilului se indignă.
— Nu era minciună — spuse, apucând-o de braţ şi scuturând-o. Era adevărat, era chiar aşa. Dacă mama mea vitregă m-ar fi tratat şi mai departe ca în zilele acelea, m-aş fi omorât. îţi jur că m-aş fi omorât, Justita!
Fata îşi trase mâna dintr-o smucitură şi se îndepărtă de pat.
— Nu jura în deşert, că Dumnezeu te poate pedepsi — şopti.
Se duse la fereastră şi trase perdelele; observă că pe cer se iveau puzderie de stele. Rămase nemişcată şi se uită uimită la ele. Ce ciudat să vezi stelele astea tremurătoare în loc de ceaţa obişnuită. Când se întoarse, copilul luase cartea de pe noptieră şi, aranjându-şi perna la cap, se pregătea să citească. Iarăşi i se păru liniştit şi vesel, împăcat cu propria conştiinţă şi cu întreaga lume.
— Spune-mi măcar un lucru, Fonchito.
Sus, apa de la chiuvetă curgea cu un susur constant şi identic, iar pe acoperiş mâţele miorlăiau, bătându-se sau hârjonindu-se.
— Ce, Justita?
— Ai pus la cale totul de la bun început? Prefăcătoria că o iubeşti atâta, că te-ai urcat pe acoperiş şi-ai pândit-o când făcea baie, scrisoarea de ameninţare cu moartea. Ai făcut toate astea cu bună ştiinţă? Numai ca ea să te îndrăgească şi apoi să poţi merge la tatăl tău s-o acuzi că te-a corupt?

Ţâncul aşeză cartea pe noptieră, însemnând

pagina cu un creion. Făcu o mutră jignită.
— Eu niciodată n-am spus că ea mă corupe, Justita! — exclamă scandalizat, fluturând mâna în aer. Asta ai născocit-o tu, nu mă duce cu vorba. Tata a spus că mă corupe. Eu doar am scris compoziția aceea în care am povestit ce făceam. Adevărul deci. N-am mințit deloc. N-am nici o vină că el a alungat-o. In cel mai bun caz, ce-a spus el era adevărat. Poate că ea mă corupea. Dacă tata o spune, aşa-i. De ce-ți baţi atâta capul cu asta? Ți-ar fi convenit mai mult să pleci şi tu cu ea decât să rămâi aici?
Justiniana îşi sprijini spatele de rafturile în care Alfonso îşi ținea cărțile de aventuri, stegulețele şi diplomele de la şcoală şi fotografiile. îşi miji ochii şi se gândi: „Trebuia să plec imediat, e drept." De la plecarea donei Lucrecia avea presimțirea că şi pe ea o pândea o primejdie aici şi trăia ca pe jăratic, cu o permanentă senzație că, dacă o singură clipă nu era atentă, va cădea şi ea în cursa din care va ieşi mai rău decât acea mamă vitregă. Era o imprudență să-l alinte atât pe țâncul ăsta. N-o s-o mai facă niciodată, pentru că Fonchito, chiar dacă şi-ar fi arătat vârsta, nu era un copil, ci o făptură mai vicleană şi mai contorsionată decât toți bătrânii pe care-i cunoştea. Şi totuşi, totuşi, uitându-se la feţişoara aceea dulce, la trăsăturile astea de păpuşă, cine ar fi crezut toate astea?
— Eşti supărată pe mine de ceva? — îl auzi spunând, mâhnit.

Mai bine să nu-l mai stârneşti; mai bine să facem pace.
— Nu, nu sunt — răspunse, luând-o spre uşă. Nu citi mult, că mâine ai şcoală. Noapte bună.
— Justita.
Se întoarse să-l privească cu o mână deja pe clanță.
— Ce vrei?
— Nu te supăra pe mine, te rog. — O implora cu ochii şi cu genele lungi care se zbăteau; o ruga cu gurița făcută botic, sclifosindu-se şi cu gropițele din obraji tremurând. Eu pe tine te iubesc mult. Dar tu, în schimb, mă urăşti, nu-i aşa, Justita?
Vorbea de parcă era gata-gata să izbucnească în plâns.
— Nu te urăsc, prostuțule, cum să te urăsc?
Sus, apa continua să curgă, cu un zgomot uni-

form, întrerupt de scurte spasme, şi se mai auzeau şi paşii lui don Rigoberto din când în când, plimbându-se dintr-un capăt în altul al băii.
— Dacă e adevărat că nu mă urăşti, dă-mi măcar un sărut de despărţire. Ca mai demult, ai uitat?
Ea şovăi o clipă, apoi făcu ce-i spusese. Se duse până aproape de pat, se aplecă şi îl sărută în grabă pe păr. Dar ţâncul o cuprinse cu braţele de gât şi-i făcu giumbuşlucuri şi maimuţăreli până când Justiniana, fără să vrea, îi zâmbi. Văzându-l aşa, cu limba scoasă, cu ochii ghiduşi, ridicând şi coborând umerii, nu părea drăcuşorul crud şi rece care se ascundea acum lăuntric, ci copilaşul drăgălaş aşa cum era pe dinafară.

— Da, da, acum lasă-te de năzbâtii şi culcă-te, Foncho.
îl mai sărută o dată pe păr şi oftă. Şi, cu toate că-şi promisese să nu mai pomenească de acele lucruri, se auzi spunând, grăbită, privind firişoarele aurii care îi străbăteau nările:
— Ai făcut toate astea pentru dona Eloisa? Pentru că n-ai vrut ca altcineva să ia locul mamei tale? Pentru că n-ai suportat ca dona Lucrecia să-i ia locul în casă?
Simţi cum copilul rămase împietrit şi tăcut, de parcă s-ar fi gândit ce trebuia să răspundă. Apoi, două braţe îi înlănţuiră gâtul şi o forţară să-şi încline capul, astfel încât gurița fără buze să i se poată apropia de ureche. Dar, în loc să-l audă şoptindu-i taina pe care o aştepta, simţi o muşcătură şi un sărut pe lobul urechii, apoi pe gât, până se înfiora de gâdilaturi.
— Am făcut-o pentru tine, Justita — îl auzi şoptind, cu o duioşie catifelată, nu pentru mama. Ca să plece de la noi şi să rămânem singuri, tata, eu şi cu tine. Pentru că eu pe tine...
Fata simţi că, prin surprindere, gura tancului i se lipi de a sa.
— Dumnezeule, Doamne, Dumnezeule — se desprinse din braţele lui, îmbrâncindu-l, scuturându-l. Ieşi din odaie în goană, frecându-şi gura, făcându-şi cruce. I se părea că dacă nu respiră aer curat, inima i-ar fi plesnit de furie. Dumnezeule, Doamne, Dumnezeule.
Ajunsă afară, pe hol, îl auzi pe Fonchito râzând. Nu cu sarcasm, nu în batjocură pentru ruşinea şi indignarea de care era cuprinsă ea. Râdea cu

o adevărată bucurie, de parcă ar fi sărbătorit un

hatâr care i s-a făcut. Proaspăt, rotund, sănătos, copilăresc, râsul lui acoperea sunetul apei în chiuvetă, părea că umple întreaga noapte şi că urcă până la stelele care, dintr-o dată, au apărut pe cerul tulbure al Limei.

Cuprins

1. Ziua de naştere a donei Lucrecia ... 9
2. Candaules, regele Lidiei..... 19
3. Urechile de miercuri..... 33
4. Ochi ca licurici..... 43
5. Diana după baie 57
6. Abluţiunile lui don Rigoberto..... 67
7. Venus cu amor şi muzică..... 83
8. Sarea lacrimilor sale 95
9. Scurtă biografie omenească..... 105
10. Tubular şi senzual..... 113
11. Desert 125
12. Labirint de dragoste..... 137
13. Cuvinte urâte..... 145
14. Junele trandafiriu 157

Epilog 167

Dacă scenariile erotice din această carte nu-l fac să roşească nici pe cel mai pudic cititor nu este pentru că ar fi lipsite de îndrăzneală. Ci pentru că Vargas Llosa le transformă în artă pură, în joc, în frumuseţe. O familie deloc puritană, formată din don Rigoberto, tatăl, Alfonso, fiul puber, şi dona Lucrecia, mama vitregă, pare să fi descoperit secretul fericirii. Fiecare îşi trăieşte liber erotismul în forme multiple şi tot mai inventive, într-o casă unde totul este afrodisiac, până şi aerul pe care îl respiră. Cititorul singur va decide dacă amoraşul, pajul cu chip de înger, Fonchito, e de fapt diavolul deghizat, aşa cum crede menajera Justiniana, o fată simplă şi nevinovată. Are la îndemână un capitol despre o anume *bunavestire,* poate cel mai plin de semnificaţii din tot romanul şi care reprezintă una dintre cheile care descuie lacătul întregii poveşti. *Elogiu mamei vitrege* rămâne, probabil, cel mai rafinat roman erotic contemporan. Şi, în acelaşi timp, o usturătoare lecţie de viaţă, dincolo de binele si răul moraliştilor.

în seria **Mario Vargas Llosa**

Mătuşa Julia şi condeierul

Adevărul minciunilor